2010 M. GEGUŽĖS 17 D., PIRMADIENIS

PIRMININKAVO: J. BUZEK

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 17.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu atnaujintą Europos Parlamento 2010 m. gegužės 6 d., ketvirtadienio, sesiją.

2. Pirmininko pareiškimai

Pirmininkas. – Iš pradžių norėčiau jus informuoti. Pirma, šiandien Europos Sąjungoje šeštąjį kartą minime Tarptautinę dieną prieš homofobiją. Lygiai prieš dvidešimt metų Pasaulio sveikatos organizacija išbraukė homoseksualumą iš Tarptautinės ligų klasifikacijos. Europos Sąjunga kovoja su diskriminacija visose srityse, taigi ir su homofobija. Pareiga ginti diskriminuojamuosius įtvirtinta mūsų svarbiausiuose teisės aktuose – Sutartyje ir joje nurodomoje Pagrindinių teisių chartijoje.

Antra, šį mėnesį šventėme šešiasdešimtąsias R. Šumano deklaracijos metines. Gegužės 8–9 d. Parlamente Briuselyje ir Strasbūre vyko Atvirų durų dienų renginiai. Lankytojai galėjo iš arti pamatyti, kaip dirba Parlamentas, ir sužinoti apie mūsų kasdienį darbą. Mūsų pastatų durys buvo atviros visiems piliečiams. Parlamentą Briuselyje ir Strasbūre iš viso aplankė daugiau kaip 33 000 Europos Sąjungos piliečių. Šioje salėje taip pat vyko susitikimas su 800 jaunų žmonių iš visų Europos Sąjungos šalių. Su manimi buvo vienuolika Europos Parlamento narių. Kalbėjomės su jaunimu, sėdėjome kartu ir aptarėme su Europos Sąjunga susijusius reikalus.

Trečia, praeitą savaitę, antradienį, gegužės 11 d., man teko garbė Achene įteikti Karolio Didžiojo jaunimo premiją. Pirmąją premiją laimėjo projektas "Traukinys į Europą" iš Vokietijos. Antroji vieta atiteko projektui iš Airijos, trečiasis apdovanojimas skirtas projektui iš Bulgarijos. Konkurse rungėsi jaunimas iš visų Europos Sąjungos šalių. Vokiečių projektas subūrė atstovus iš 21 Europos šalies, 24 profesinės mokyklos bendromis jėgomis suprojektavo ir pagamino traukinį. Praėjus dviem dienoms po Jaunimo premijos įteikimo, gegužės 13 d., taip pat Acehene, Lenkijos Ministrui Pirmininkui Donaldui Tuskui įteikta pagrindinė Karolio Didžiojo premija.

Ketvirta, praeitą savaitę dalyvavau Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijoje Stokholme. Dalyvavo visų keturiasdešimties valstybių narių parlamentų pirmininkai. Kalbėjome apie bendradarbiavimą ateityje, taip pat apie artėjančią Belgijos pirmininkavimo kadenciją. Konferenciją surengė mūsų draugai iš Švedijos paūbei iš šiuo metu Europos Sąjungai pirmininkaujančios Ispanijos parlamentų. Taip pat ketiname nuolat rengti parlamentinių komitetų susitikimus bei bendrus Europos Sąjungos valstybių narių parlamentų posėdžius.

Taip pat norėčiau pasveikinti ir perduoti geriausius linkėjimus dviem Europos Sąjungos valstybės narėms – Jungtinei Karalystei ir Vengrijai – turinčioms naujas Vyriausybės. Linkime joms stabilumo. Europos Sąjungoje mums labai reikia stabilių vyriausybių. Jų reikia taip pat tam, kad sprendimai būtų priimami greitai. Atstovaujame Bendrijos metodui Europos Sąjungoje, bet bendradarbiavimas su vyriausybėmis mums labai svarbus užtikrinant Europos Sąjungos veiklos efektyvumą ir jos veiksmingumą piliečių atžvilgiu.

3. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas

(Ankstesnio posėdžio protokolas patvirtintas)

Mario Mauro (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, tik norėčiau jums priminti, kad šį rytą Afganistane per išpuolį žuvo du brigados "Taurinense" kariai.

Europos Sąjungai tenka sudėtingas vaidmuo taikos ir karo arenoje, todėl prašau Parlamento pradedant sesiją prisijungti prie užuojautos ir paramos žodžių aukų šeimoms šiuo joms labai sunkiu metu.

Gianni Pittella (S&D). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, tiesą sakant, prašiau, kad man būtų leista kalbėti minutę, norėdamas pasakyti tą patį dalyką, kaip ir kolega M. Mauro, taigi prisijungiu prie M. Mauro užuojautos žodžių. Manau, visi esantys šioje salėje yra vieningi minėdami du šį rytą nužudytus Italijos karius.

Manau, mūsų širdgėla turi būti atmiešta pasipiktinimu, solidarumu su šeimomis, parama sužeistiesiems ir visų formų terorizmo atmetimu. Tačiau Europa kartu su pavienėmis valstybėmis taip pat turi atnaujinti veiksmus siekdama užtikrinti, kad taikos misija būtų dar efektyvesnė ir galėtų būti vykdoma saugesnėmis sąlygomis.

Pirmininkas. – Ačiū, ponai, kad atkreipėte mano dėmesį į tai. Labai svarbu, kad visada būtume solidarūs su kariais, kurie mūsų vardu kovoja su terorizmu bei kitų formų smurtu Afganistane ir kitose šalyse. Turėtume būti solidarūs su jais, nes jie įsipareigoję mūsų bendram reikalui, kuris tebėra svarbus visame pasaulyje. Tai mūsų paprotys Europos Parlamente. Dėkoju abiem EP nariams už tai, kad atkreipė mano dėmesį į tai.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Pone pirmininke, minime tragiškas netektis Afganistane, tačiau taip pat turėtume prisiminti, kad beveik kasdien netenkame Jungtinės Karalystės karių, kurie atiduoda savo gyvybes vykdydami šioje šalyje NATO misiją. Turėtume pripažinti tragiškas netektis ir ypač užjausti NATO remiamose misijose dalyvaujančio viso mūsų tarnaujančio personalo, nesvarbu, iš kurios šalies kariai būtų, šeimas.

Pirmininkas. – Visiškai su jumis sutinku. Manau, visų mūsų požiūris į šį reikalą vienodas. Jie – europiečiai, atstovaujantys mums visiems kovoje su terorizmu ir visų formų smurtu visame pasaulyje. Jie – mūsų atstovai.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Pone pirmininke, manau, teisinga atiduoti duoklę, kaip ką tik padarėte, tiems, kurie žūsta kovodami. Taip pat teisinga, kad pagalvojame apie visus tuos darbuotojus, kurie kiekvieną dieną žūsta darbe, nes jų darbdaviai neaprūpina jų ištekliais, būtinais tam, kad jie galėtų dirbti tinkamomis sąlygomis.

- 4. 2011 m. plenarinių sesijų kalendorinis planas (žr. protokolą)
- 5. Komitetų ir delegacijų sudėtis (žr. protokolą)
- 6. Parlamento sudėtis (žr. protokola)
- 7. Pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimtų teisės aktų pasirašymas (žr. protokolą)
- 8. Pateikti dokumentai (žr. protokola)
- 9. Anuliuoti rašytiniai pareiškimai (žr. protokolą)
- 10. Tarybos perduoti susitarimų tekstai (žr. protokolą)
- 11. Peticijos (žr. protokola)
- 12. Žodiniai klausimai ir rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

13. Darbų programa

Pirmininkas. – Dabar pereisime prie darbų programos. Jums išdalytas galutinis darbų programos projekto variantas, patvirtintas Pirmininkų sueigoje 2010 m. gegužės 12 d. pagal Darbo tvarkos taisyklių 140 straipsnį.

Pirmadienis – jokių pakeitimų.

Antradienis – jokių pakeitimų.

Trečiadienis:

Gavau laišką iš C. Casinio, Konstitucinių reikalų komiteto pirmininko, kuriame komitetas prašo, kad Europos Parlamentas pasikonsultuotų su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regioninės plėtros

LT

komitetu dėl pasiūlymo, susijusio su reglamentu dėl piliečių iniciatyvos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 ir 307 straipsnius. Tikiuosi, kad dėl šių pasiūlymų bus balsuojama trečiadienį 12.00 val.

(Parlamentas pritarė prašymui)

Dabar pereisime prie galutinės darbų programos nustatymo. Kalbant apie pirmadienį ir antradienį, jokių prašymų ar susitarimų dėl darbų programos pakeitimų nėra. Tačiau dėl trečiadienio gautas vienas pasiūlymas: Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija paprašė, kad būtų balsuojama dėl R. Czarneckio pranešimo dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, II skirsnis – Taryba. Šį prašymą PPE frakcijos vardu pateiks I. Gräßle.

Ingeborg Gräßle, PPE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, šį rytą Taryba per pirmininkaujančią Ispaniją atsakė į neišspręstus klausimus. Taigi viena iš pagrindinių balsavimo dėl šio pranešimo sąlygų įvykdyta. Be to, per pirmininkaujančią Ispaniją Taryba pranešė apie ketinimus ateityje bendrai aptarti ir parengti tinkamą biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, taip įvykdydama antrąją pagrindinę sąlygą.

Taip elgdamasi Taryba sutinka būti kontroliuojama Parlamento ir tai svarbus įvykis, kurį turėtume pripažinti. Todėl rekomenduoju visoms frakcijoms balsuoti už tai, kad sprendimas dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo būtų įtrauktas į darbotvarkę. Tačiau klausimas dėl pačios rezoliucijos bus sprendžiamas birželio mėn. sesijoje.

Hannes Swoboda, S&D frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, kalbėsiu trumpai. Galime paremti šį pasiūlymą dėl nurodytų priežasčių. Parlamentas netrukus gaus oficialų laišką. Aš taip pat vertinu kaip gerą ženklą tai, kad Taryba – ar bent to tikiuosi – pasirengusi parodyti skaidrumą ir norą susitarti, kurį čia parodė, taip pat ir dėl Išorės veiksmų tarnybos. Šiuo požiūriu sutinku su I. Gräßle.

Bart Staes, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*NL*) Ponios ir ponai, turiu pasakyti, esu nustebęs, kad dvi didelės frakcijos dabar žada balsuoti dėl šio pranešimo. Biudžeto kontrolės komitete įvyko koordinatorių susitikimas, kuriam pats pirmininkavau. Šiandien tikrai gavome iš Tarybos dokumentus, su kuriais nuodugniai susipažinau. Juose pateikiamas priedas, identiškas mūsų kovo 10 d. gauto dokumento priedui.

Vadinasi, iš tikrųjų nieko nepasikeitė, taigi norėčiau rekomenduoti balsuoti prieš tai, kad R.Czarneckio pranešimas būtų įtrauktas į šios mėnesinės sesijos darbotvarkę. Mano nuomone – ir noriu apie tai labai rimtai pareikšti – Taryba mus tiesiog mulkina.

(Parlamentas pritarė prašymui)

Pirmininkas. – Balsavimas dėl R. Czarneckio pranešimo vyks trečiadienį. Galutinis pakeitimų pateikimo terminas – gegužės 18 d., antradienis, 12.00 val.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija paprašė atidėti diskusijas dėl E. Bauer pranešimo dėl asmenų, kurie verčiasi mobiliąja kelių transporto veikla, darbo laiko organizavimo iki kitos mėnesinės sesijos. Šį prašymą pateiks pranešėja E. Bauer.

Edit Bauer, *pranešėja*. – (*HU*) Pone pirmininke, kovo 22 d. gavau atsakymą iš Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto į savo prašymą, kad šis pranešimas būtų pateiktas gegužės mėn. plenarinėje sesijoje. Komitetas savo atsakyme teigė, kad, kadangi komitetas dėl šio pranešimo balsuos balandžio 28 d., bus likę mažiau nei mėnuo, o mėnuo yra įprastas "atvėsimo laikotarpis", todėl pranešimas negali būti pateiktas gegužės mėn. plenarinėje sesijoje. Tačiau nieko neatsiklaususi Ministrų Taryba – reikia manyti, Socialistų frakcijos patarimu – nusprendė, kad šis pranešimas vis dėlto turėtų būti pateiktas šioje plenarinėje sesijoje neatsižvelgiant į tai, ar mėnuo praėjo. Taigi frakcijos tiesiog neturi laiko suformuluoti savo nuomonių dėl šio pranešimo ar jį aptarti. Todėl prašau, kad šio pranešimo svarstymą atidėtume iki birželio mėn. plenarinės sesijos.

Hannes Swoboda, *S&D frakcijos vardu*. – (*DE*) Pone pirmininke, man keista, kad E. Bauer – kurią kitais atžvilgiais labai gerbiu – nepaminėjo, jog pranešimas buvo atmestas. Man taip pat keista, kad E. Bauer užmiršo paminėti, kad dėl pranešimo, kuris buvo atmestas, ji bendravo su Taryba. Tokia parlamentinė procedūra nėra įprasta. Todėl visiškai teisinga, kad šis pranešimas būtų įtrauktas į darbotvarkę.

(Plojimai)

Corien Wortmann-Kool, PPE frakcijos vardu. – (NL) Tiesa, kad Komisijos pasiūlymas dėl teisės akto buvo atmestas Užimtumo ir socialinių reikalų komitete.

Tačiau šis Parlamentas turi gerą paprotį nustatyti mėnesio "atvėsimo laikotarpį", kuris leidžia užtikrinti, kad visi galėtume tinkamai pasirengti plenarinei sesijai. Priešingai pranešėjos norams, ši Parlamento paprotinė

teisė šiuo atveju pažeidžiama. Pasiūlymas labai sudėtingas ir frakcijoms taip pat reikia laiko pasirengti, o per dvi dienas to padaryti neįmanoma.

Todėl prašyčiau jūsų paremti pranešėjos pasiūlymą, kad balsavimas dėl šio pranešimo būtų atidėtas iki birželio mėn. plenarinės sesijos.

(Parlamentas pritarė prašymui)

Pirmininkas. – Diskusijos dėl E. Bauer pranešimo atidedamos iki kitos mėnesinės sesijos.

Ketvirtadienis

Dėl ketvirtadienio yra toks pasiūlymas: Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija paprašė pakeisti ketvirtadienį po pietų numatytas diskusijas dėl žurnalisto Ernesto Vardanyano suėmimo Padnestrėje diskusijomis dėl padėties Tailande. Šį prašymą toliau paaiškins C. D. Preda.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Prašėme pakeisti diskusijas dėl neteisėtai Padnestrėje suimto ir nerimą keliančiais įtarimais kaltinamo žurnalisto diskusijomis dėl padėties Tailande, nes pastarosiomis dienomis ji labai pablogėjo. Raginame kolegas EP narius iš visų frakcijų užtikrinti, kad sutelksime dėmesį į padėtį Tailande.

Pirmininkas. – Girdėjome prašymo paaiškinimą. Kas norėtų pasisakyti už šį prašymą?

Ioannis Kasoulides, *PPE frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, padėtis Tailande blogėja kas valandą, kyla grėsmė žmonių gyvybėms ir atrodo, kad šis klausimas daug svarbesnis, kad Parlamentas jį skubos tvarka aptartų ketvirtadienį. Taip pat Ernesto Vardanyano byloje atskilusioje vadinamojoje Padnestrės valstybėje išaiškėjo aplinkybių, kurias bylos iniciatoriai norėtų ištirti. Todėl siūlau, kad diskusijos šiuo klausimu būtų pakeistos diskusijomis dėl padėties Tailande.

Francesco Enrico Speroni (EFD). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, man atrodo, kad ir kokiu klausimu čia diskutuotume, kad ir ką nuspręstume, nieko nepasikeis, nei Tailande, nei Padnestrėje, todėl nėra prasmės kaitalioti diskusijų klausimų.

Pirmininkas. – Diskusijos dėl žurnalisto Ernesto Vardanyano suėmimo Padnestrėje keičiamos diskusijomis dėl padėties Tailande. Tai skubūs klausimai, kuriais diskutuojama ketvirtadienį po pietų.

Mūsų plenarinio posėdžio darbų programa nustatyta.

(Parlamentas pritarė prašymui)

(Darbų programa nustatyta)

14. Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais (*Darbo tvarkos taisyklių* 150 straipsnis).

Georgios Papastamkos (PPE). – (*EL*) Pone pirmininke, be spaudimo, kurį patiriame dėl finansų, nesaugumą euro zonoje...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją ir paprašė laikytis tvarkos rūmuose taisyklių)

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, prašom nekalbėkite salėje vykstant plenariniam posėdžiui, jeigu negalite to daryti tyliai. Kolegos iš abiejų Europos Parlamento pusių ir vidurio, frakcijų pirmininkai, brangūs kolegos iš Liuksemburgo, prašom atsisėskite ir liaukitės kalbėję. Kolegos, vyksta plenarinis posėdis, taigi prašom nustokite kalbėti ir leiskite mums tęsti vienos minutės kalbas.

Georgios Papastamkos (PPE). – (*EL*) Pone pirmininke, be finansinio spaudimo, nesaugumą euro zonoje taip pat lėmė gausi Europos institucijų ir politikų politinė retorika. Dėl netobulos Europos ekonominio valdymo sistemos sureaguota, mano nuomone, pavėluotai. Žinoma, mums reikia finansinės pusiausvyros Europoje.

Kartu dabar atėjo laikas Europos politinei sąjungai vadovauti ekonominei sąjungai įgyvendinant visuotinę krizės įveikos strategiją ir nustatyti veiksmingesnę finansų rinkų veikimo reguliavimo sistemą bei apsaugoti

eurą nuo spekuliacinio spaudimo. Turiu galvoje, pvz., būtinybę patikslinti direktyvą dėl piktnaudžiavimo rinka. Be to, kartoju savo pasiūlymą sukurti Europos kredito reitingų instituciją.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (*ES*) Pone pirmininke, norėčiau šiandien rūmuose pasinaudoti galimybe, nes to negalėjau padaryti kovo 11 d. minint Europos terorizmo aukų metines, atiduoti šioms aukoms pelnytą duoklę pripažįstant didžiulę auką tų, kurie už laisvę sumokėjo aukščiausią kainą.

Turime skubiai pradėti rengti direktyvą, kad būtų apsaugotos terorizmo aukų teisės, nes būtent jos visada yra nepastebėtos ir kenčia pažeminimą, nes yra nepagrįstai sulyginamos su savo žudikais.

Atėjo laikas Europos institucijoms pripažinti terorizmo aukų orumą ir padėti joms ginti savo teisę į apsaugą ir teisingumą. Ši teisė turėtų būti skubiai įtvirtinta įstatymu, padarysiančiu garbę visiems tiems, kurių pastangomis jis taps įmanomas, įstatymu, kurio pirmajame straipsnyje turėtų būti teigiama, kad parama terorizmo aukoms reiškia, kad jų teisė į teisingumą turi būti pripažinta ir kad jokia vyriausybė niekada neturėtų už tai mokėti.

Kreipiuosi į visus, kas turi galių apginti aukas, prašydama niekada neužmiršti, kad tikroji taika – taika, gimstanti iš teisingumo, ir kad tik tokią taiką visi iš mūsų, kurie tiki laisve ir demokratija Europoje ir visame pasaulyje, turėtume ginti.

Rosa Estaràs Ferragut (PPE). – (*ES*) Pone pirmininke, didelės Europos oro erdvės dalies uždarymas išsiveržus ugnikalniui Islandijoje turėjo rimtų padarinių visai Europos ekonomikai. Dėl to akivaizdžiai nukentėjo keleiviai, oro linijų bendrovės ir oro uostai, bet taip pat turizmo sektorius.

Būtent tai norėjau pasakyti jums. Ispanijoje turizmo sektorius – antrasis pagal dydį Ispanijos ūkio sektorius. Salose, iš kurių esu atvykusi, turizmas – pagrindinis sektorius. Vulkaninio debesies padariniai kelia didžiulį rūpestį turizmo pramonei. Kalbama apie nuostolius, siekiančius 42 mln. EUR per dieną. Jis sudavė rimtą smūgį turizmo sektoriui ir dar nėra aišku, kaip šie įvykiai atsilieps sektoriui ateityje.

A. Tajani, Komisijos narys, atsakingas už pramonę ir verslumą, įsipareigojo įvertinti šio sektoriaus patirtus nuostolius. Šiandien norėčiau paprašyti, kad skubios pagalbos paketas ir šioms oro linijų bendrovėms bei kitoms įmonėms turizmo sektoriuje, ir turizmo sektoriui būtų laikomas prioritetu.

Henri Weber (S&D). – (FR) Pone pirmininke, Europos Sąjunga turi daug priemonių, galinčių padėti jai tapti aplinkos neteršiančių ir pirmiausia elektra varomų automobilių gamybos lydere.

Komisija privalo užtikrinti, kad šis projektas taptų vienu iš svarbiausių Europos tikslų, skatindama dideles automobilių gamybos bendroves mūsų žemyne tarpusavyje bendradarbiauti ir toks bendradarbiavimas turėtų apimti visus etapus nuo mokslinių tyrimų, automobilių kūrimo iki jų prekybos organizavimo. Komisija privalo skatinti, kad Europoje plačiu mastu ir pirmiausia miesto vietovėse būtų įrengti automobilių įkrovimo punktai. Komisija privalo parengti ir taikyti bendras taisykles ir standartus – jeigu įmanoma, tarptautiniu lygmeniu, bet neabejotinai Europos lygmeniu – ir privalo tai daryti nedelsdama. Galiausiai Komisija privalo skatinti valstybes nares laipsniškai pakeisti automobilių su vidaus degimo varikliais parką elektra varomų automobilių parku.

Tanja Fajon (S&D). – (*SL*) Šiandien minime Tarptautinę dieną prieš homofobiją. Negaliu suprasti, kad dar yra daug žmonių, užmerkiančių akis prieš smurtą dėl lytinės orientacijos ir tapatybės. Griežtai tai smerkiu, taip pat smerkiu bet kokios formos smurtą dėl rasės ar tautybės, religijos ar įsitikinimų, amžiaus ar negalios.

Esu labai susirūpinusi dėl klaidinančių, įžeidžiančių ir net neapykantą kurstančių pareiškimų, kurių dar galima išgirsti. Mane dažnai sukrečia smurtas, ir žodinis, ir fizinis, prieš homoseksualios lytinės orientacijos žmones ar įvairių mažumų narius.

Šiandien dauguma europiečių teigia, kad burkas derėtų uždrausti. Sutinku, kad niekam neturėtų būti leista versti moteris dėvėti tokį galvos apdarą, bet man kelia rūpestį tai, kad uždraudus burkas rezultatas nebūtų priešingas tam, ko tokiu draudimu siekta: moterys, pasirengusios dėvėti burkas, sės į kalėjimą. Negalime leisti, kad religiniai ginčai kurstytų diskriminaciją ir smurtą. Galiausiai visi esame žmonės, taigi turime labai gerai pamąstyti, ar iš tikrųjų negalime parodyti daugiau tolerancijos žmonėms, kurie nuo mūsų skiriasi, ar tiesiog nenorime.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (*ES*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į iniciatyvą "Piliečių mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė", kurią pradėjo Tarybai pirmininkaujanti Ispanija per Mokslinių tyrimų ir inovacijų ministeriją.

Europos visuomenė kviečiama apsilankyti svetainėje http://www.reto2030.eu" ir pasirinkti, kurie iššūkiai mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, kuriuos pateikė keturiolika Europos ekspertų, turėtų būti sprendžiami iki 2030 m. Rezultatus galima matyti tiesiogiai internete ir švieslentėje, esančioje Europos Vadovų Tarybos pastato Briuselyje salėje, iki gegužės 26 d. Tą dieną apie galutinį rezultatą bus pranešta Konkurencingumo tarybai.

Visus raginu balsuoti už kurį nors vieną šių iššūkių ir išplatinti informaciją apie šią iniciatyvą savo šalyse, kad, kaip pasakytų Jean Monnet, mūsų asmeninis dalyvavimas leistų mums judėti link Europos Sąjungos, tarnaujančios kiekvienam asmeniui, link Europos Sąjungos, tarnaujančios visuomenei.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (*BG*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, demokratija reikalauja, kad institucijos, atsakingos už piliečių teisių stebėseną, būtų nepriklausomos nuo valstybės ir politinių partijų valdžios. ES direktyvose dėl reguliavimo organų taip pat reikalaujama, kad šie organai būtų nepriklausomi, turėtų tvirtus įgaliojimus ir veiktų vadovaudamiesi objektyvumo ir skaidrumo principais.

Bulgarijoje, deja, kai kurie mūsų demokratinės sistemos principai, pasitvirtinę kaip sėkmingi, keičiami, pvz., pratęsiamas penkerių metų kadencijos laikotarpis, taip pat nustatoma pakartotinio išrinkimo galimybė ir keičiamo personalo rotacijos sistema – visos priemonės, kuriomis užtikrinama nepriklausomybė. Pakeitimai daromi be jokios analizės ar perspektyvos, nutolstant nuo gerosios Europos patirties.

Sąnaudų mažinimas – vienintelis argumentas, naudojamas siekiant pakirsti institucijas, kurios kovoja su diskriminacija, reguliuoja žiniasklaidą ir apsaugo konkurenciją. Jau išryškėjo tendencija imtis veiksmų prieš finansų ir audito institucijas.

Įspėju apie tai Europos Parlamentą ir Europos Komisiją, nes tikiuosi, kad tai padės sulaikyti Bulgarijos valdžios institucijas nuo tokių ketinimų įgyvendinimo.

Luigi de Magistris (ALDE). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau dar kartą atkreipti dėmesį į svarbų rašytinį pareiškimą dėl korupcijos, kurį pasiūliau kartu su kitais keturiais EP nariais ir kurį pusė Europos Parlamento narių ir dar vienas patvirtino siekdami įpareigoti Tarybą ir Komisiją priimti teisės aktą, iš tikrųjų padėsiantį veiksmingai kovoti su korupcija.

Grįžau iš Graikijos, kur lankiausi Biudžeto kontrolės komiteto vardu, ir galiu pasakyti, kad viena iš priežasčių, lėmusių Graikijos struktūrinę krizę, neabejotinai yra viešųjų lėšų švaistymas. Tas pats vyksta ir Italijoje: šalis graužiama korupcijos, kaip pastaruoju metu pamatėme. Ši korupcija daugiausia siejama su neteisėtu viešųjų lėšų tvarkymu, taip pat su vienos politinės ir verslininkų grupuotės ryšiais su organizuotais tarnautojų nusikaltimais.

Svarbu, kad Europos Parlamentas panaudotų visas savo galias ir pareikalautų iš Komisijos ir valstybių narių – valstybėms narėms, kurios nesilaikys šio reikalavimo, turėtų būti taikomos sankcijos – sustiprinti Europos institucijas, atsakingas už korupcijos kontrolę ir kovą su organizuotu nusikalstamumu.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien, kai minime Tarptautinę dieną prieš homofobiją, norėčiau paprašyti visų jūsų prisiminti visus žmones ES valstybėse narėse, praeityje kentusius prievartą, asmeninius įžeidimus, taip pat psichologinį ir fizinį smurtą dėl savo lytinės tapatybės.

Pagal ES sutartį diskriminacija dėl lytinės orientacijos draudžiama, tačiau šis draudimas nėra nuosekliai įgyvendinamas valstybėse narėse. Valstybėse narėse, pvz., Lietuvoje, valdžios institucijos stengiasi uždrausti eitynes "Už įvairovę", taip kurstydamos homofobijos atmosferą. Mano šalyje, Vokietijoje, stengiamasi nekovoti su homofobija mokyklose. Pone pirmininke, būtina užtikrinti, kad apsauga nuo diskriminacijos dėl lytinės orientacijos būtų gerbiama kaip žmogaus teisė.

Valdemar Tomaševski (ECR). – (*LT*) Vasario 24 d. kartu su Latvijos bei Lenkijos atstovais pateikiau rašytinį pareiškimą dėl vienodo požiūrio į žemės ūkio darbuotojus, kuriame atkreiptas dėmesys į nevienodą Bendrijos šalių žemdirbių dotavimą. Skirtingose Bendrijos šalyse išmokų dydis skiriasi net 7 kartus, vidutiniškai 4 kartus, o daugelis naujų valstybių narių yra žemiau Sąjungos vidurkio. Tokia situacija pažeidžia vieną iš svarbiausių Bendrijos principų – solidarumo principą. Raginu Tarybą, Komisiją ir Parlamentą suvienodinti tiesiogines išmokas ar bent sumažinti skirtumus, tuo pačiu nutraukti nevienodo požiūrio taikymą valstybių narių žemdirbiams. Kreipiuosi į kolegas europarlamentarus palaikyti minėtą rašytinį pareiškimą Nr. 11 dėl vienodo požiūrio į žemės ūkio darbuotojus Europos Sąjungoje.

LT

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (*EL*) Pone pirmininke, noriu atkreipti jūsų dėmesį į klausimą dėl chiropraktikos. Tai nepriklausoma medicinos profesija, apimanti kaulų ir raumenų sistemos sutrikimų ir jų poveikio nervų sistemai diagnostiką, gydymą ir prevenciją taikant manualinę terapiją.

Nors chiropraktikos mokoma nepriklausomuose, suderintuose universitetiniuose kursuose visoje Europos Sąjungoje, ji dar nėra pripažinta visoje Europos Sąjungoje. Tam, kad pacientai galėtų naudotis vienodomis sveikatos priežiūros ir gydymo paslaugomis visoje Europos Sąjungoje, raginu jus pasirašyti raštišką pareiškimą, kurį parengiau padedamas ir remiamas kitų EP narių, dėl chiropraktikos pripažinimo Europos Sąjungos lygmeniu.

John Bufton (EFD). – Pone pirmininke, Jungtinės Karalystės mokesčių mokėtojų indėlis į Tarptautinio valiutos fondo skirtą 215 mlrd. GBP pašalpą eurui – valiutai, kurią ryžtingai atmetėme – palaikyti iš viso sudaro 10 mlrd. GBP. Be to, jie taip pat turės skirti 8 mlrd. GBP, jeigu Graikija nepadengs savo skolų, ir 5 mlrd. GBP Latvijai ir Vengrijai paskolų garantijoms padengti. Gali būti taip, kad Jungtinei Karalystei eurui paremti iš viso galiausiai teks skirti 23 mlrd. GBP.

Tačiau jeigu batas būtų ant kitos kojos, galiu tik įsivaizduoti, kaip Komisija trintų savo rankas iš džiaugsmo matydama žlungantį svarą ir silpnėjantį Londoną. Pastaruoju metu sunkiai svarstomi teisės aktai dėl rizikos draudimo fondų akivaizdžiai apie tai byloja. Teisės aktų aiškinimas remiantis Lisabonos sutarties 122 straipsniu – laisviausias aiškinimas, kurį man kada nors teko girdėti, rodantis, mano nuomone, tam tikros rūšies politinę apgaulę, kuri įrodo, kad kiekvienos sutarties kiekvieno straipsnio kiekviena pastraipa net neverta popieriaus, ant kurio yra išspausdinta.

Manyčiau, kad bandant pagrįsti šiuos išskirtinius įvykius neatsižvelgiama į tuos, kurie sukėlė šią suirutę finansų srityje. Paskutiniu ėjimu, kuriuo nustatoma, kad ateityje sprendimai dėl finansinės paramos bus priimami kvalifikuotos daugumos balsų sprendimu, iš Jungtinės Karalystės atimama jai gyvybiškai svarbi veto teisės galia.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoja)

Andrew Henry William Brons (NI). – Pone pirmininke, labai svarbu, kad teisinėje valstybėje institucijos laikytųsi savo pačių įstatymų ir taisyklių. Darbo tvarkos taisyklių 24 straipsnio 2 dalyje aiškiai teigiama: "Nepriklausomi Parlamento nariai paskiria vieną iš savo atstovų dalyvauti Pirmininkų sueigos posėdžiuose". Nerašoma, kad delegatai turi būti renkami balsuojant, bet kaip kitaip bendri sprendimai turėtų būti priimami? Gal susitariama keičiantis telepatiniais signalais?

Nepriklausomų EP narių administracija pasakė, kad dėl siunčiamų delegatų turi būti susitariama. Tačiau ji nepasistengė apibrėžti, kaip šis susitarimas turėtų būti pasiektas, taip pat nepasistengė suorganizuoti tokį delegatų paskyrimą. Kai buvo pasistengta paskirti delegatą balsavimu, šios pastangos paskelbtos negaliojančiomis.

Kokia Parlamento reakcija į visa tai? Jie ketina pakeisti taisykles, kad delegatai – vadinamieji delegatai – galėtų būti skiriami Parlamento Pirmininko, o ne nepriklausomų EP narių. Ar daug trūksta iki to, kad Parlamento Pirmininkas pradėtų naudotis mūsų balso teise plenarinėse sesijose?

Pirmininkas. – Norėčiau priminti jums, kad Europos Parlamento Konstitucinių reikalų komitetas aiškinasi šią padėtį ir neabejotinai spręs šį klausimą.

Slavi Binev (NI). – (*BG*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, vulkaninių pelenų debesis virš Europos sutrikdė Europos institucijų darbą. Jis ypač sutrukdė Europos Parlamento plenarinės sesijos Strasbūre eigą, nes beveik pusė EP narių negalėjo atvykti.

Strasbūras – sunkiai pasiekiama paskirties vieta, o išskirtinėmis aplinkybėmis atvykti į šį miestą visiškai neįmanoma Todėl norėčiau paklausti, ar tai nėra dar vienas ženklas, kad Europos Parlamentas turi apsispręsti dėl vienos pagrindinės vietos ir dėl to, kad ta vieta turėtų būti Briuselis? Manau, pritarsite, kad šios finansų krizės sąlygomis nustatęs vieną pagrindinę plenarinių sesijų vietą Parlamentas sutaupys milijonus mokesčių mokėtojų eurų. Kas mėnesį vykstančios mūsų kelionės, dažnai vadinamos keliaujančiu cirku, taip pat taps praeitimi.

Eduard Kukan (PPE). – (*SK*) Tautinėms mažumoms priklausančių žmonių apsauga visiškai pagrįstai sudaro svarbią tarptautinio vystymosi ir valstybių tarpusavio santykių dalį. Mes taip pat šiuo klausimu diskutuojame Europos Parlamente ir pabrėžiame europines vertybes bei vyriausybių pareigą jų laikytis.

Atsižvelgdamas į tai, norėčiau pakalbėti apie politinį šio klausimo delikatumą, nes šiuo požiūriu yra didelė piktnaudžiavimo tikimybė, ypač dabar, kai vyriausybės imasi vienašališkų veiksmų spręsdamos šiuos klausimus ir nesitaria su tais, kuriuos jų sprendimai veikia.

Manau, nepageidautina ir nepriimtina, kad šie klausimai sprendžiami nejautriai siekiant daryti įtaką kitos šalies vidaus politinei padėčiai, kartais prieš pat rinkimus, nes toks elgesys įprastai laikomas arogantišku. Jeigu kas nesuprato, apie ką kalbu, paaiškinsiu, kad turiu galvoje esamas Slovakijos ir Vengrijos tarpusavio santykių problemas.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Pone pirmininke, korupcija – viena iš svarbių priežasčių, lėmusių esamą krizę, nes galingos bendrovės ir galingi asmenys piktnaudžiauja politika, institucijomis ir eikvoja lėšas siekdami asmeninės naudos. Korupcijos iššūkiai vystantis nedingsta: korupcija tik tampa rafinuotesnė. Kol kas pastangos pažaboti korupciją šalies lygmeniu nei vienoje valstybėje narėje nedavė veiksmingų rezultatų. Neturėtume šios tikrovės ignoruoti, turime ją pripažinti. Atėjo laikas, kai Komisija ir Taryba privalo skubiai sukurti Europos Sąjungoje ir valstybėse narėse tvirtą kovos su korupcija mechanizmą. Bet koks delsimas tai padaryti pakenks Europos piliečių interesams.

Zoran Thaler (S&D). – (*SL*) Slovėnija ir Kroatija – dvi kaimyninės šalys, tautos, šimtmečiais sugyvenusios be jokių rimtų problemų. Taip yra ir šiandien ir dauguma slovėnų pasisako už tai, kad Kroatija kuo skubiau atsiradus galimybei taptų Europos Sąjungos narė. Po aštuoniolikos metų derybų, 2009 m., abiejų šalių Vyriausybėms pavyko išspręsti ginčą dėl sienų. ypač nesutarimus dėl šiaurinės Adrijos jūros sienos, kėlusius teisėtą rūpestį Slovėnijai.

Siekiant teisingai išspręsti šią problemą, parengtas tarptautinis arbitražinis susitarimas, pasirašytas Stokholme dalyvaujant ES pirmininkaujančiai Švedijai. Dabar susitarimo ratifikavimo procesas veiksmingai artėja į pabaigą. Mes Slovėnijoje dėl šio susitarimo dar turėsime balsuoti referendume, kurį numatyta rengti šių metų birželio 6 d.

Raginu Europos politines jėgas, ypač Europos liaudies partiją, susipažinti su šį mėnesį mano šalyje vykstančia kampanija ir prisidėti prie teigiamos jos baigties, kuri sustiprins draugiškus kaimyninius santykius ir leis nestabiliems Balkanams turėti europinę ateitį.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Pone pirmininke, prieš dešimt dienų euro zona vos visiškai nežlugo, bet europinis pagalbos priemonių paketas leido išsaugoti mūsų bendrą ateitį. Manau, krizę labiau lėmė ne spekuliacija, o kai kuriose euro zonai priklausančiose valstybėse narėse giliai įsišaknijusios problemos: fiskalinės drausmės nesilaikymas, neveiksmingos darbo rinkos ir didžiulės skolos privačiajame sektoriuje.

Kad išgelbėtume euro zoną, turime reformuoti jos valdymą. Praeitą savaitę Europos Komisijos pateiktame pasiūlyme dėl valdymo yra keletas gerų minčių: pvz., didesnis dėmesys fiskalinei politikai ir aiškus valstybių narių fiskalinės politikos koordinavimas. Šiuose pasiūlymuose taip pat turėtų būti atsižvelgta į bendrą struktūrinių reformų programą. Praeitą savaitę Ispanijoje J. L. R. Zapatero pasirinko taupymo programą, kad galėtų išvengti rinkimų požiūriu rizikingesnės darbo rinkos reformos.

Galiausiai nesijaudinkite dėl euro vertės: bendros valiutos kurso kritimas naudingas euro zonos ekonomikai.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Pone pirmininke, mes Parlamente sunerimome sužinoję, kad sudaryta darbo grupė, kuriai pavesta apsvarstyti klausimą dėl "aukštesnio statuso" suteikimo Tunisui.

Kodėl esame sunerimę? Esame sunerimę, nes nepraeina nė dienos, kad mūsų nepasiektų žinios iš šios šalies, bylojančios apie dažnėjančius grasinimus ir bauginimo veiksmus, kurių griebiamasi prieš vyrus ir moteris, drįstančius kritikuoti šios šalies režimo metodus.

Nesigilindama į pastarųjų savivaldos rinkimų rezultatus – 90 proc. rinkėjų balsų gavo tie, kurie sėdi arčiau valdžios – pateiksiu tik keletą pavyzdžių. Gegužės 6 d. policija suėmė žurnalistą Zouhairą Makhloufą šiam einant pietauti kartu su buvusiu Paryžiaus advokatų tarybos pirmininku ir su juo šiukščiai elgėsi. Gegužės 18 d. žurnalistas Fahem Boukadous neabejotinai bus nubaustas ketverių metų laisvės atėmimu. Kokį nusikaltimą jis padarė? Jis pranešė apie socialinius neramumus Gafsos baseine ir vėlesnes represijas. Teisininkai Abderraouf Ayadi, Ayachi Hammami, Mohamed Abbou ir Radhia Nasraoui – nuolatinių bauginimų aukos.

Vis dažniau cenzūruojamas turinys internete. Jeigu galima, pone pirmininke, pateiksiu vieną pavyzdį: mano internetinis dienoraštis dabar cenzūruojamas...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, šiuo metu praktiškai kiekvienose politinėse diskusijose dėl ekonomikos ir finansų krizės kalbama tik apie tai, kiek milijardų eurų reikia dar vienai juodajai skylei užkišti. Apskritai diskutuojant šiais klausimais tebėra remiamasi J. Ackermannu ir jo bendrininkais.

Tačiau tai, ko mums iš tikrųjų reikia, yra esminės diskusijos dėl esamos pinigų sistemos. Galų gale turėtume pradėti diskutuoti tokiais klausimais, kaip išvaduoti savo sistemą nuo jos augimo. Kaip galime patikrinti bankų reikmę teikti kreditus? Ar turėtume panaikinti palūkanas? Kaip galime nustatyti skirtumą tarp vertės ir pinigų vertės? Pinigus turėtume leisti siekdami sukurti mūsų visuomenės, bet ne pinigų vertę! Turime užbėgti įvykiams už akių ir tokiose diskusijose pabandyti reformuoti pinigų sistemą iš vidaus. Tačiau tai bus įmanoma tik tuo atveju, jeigu mūsų politika bus tvirta ir pirmiausia nepriklausoma.

Gerard Batten (EFD). – Pone pirmininke, esu tikras, visiems žinoma, kad Jungtinėje Karalystėje turime naują Vyriausybę, kurią galima pavadinti liberalų demokratų ir konservatorių koalicija. Konservatorių ir Liberalų demokratų partijų pasiektame susitarime teigiama: "Susitariame, kad kitą Parlamento kadenciją suverenumas ar galios nebebus perleidžiami" – t. y. Europos Sąjungai. Žinoma, bet kas, kas iš viso apie tai ką nors žino, supranta, kad suverenumas nebus perleidžiamas reikalaujant referendumo, nes visa tai padaryta pagal Lisabonos sutartį. Taigi nebus reikalo atsiklausti Jungtinės Karalystės ar bet kurios kitos Europos Sąjungos šalies piliečių, nes tai bet kuriuo atveju įvyks.

Tačiau jeigu D. Cameron iš tikrųjų kalba nuoširdžiai, tuomet jis turi puikią galimybę iš tikrųjų laikytis šio pažado, nes, kaip prieš keletą savaičių šioje salėje pažymėjo mano kolega Trevor Coleman, Europos Parlamento papildymas naujais nariais reiškia, kad visos valstybės narės turės iš naujo ratifikuoti Lisabonos sutartį. Taigi Jungtinės Karalystės atveju D. Cameron dabar turi puikią galimybę neratifikuoti Lisabonos sutarties arba atsiklausti Jungtinės Karalystės piliečių, ar jos nori, ir surengti referendumą. Tikėkimės, kad jis tesės savo pažadą.

Ivo Vajgl (ALDE). – (*SL*) Praeitą šeštadienį Belvederio rūmuose Vienoje paminėtos 55-osios Austrijos valstybės steigimo sutarties metinės. Ši data neabejotinai svarbi Austrijos istorijoje, nes ji iš tikrųjų žymi oraus Austrijos valstybingumo pradžią.

Slovėnijos užsienio reikalų ministerija per savo ambasadorių šia proga informavo Austrijos Vyriausybę ar, tiksliau sakant, atkreipė jos dėmesį į tai, kad Austrijos valstybės steigimo sutarties nuostatos, susijusios su Slovėnijos mažumos Austrijoje teisėmis, dar nėra įgyvendintos. Dvikalbiai kelių ženklai Karintijoje tebėra, taip sakant, uždrausta tema ir Vyriausybė Vienoje ne kartą pasidavė ekstremistinėms Karintijos nacionalistų pažiūroms.

Sveikindamas Austriją šių metinių proga, kartu norėčiau paraginti jos valdžios institucijas savo mažumų atžvilgiu vykdyti draugiškesnę politiką.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Pone pirmininke, šiandien minima Tarptautinė diena prieš homofobiją turi būti mums proga vėl pareikšti savo įsipareigojimą užtikrinti visuotinę pagarbą žmogaus teisėms visame pasaulyje, nes dar yra šalių, kuriose tebetaikomos nuostatos ar praktika, susijusios su diskriminacija dėl lytinės orientacijos ar lyties tapatybės.

Taip pat turime dar griežčiau pasmerkti dažnėjančius fizinių išpuolių atvejus ir kartojamus homofobinius pareiškimus. Tylos įstatymas tokiais atvejais turi liautis galioti. Viena išeitis – ugdyti toleranciją, nes požiūrį dar reikia keisti, taip pat Europos šalyse. Neturime į šį reikalą žiūrėti pro pirštus, privalome mokyti tolerancijos.

Galiausia būtina pasitelkti Europos diplomatiją siekiant užtikrinti, kad teisės aktai, kuriuose pareiškiama, kad homoseksualumas – nusikaltimas, būtų panaikinti tose šalyse, kur jie dar galioja. Naudodamasi proga norėčiau to paprašyti baronienės C. Ashton.

Andrey Kovatchev (PPE). – (*BG*) Pone pirmininke, norėčiau pasakyti, ką manau apie pastabas, kurias pateikė kai kurie EP nariai iš Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso ir Liberalų ir demokratų už Europą frakcijų, nepagrįstai puolę Bulgarijos Vyriausybę.

Pirmą kartą nuo pokomunistinio pereinamojo laikotarpio pradžios Bulgarija parodė politinę valią, ne tik žodžiais, bet ir veiksmais, kovoti su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu. Pasiektus apčiuopiamus rezultatus vertina ir Bulgarijos tarptautiniai partneriai, ir šalies pilietinė visuomenė. Ministro Pirmininko ir Vidaus reikalų ministro reitingai siekia atitinkamai 56 proc. ir 60 proc.

Tačiau lieka neatsakytas klausimas, kodėl Bulgarija taip atsiliko ir kodėl pragyvenimo lygis joje žemiausias Europos Sąjungoje. Atsakymo į šį klausimą tebereikia ieškoti nuo devintojo dešimtmečio pabaigos komunistų

elito puoselėtose savanaudiškose ambicijose. Per dvidešimties metų pereinamąjį laikotarpį jie sugebėjo, naudodami represinę valstybės saugumo sistemą ir jos čiuptuvus to meto valstybės ūkyje, paversti savo politinę valdžią ir ekonomine valdžia ir perduoti ją savo vaikams ir vaikaičiams, taip pat išlaikyti savo atstovus šalies pagrindinėse ministerijose, bankuose ir pramonės sektoriuose.

Esama Vyriausybė kovoja su nereguliuojamais politiką ir ekonomiką saistančiais ryšiais pasitelkdama visas Europos konstitucinėje valstybėje leidžiamas naudoti teisines priemones.

Baigdamas norėčiau tiesiog paprašyti kolegų EP narių iš S&D frakcijos pasimokyti iš vokiečių kolegų patirties, susijusios su buvusios Komunistų partijos įpėdiniais VDR. BSP (Bulgarijos socialistų partija) – tiesioginė Bulgarijos komunistų partijos įpėdinė, tokia pat komunistų įpėdinė yra ir Kairiųjų partija Vokietijoje. Sunkumai, su kuriais susiduriama formuojant Vyriausybę Šiaurės Reino-Vestfalijos žemėje, byloja apie tai, kad šis klausimas Europoje net šiuo metu tebėra aktualus.

Cătălin Sorin Ivan (S&D). – (RO) Praeitą savaitę darbo reikalais vykau aplankyti sezoninių darbuotojų bendruomenę Huelvos regione Pietų Ispanijoje. Pamačiau ten kai kurių puikių dalykų, už kuriuos Ispanijos valdžios institucijos nusipelnė sveikinimo žodžių. Tačiau yra ir daug problemų, susijusių su teisėta ir neteisėta imigracija, su darbo sutartimis, kurios ateityje turės būti sudaromos darbuotojų, kurie dirbs užsienio šalyje, gimtąja kalba, neminint daugybės problemų, susijusių su tokių darbuotojų darbo ir gyvenimo sąlygomis. Manau, kad Europos Sąjungos direktyva dėl sezoninių darbuotojų programos turi kuo skubiau pasiekti Parlamentą, kad galėtume kuo naudingiau ir veiksmingiau spręsti minėtas problemas.

Metin Kazak (ALDE). – (*BG*) Pone pirmininke, ketvirtadienį vakare, gegužės 14 d., Kerdžalai mieste Pietų Bulgarijoje man perduotas sąrašas su 54 000 parašų, surinktų iš piliečių, norinčių normalių darbo sąlygų ir stiprios vietos valdžios. Parašai surinkti iš septynių Kerdžalai miesto savivaldybių tik per dešimt dienų. Gyventojai pritaria tam, kad su korupcija būtų kovojama visais valdymo lygmenimis. Tačiau jie nepritaria parodomiesiems prievartos metodams ir veiksmams, kurių valdžia griebiasi siekdama pašalinti teismo ir prokuratūros pareigūnus iš pareigų, taip pat apriboti vietos valdžios galias ir slopinti ją.

Pvz., pats Kerdžalai miesto meras praeitais metais buvo apklausiamas 138 kartus, iš kurių trylika kartų tik dėl vieno projekto. Mažiau nei per metus atlikta per 700 patikrinimų trisdešimtyje savivaldybių, kurių merai atstovauja DPS partijai (Judėjimas už teises ir laisves), o merus iš GERB partijos (Piliečiai už europinę Bulgarijos plėtrą) tokie patikrinimai aplenkė. Be to, Kerdžalai provincijos gubernatorius net neleido mums įteikti peticijos pačiame administracijos pastate, todėl buvome priversti ją įteikti lauke. Pažadėjau pranešti Europos institucijoms apie šį pilietinį protestą.

Pirmininkas. – Pone M. Kazakai, kalbėjote pernelyg greitai mūsų vertėjams. Jie negalėjo tiksliai išversti jūsų kalbos.

Šis darbotvarkės klausimas baigtas.

PIRMININKAVO: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

15. Vienodas požiūris į vyrus ir moteris, kurie savarankiškai verčiasi darbine veikla (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Astridos Lulling pranešimas Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo ir Direktyvos 86/613/EEB panaikinimo (17279/3/2009 – C7-0075/2010 – 2008/0192(COD)) (A7-0146/2010).

Astrid Lulling, *pranešėja.* – (*FR*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, tokiu metu, kai reikia labai greitai į pokyčius reaguojančios politikos, tema, kuria ketinu dabar kalbėti, rodo, kad atkaklumas taip pat dorybė.

Nuo devintojo dešimtmečio pradžios nuolat raginau patikslinti 1986 m. direktyvą, nes įgyvendinant ją pagrindinis tikslas – sustiprinti savarankiškai dirbančių moterų apsaugą motinystės metu ir pagerinti savarankiškai dirbančių asmenų sutuoktinių padėtį socialinės apsaugos srityje – nepasiektas.

Parlamentas jau savo 1997 m. pranešime paragino iš dalies pakeisti šią direktyvą, kuri nėra pakankamai griežta, nors Ministrų Taryba net nepatvirtino 1984 m. platesnio užmojo pasiūlymo, kurį pateikė Europos Komisija. Nepaisydama daugybės priminimų ir įtikinėjimų, Komisija tik 2008 m. spalio mėn. galiausiai

pateikė pasiūlymą panaikinti 1986 m. direktyvą, kuriai stinga griežtumo, ir pakeisti ją nauju tekstu, turinčiu tvirtesnį teisinį pagrindą.

Parlamentas priėmė savo pateiktus pakeitimus per pirmąjį svarstymą 2009 m. gegužės 4 d. Siekdami patobulinti Komisijos pasiūlymą, manome, kad ypač būtina sutuoktiniams ir pripažintiems partneriams privaloma tvarka tapti savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų socialinės apsaugos programos nariais, kad be kitų dalykų būtų užtikrinta jų asmeninė teisė į senatvės pensiją.

Iš tikrųjų, jeigu narystė savanoriška, pernelyg daug sutuoktinių linkę atsisakyti galimybės patiems sau sukurti teises ir pernelyg dažnai, pvz., po skyrybų, lieka be socialinės apsaugos, net jeigu dešimtmečiais dirbo šeimos versle ir prisidėjo prie jo klestėjimo.

Deja, šis privalomos narystės principas negavo daugumos Ministrų Tarybos balsų paramos. Dar daugiau, pastarajai prisireikė devynių mėnesių bendrai pozicijai priimti. Šią poziciją galiausiai pateikė pirmininkaujanti Ispanija, parodžiusi išskirtinį taktą ir ryžtą. Norėčiau padėkoti pirmininkaujančios valstybės narės ir V. Reding personalui, su kuriuo derėjausi nuo sausio mėn. Dėl jų supratimo ir stropumo galėjome pasiekti susitarimą su Taryba, vadinasi, naujoji direktyva galės įsigalioti po mūsų balsavimo rytoj.

Žinoma, turėjome daryti nuolaidų, bet esame patenkinti, kad padėjome savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų naudai. Iš tikrųjų jie sudaro 16 proc. visos darbo jėgos ir trečdalis jų – moterys. Taigi jie atstovauja gana nemažai darbo jėgos daliai Europoje. Jų sutuoktiniai, o dažniausiai tai moterys, iš tikrųjų padedantys tvarkyti šeimos verslą, kad ir kokioje srityje juo verčiamasi – žemės ūkio, amatų, prekybos, ar laisvųjų profesijų srityse, kai kuriose valstybėse narėse pernelyg dažnai tebėra nematomi darbuotojai, kurie, jeigu taptų sistemos nariais, pagerintų aktyvumo rodiklį ir taip pat padėtų greičiau pasiekti strategijos "Europa 2020" tikslus.

Kadangi prisiminiau ilgą ir sunkų šios direktyvos gimimo procesą, turiu paminėti pažangą, padarytą siekiant užtikrinti savarankiška darbine veikla besiverčiančių moterų ir savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktinių apsaugą motinystės metu. Jų prašymu pagal naująją direktyvą jos galės išeiti keturiolikos savaičių atostogų. Yra vokiškas posakis "Politik ist die Kunst des Erreichbaren" – politika – menas įmanomų dalykų srityje. Žinau, kad šiame Parlamente yra narių – laimei, jų mažuma – manančių, kad savarankiška darbine veikla besiverčiantys asmenys ir jų sutuoktiniai turėtų patys pasirūpinti savo socialine apsauga. Man šis argumentas labai gerai žinomas, girdėjau jį prieš dvidešimt ar trisdešimt metų savo šalyje, kai buvo nustatytas reikalavimas ūkininkų sutuoktiniams privaloma tvarka mokėti įmokas į žemės ūkio darbuotojų pensijų fondą.

Šiandien šie žmonės džiaugiasi. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad pažangiais pakeitimais, kuriuos apibūdinau, nepažeidžiamas subsidiarumo principas, nes direktyvoje valstybėms narėms paliekama teisė pačioms nuspręsti, kaip organizuoti socialinę sutuoktinių apsaugą pagal savo nacionalinę teisę, ir pačioms nutarti, kokia tvarka ji bus įgyvendinama – privaloma ar savanoriška.

Kaip matote, ponia pirmininke, neturiu pakankamai laiko papasakoti jums apie visa kita, kas man patinka direktyvoje, bet galite matyti, kad vis dar gebame rengti europines direktyvas, kuriomis tarnaujama europiečių interesams socialinėje srityje ir kurios net padeda mažinti konkurencijos iškraipymus vienoje bendroje rinkoje. Dėkinga visiems, taip pat kolegoms iš Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto, padėjusiems rengti šią direktyvą.

(Plojimai)

Pirmininkė. – Ponia A. Lulling, nenorėjau jūsų pertraukti, bet dabar jūs turėjote keturias minutes ir dar dvi minutes pabaigoje. Taigi pabaigoje jums liko tik viena minutė.

Günther Oettinger, *Komisijos narys.* – Ponia pirmininke, džiaugiuosi galėdamas dalyvauti Parlamento diskusijose dėl Komisijos siūlymu A. Lulling pateikto rekomendacijos projekto dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo.

Mūsų pasiūlymu siunčiamas stiprus signalas, kad negalime likti nuošaly, kai moterys kenčia skurdą dėl to, kad neturi socialinės apsaugos garantijų. Šiuo pasiūlymu taip pat žengiamas didelis žingsnis pirmyn skatinant moterų verslumą. Vargu ar reikia pabrėžti šių dviejų aspektų svarbą esant dabartinei padėčiai.

Noriu padėkoti pranešėjai A. Lulling už pastangas pasiekti susitarimą su ES pirmininkaujančia Ispanija dėl šio techniškai sudėtingo ir poliškai delikataus klausimo. Komisija visapusiškai remia tekstą, kurį komitetas gegužės 3 d. didžiosios daugumos balsų sprendimu patvirtino, ir raginu Parlamentą padaryti tą patį. Priėmus

tekstą tokį, koks jis dabar pateiktas, bus duotas aiškus signalas Tarybai ir nugrįstas kelias galutiniam pasiūlymo priėmimui. Tai padarę iš tikrųjų pakeisime padėtį vietoje tokiu metu, kai tokių pokyčių labai reikia, o tai dar svarbiau.

Anna Záborská, PPE frakcijos vardu. – (SK) Pirmiausia norėčiau padėkoti mūsų kolegei EP narei Astridai Lulling už ilgą ir atkaklų darbą rengiant šios direktyvos pakeitimą. Dėl pateiktos nuomonės norėčiau pabrėžti tris aspektus, kuriuos manau esant svarbius.

Šiandien Europos Sąjungoje savarankiška darbine veikla besiverčiančios moterys motinos nėra pakankamai apsaugotos, savarankiškai dirbančių asmenų sutuoktinių padėtis taip pat nėra pakankamai gera. Tikiu, kad priimta direktyva bus taikoma visuose sektoriuose, ne tik žemės ūkyje.

Siekiant sukurti palankias sąlygas šeimos verslui plėtoti, būtina remti mažąsias ir vidutines įmones. Būtina sukurti erdvę privačiajai iniciatyvai ir naujoms darbo vietoms kurti. Vienas tokios aplinkos komponentas – tų, kurie nusprendžia padėti savo sutuoktiniams versle, socialinė apsauga. Jų darbas tiek pat naudingas ekonomikai, kaip ir darbuotojų. Todėl jie privalo turėti tokią pačią teisę į socialinę apsaugą, kokią valstybė suteikia darbuotojams.

Tačiau ieškodami tinkamų mechanizmų šiai apsaugai užtikrinti, privalome visapusiškai gerbti subsidiarumo principą. Valstybėms narėms turi būti palikta teisė pasirinkti priemones.

Galiausiai vaikams jų pirmaisiais gyvenimo mėnesiais motina reikalinga labiau nei bet kas kitas, neatsižvelgiant į tai, kur jie gimę – Prancūzijoje, Vokietijoje ar Slovakijoje. Tikiu, kad parengta nauja direktyva dėl motinystės atostogų motinystės pašalpų mokėjimo laikotarpis greitu laiku bus prailgintas iki aštuoniolikos savaičių be jokių išimčių visoms dirbančioms motinoms.

Rovana Plumb, *S&D frakcijos vardu.* – (*RO*) Ačiū, ponia pirmininke. Noriu padėkoti Komisijos nariui, Tarybos atstovui ir galiausiai, bet ne mažiau svarbu, A. Lulling, džiaugiuosi, kad su ja galėjau bendradarbiauti, taip pat visiems savo kolegoms iš Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto.

Šis metas Europos Sąjungai iš tikrųjų svarbus, nes turime įveikti krizę, bet šia direktyva remiamas moterų verslumas. Europos Sąjunga privalo plėtoti ir remti moterų verslininkystę siekdama skatinti naujų darbo vietų kūrimą ir užtikrinti vienodas galimybes darbo rinkoje, ypač šiuo metu.

Noriu pasakyti, kad parėmėme šiame pasiūlyme dėl direktyvos išdėstytą poziciją, kad savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims, taip pat savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktinėms ir partnerėms, nutarusioms turėti vaikų, turėtų būti suteikta socialinė apsauga ir apmokamos atostogos. Pritariame būtinybei užtikrinti savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktinių apsaugą siekiant pašalinti kliūtis moterų verslininkystei plėtotis. Taip pat remiame pasiūlymą dėl aiškių įgaliojimų suteikimo nacionaliniams organams skatinti lygias moterų ir vyrų galimybes ir vienodą elgesį su jais.

Dalyvavimo darbo rinkoje pertraukos per motinystės atostogas neturėtų apsunkinti moterų padėties. Tiesą sakant, valstybės narės privalo rasti tinkamų paramos priemonių, kad padėtų moterims išlaikyti savo profesinį vaidmenį visuomenėje bei suderinti profesines ir šeimos pareigas. Kartu pritariu minčiai, kad svarbu rasti būdų iš naujo integruoti šias motinas į verslo aplinką, kad jos galėtų aktyviai prisidėti prie savo pačių šeimos išlaikymo.

Ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių įgyvendinimas ir apsauga bei profesinio ir šeimos gyvenimo gerinimas – pagrindiniai tikslai, kuriuos šia naująja direktyva būtina remti.

Antonyia Parvanova, ALDE frakcijos vardu. – (BG) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti A. Lulling už begalines valandas, kurias ji praleido siekdama tinkamo kompromiso ir susitarimo su Taryba. Nepaisydama to, kad nuomonės dėl pavienių svarbių direktyvos aspektų labai skiriasi, ir atsižvelgdama į tai, kad direktyvos dar laukia antrasis svarstymas, noriu tvirtai pareikšti, kad Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija sutinka su kompromisiniu sprendimu, pasiektu tam, kad šis teisės aktas galėtų kuo skubiau įsigalioti valstybėse narėse.

Šio teisės akto pakeitimai leidžia mums užtikrinti vienodą elgesį su vyrais ir moterimis ypatingą dėmesį skiriant klausimui dėl socialinės apsaugos, ypač savarankiška darbine veikla besiverčiančių moterų apsaugos. Ši nauja direktyva leis mums užtikrinti vienodo lygio apsaugą ir savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims, ir savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktiniams ir partneriams.

Dėl šioje direktyvoje padarytų pakeitimų valstybės narės galės suteikti savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims bei savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktiniams ir partneriams standartines socialinės apsaugos teises, taip pat teisę išeiti keturiolikos savaičių motinystės atostogų.

Šios direktyvos pakeitimas – pakankamai aktualus ir teigiamas sprendimas, kuriuo savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims bei savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktiniams ir gyvenimo partneriams bus suteikta galimybė naudotis tokiomis pačiomis socialinės apsaugos teisėmis, kokias turi darbuotojai. Sutuoktiniai ir partneriai nėra darbuotojai. Tačiau būtina atsižvelgti į tai, kad jie įprastai padeda savarankiška veikla besiverčiančiam darbuotojui, ir ši praktika labai plačiai paplitusi mano šalyje žemės ūkio sektoriuje, mažosiose įmonėse ir laisvųjų profesijų srityse.

Šio teisės akto pakeitimas leis valstybėms narėms nuspręsti ir suteikti savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims ir sutuoktiniams, padedantiems savarankiška darbine veikla besiverčiantiems darbuotojams, galimybę prisijungti prie socialinės apsaugos programos savanoriškai arba privaloma tvarka. Taip vienodai tinkamai turėtų būti užtikrinta šeimos versle žemės ūkyje dirbančių moterų socialinė apsauga ir teisės. Spręsdamos klausimus, susijusius su rinkos rizikos veiksniais, gamyba ir finansų krize, valstybės narės taip pat turi numatyti joms geriausiai tinkančią savo socialinio ir sveikatos draudimo sistemos programą.

Tik taip galima bus iš tikrųjų pagerinti ir savarankiška veikla besiverčiančių moterų, ir savarankiška veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktinių bei gyvenimo parterių padėtį, pirmiausia jų socialinę ir ekonominę apsaugą, kad jos būtų nepriklausomos nuo savo sutuoktinių ir partnerių.

Manau, šis išsamus teisės akto tekstas – mažas, tačiau labai svarbus žingsnis užtikrinant vienodą elgesį su vyrais ir moterimis. Tai kelias, vedantis link strateginio tikslo užtikrinti lygias teises vyrams ir moterims ir pastaruoju metu patikslintos programos "Pekino +15 veiksmų platforma" tikslų įgyvendinimo.

Manau, žengdami šį mažą, bet labai svarbų žingsnį, toliau judėsime į priekį link geresnių reprodukcinės sveikatos programų, bendros Europos sveikatos priežiūros ir draudimo paslaugų rinkos, motinystės apsaugos bei kokybiško gyvenimo nepaisant geografinių, socialinių, kultūrinių ir tautinių skirtumų. Judėjimas šia kryptimi suteikia mums laisvę nustatyti prioritetus ir galimybę padėti moterims derinti karjerą ir šeimos pareigas, taip nustatant tvirtą suderintą pagrindą abiejų lyčių lygybei ir dalijimuisi pareigomis.

Raül Romeva i Rueda, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*ES*) Ponia pirmininke, aš, žinoma, taip pat norėčiau pasveikinti A. Lulling, taip pat Tarybos ir Komisijos narius, padėjusius rengti šią direktyvą.

Vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į tą patį klausimą, kurį minėjo A. Lulling. Manau, tai, kad kai kurios valstybės narės sudaro tiek daug kliūčių nediskriminavimo ir vienodo elgesio su vyrais ir moterimis standartizavimui Europos lygmeniu, kelia rūpestį. Tai ne vienintelis atvejis, kai esame tokio elgesio liudininkai: tą taip pat matome direktyvos dėl įvairių formų diskriminavimo ir vienodo elgesio kitose srityse atveju ir manau, dėl to turėtume susimąstyti.

Negalime remtis subsidiarumo principu, kai kalbame tokiu neabejotinai svarbiu ir esminiu klausimu, kaip pagrindinės kiekvieno Europos Sąjungoje gyvenančio asmens teisės. Manau, niekada negalima leisti, kad kas nors Europos Sąjungos viduje kęstų diskriminaciją.

Manau, direktyva, kurią netrukus priimsime – tikiu, taip ir bus – padės šią problemą iš dalies išspręsti. Manau, ši direktyva tinkama ir svarbi. Ja užtikrinamas vienodas elgesys su asmenimis, šiuo metu ieškančiais galimybių pradėti verstis savarankiška darbine veikla, taigi, logiškai sprendžiant, ir galimybių savo išlaikytiniams: žmonoms ir vyrams.

Tačiau yra dar vienas svarbus klausimas ir, manau, jį turime pabrėžti. Kai kurie EP nariai vadina motinystės atostogų pailginimą iki keturiolikos savaičių pažangiu žingsniu ir taip iš tikrųjų yra. Tačiau nepamirškime, kad šiuo metu svarstoma dar viena direktyva, kurioje taip pat pabrėžiama būtinybė pailginti šias atostogas – ir aš primygtinai kartoju, kad tai atostogos, o ne laikinas nedarbingumas dėl ligos – remiantis lygybės principu.

Tai taip pat būtinai reiškia, kad negali būti jokios diskriminacijos, ne tik tarp valstybių narių, bet taip pat tarp įvairių rūšių veiklos, kuria norintieji prašyti tokių atostogų nori verstis. Taigi ši būtinybė užtikrinti lygias teises, ir valstybių narių, ir konkrečios rūšies veiklos bei šiuo metu taikomų socialinės apsaugos teisių atžvilgiu, yra – ir tą primygtinai kartoju – prioritetas, neapsiribojantis tik šia direktyva, kurią šiandien ketiname priimti.

Marina Yannakoudakis, ECR frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti A. Lulling parengus pranešimą: ji šauniai padirbėjo.

Kai pirmą kartą išgirdau apie šį pranešimą, susimąsčiau, kaip ši direktyva galėtų veikti logistiniu požiūriu. Tikslas, kurio šia direktyva siekiama, yra puikus ir juo remiamas principas, pagal kurį reikalaujama, kad su savarankiška darbine veikla besiverčiančiais vyrais ir moterimis bei jų sutuoktiniais būtų elgiamasi vienodai.

Bet vėliau susimąsčiau, kaip šią direktyvą priims, pvz., individualia veikla besiverčiantis asmuo – santechnikas ar elektrikas. Argumentavimo tikslu tarkime, kad šio asmens žmona padės jam vakarais tvarkyti dokumentus ir atsakinėti į telefono skambučius. Kaip šiuo atveju direktyva gali būti naudinga?

Ar tikimasi, kad šis asmuo mokės socialines įmokas, kad padengtų savo žmonos socialinės apsaugos išlaidas ir taip užtikrintų jai teisę reikalui esant išeiti motinystės atostogų? Ar šis individualus verslininkas, šiandienos ekonominėmis sąlygomis kovojantis dėl savo verslo išlikimo, išgalės mokėti šį netiesioginį mokestį? Ar jis ir jo žmona iš tikrųjų nori šios papildomos mokesčių naštos? Jei jie nematys iš šios direktyvos naudos, ar nebus taip, kad jie tiesiog nemokės šių įmokų – pagaliau niekas iš tikrųjų nežino, ar ji padeda savo vyrui – ir ar šeimoje sutuoktiniai neturėtų vieni kitiems padėti?

Toliau pabandžiau išplėtoti šį scenarijų: kas bus, kai po kelerių metų sutuoktiniai išsiskirs, kaip dažnai atsitinka? Šiam vargšui vyrukui žmona teismuose nudirs kailį už tai, kad nemokėjo įmokų. Įdomūs laikai ir įdomus šios direktyvos šalutinis poveikis.

Savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų skaičius Jungtinėje Karalystėje išaugo iki 1,7 mln. Viena iš priežasčių, lėmusių šio skaičiaus augimą – šiuo metu sumažėjusios užimtumo galimybės, todėl žmonės stengiasi pradėti dirbti savarankiškai. Ar tokiomis aplinkybėmis valstybė neturėtų paremti jų pastangų?

Nuodugniai susipažinau su A. Lulling parengtais pakeitimais ir manau, kad ji puikiai pasidarbavo siekdama patobulinti pradinę griežtą direktyvą dėl savarankiškos darbinės veiklos. Tačiau man tebekelia rūpestį Briuselyje priimami teisės aktai užimtumo srityje. Manau, šios direktyvos taikymo klausimus geriausia palikti spręsti valstybių narių vyriausybėms, kurios geriausiai žino savo piliečių poreikius, kaip pranešime iš tikrųjų ir teigiama.

Remiu A. Lulling rekomendacijas, kad valstybių narių sistemose turi būti pripažinta savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų apsaugos svarba ir kad turime kovoti su visų formų diskriminacija, bet vis dėlto nesu įsitikinusi, kad šis Parlamentas – geriausia vieta spręsti užimtumo klausimus.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*SV*) Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Tarybai ir Komisijai. Taip pat norėčiau nuoširdžiai padėkoti A. Lulling, nes dėl jos didžiulio įsipareigojimo spręsti šį klausimą ir puikaus darbo mes dabar turime antrojo direktyvos svarstymo galimybę. Susitarėme dėl savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų ir jų gyvenimo partnerių teisės, kad su jais būtų elgiamasi vienodai, todėl Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji remia šį pasiūlymą.

Darbo jėgą, apie kurią kalbama, daugiausia sudaro moterys, kurių darbas anksčiau buvo nematomas. Šia būtinąja direktyva, kuria keičiama pirmiau galiojusioji, panaikinama diskriminacija, dėl kurios savarankiška darbine veikla besiverčiantys darbuotojai ir jų gyvenimo partneriai buvo nepalankioje padėtyje.

Savarankiška darbine veikla besiverčiančios moterys bei savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų partneriai neabejotinai turi būti įtraukti į valstybių narių socialinės apsaugos sistemas. Kitas svarbus direktyvos aspektas, dėl kurio susitarta, yra tas, kad jeigu ateityje bus priimta direktyva, kurioje bus nustatytos ilgesnės vaiko priežiūros atostogos, Komisija privalės informuoti Parlamentą ir Tarybą, kad esant reikalui galėtume suteikti savarankiška darbine veikla besiverčiantiems asmenims vienodas teises kaip ir darbuotojams.

Taip pat norėčiau pridurti, kad, atsižvelgiant į strategiją "Europa 2020" ir pastangas paspartinti augimą ES, moterų verslininkių diskriminacijai turi liautis. Jos taip pat privalo turėti teisę išeiti vaiko priežiūros atostogų bei galimybę derinti profesinį ir šeimos gyvenimą – galimybę, dėl kurios taip dažnai diskutuojame.

Mara Bizzotto, *EFD frakcijos vardu.* – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, jeigu ir likęs koks nors skirtumas tarp vyrų ir moterų užimtumo rinkoje, puikiai žinome viena, kad šis skirtumas dar labiau juntamas savarankiško darbo srityje. Iš tikrųjų, moterys pernelyg dažnai priverstos aukoti savo siekius karjeros srityje vaidmeniui ir darbui, primetamiems joms dėl absurdiškos prielaidos, kad moterys privalo aukoti savo gyvenimą šeimai.

Kad ši problema būtų išspręsta, manau, privalome įgyvendinti priemones, pvz., priemones, numatytas dabar mūsų aptariamoje direktyvoje, kartu dėmesį sutelkdami į šeimą kaip kelrodę žvaigždę, nes tik taip šios priemonės bus prasmingos ir suteiks sėkmės viltį!

Moterų išlaisvinimas nuo būtinybės spręsti skausmingą dilemą renkantis tarp motinos, žmonos ir verslininkės vaidmenų reiškia šeimos darbo krūvio sumažinimą ir problemos sprendimą iš esmės, įgyvendinant konkrečias tikros paramos šeimai priemones. Jeigu šeima nebus dėmesio centre, bet koks priemonių paketas bus tik strateginių planų kratinys, kuris galiausiai pasirodys esąs bevaisis.

Christa Klaß (PPE). – (*DE*) Ponia pirmininke, pone Komisijos nary, ponios ir ponai, po 24 metų atėjo laikas pakeisti ir priimti direktyvą dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris, kurie savarankiškai verčiasi darbine veikla.

Praėjus dvejiems metams po to, kai Komisija pateikė savo pasiūlymą, pirmininkaujanti Ispanija dabar suderėjo su mūsų pranešėja A. Lulling įgyvendinamą ir priimtiną kompromisą. Žinoma, tai ne viskas, ką norėtume turėti. Diskutavome dėl to, ar reikėtų šią sritį labiau reguliuoti ir nustatyti griežtesnius draudimo įsipareigojimus. Turėjome spręsti klausimą, kiek griežtos sąlygos dėl savarankiška darbine veikla besiverčiančių moterų ir ypač savarankiška darbine veikla besiverčiančių asmenų sutuoktinių, kurių dauguma yra moterys, būtinosios socialinės apsaugos turėtų ar gali būti. Jeigu moteris padeda mažosiose ir vidutinėse įmonėse, ji privalo turėti bent būtiniausią apsaugą. Tačiau tuo taip turi pasirūpinti pačios įmonės.

Kaip žinome, savarankiškas darbas reiškia galimybę, bet taip pat riziką, ypač pajamų lygio, kuris dažnai svyruoja, atžvilgiu. Tačiau pagrindinė socialinė apsauga nuo rizikos gali apimti ne tik individualias priemones. Kiekvienas asmuo visuomenėje pagal savo galimybes privalo pasirūpinti savo socialine apsauga, kad netaptų našta visuomenei ir galėtų įveikti gyvenime pasitaikančias sudėtingas aplinkybes. Džiaugiuosi, kad į pasiūlymą įtraukti visi savarankiška veikla besiverčiantys darbuotojai ir neapsiribojama tik tais, kurie savarankiškai dirba žemės ūkyje. Valstybės narės pačios gali nuspręsti, kokiu keliu eiti – privalomos ar savanoriškos apsaugos. Tai – subsidiarumas.

Nustatyti keturiolikos savaičių motinystės atostogas savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims – geras sprendimas, kuriuo šioms moterims bus užtikrintos vienodos galimybės kaip ir darbuotojoms ir suteikta pakankamai laiko motinai ir vaikui sustiprėti. Ši naujoji direktyva – didelis žingsnis pirmyn užtikrinant lygybę ir svarbi priemonė sumažinant riziką, kurią patiria vyrai ir moterys, nusprendę imtis savarankiškos veiklos. Norėčiau padėkoti visiems, padėjusiems rengti šią direktyvą.

Britta Thomsen (S&D). – (DA) Ponia pirmininke, pone Komisijos nary, ponios ir ponai, ši direktyva dėl vienodo elgesio su vyrais ir moterimis, kurie verčiasi savarankiška darbine veikla, yra labai svarbi, nes ja milijonams Europos moterų, besiverčiančių savarankiška darbine veikla, verslininkių ar moterų, padedančių savo savarankiškai dirbantiems sutuoktiniams, užtikrinamos socialinės sąlygos, palyginamos su sąlygomis, kurias turi samdomą darbą dirbančios moterys.

Svarbiausias ir pagrindinis šios direktyvos elementas – teisė turėti bent keturiolikos savaičių motinystės atostogas. Būtinybė užtikrinti geresnes sąlygas savarankiška veikla besiverčiančioms moterims tampa ypač akivaizdi pasižiūrėjus, kiek mažai moterų palyginti su vyrais šiuo metu imasi savarankiškos veiklos. ES tik 8 proc. moterų darbo jėgos – savarankiška darbine veikla besiverčiančios moterys, o vyrų atveju ši dalis sudaro 16 proc. Turime skatinti daugiau moterų imtis savarankiškos darbinės veiklos, todėl ši direktyva – žingsnis teisinga kryptimi. Daug moterų norėtų imtis savarankiškos darbinės veiklos, bet joms stinga drąsos dėl socialinių sąlygų neapibrėžtumo. Mano nuomone, ši direktyva turėtų būti vertinama atsižvelgiant į svarbų darbą, susijusį su bendrąja direktyva dėl motinystės, kurį atlieka Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas. Teisės išeiti motinystės atostogų nebijant susilpninti savo pozicijos darbo rinkoje užtikrinimas visoms Europos moterims – lygybės Europoje kertinis akmuo.

Jeigu norime ES pasiekti savo tikslą ir užtikrinti mūsų piliečių gerovę, turime suteikti ES moterims tinkamą galimybę išeiti motinystės atostogų. Jeigu norime ES pasiekti savo tikslą ir užtikrinti mūsų piliečių gerovę, taip pat turime skatinti gimstamumo augimą. Tikiuosi, ši direktyva bus tik pirmasis žingsnis iš dviejų, kuriuos privalome padaryti siekdami šio tikslo. Dabar užtikriname, kad visos Europos moterys turės teisę į motinystės atostogas. Turėsime žengti kitą žingsnį ir taip pat suteikti teisę išeiti tėvystės atostogų, kad galėtume užtikrinti tikrą vyrų ir moterų lygybę.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Ponia pirmininke, pirmiausia noriu padėkoti pranešėjai už pasiektą puikų kompromisą. Pastaruoju metu Europoje daug kalbama apie konkurencingumą, ypač diskutuojant dėl

strategijos "Europa 2020" ir konkurencingumo užtikrinimo, pirmiausia padidinant mažųjų ir vidutinių įmonių skaičių.

Jeigu norime skatinti verslumą, šie dabar mūsų svarstomi klausimai dėl vienodo elgesio su vyrais ir moterimis, kurie verčiasi savarankiška darbine veikla, yra labai svarbūs ir sudaro šių diskusijų dalį. Žmonių – ir vyrų, ir moterų – verslumui turime suteikti tikrą alternatyvą. Be to, turime remti akademinį verslumo ugdymą ir įtraukti verslininkystės discipliną į mokymo programas. Šioje srityje, kaip ir kitose, dar labai atsiliekame nuo Jungtinių Amerikos Valstijų.

Kalbėdami apie lygybę turime atminti, kad vienas iš rodiklių, apibūdinančių padėtį lygybės srityje, yra galimybė imtis verslo neatsižvelgiant į lytį. Palyginę šiuos skaičius Europoje, įsitikinsime, kad dauguma verslininkų tebėra vyrai. Kalbant apie verslininkystės augimą ir galimybes jį remti, su liūdesiu tenka pripažinti, kad šiuo metu statistika rodo, jog moterų verslininkių noras plėtoti savo verslą gerokai mažesnis nei vyrų verslininkų.

Žinoma, šiuos skaičius lemia daug priežasčių, bet verslininkų socialinės apsaugos sistemos, pvz., tebėra netinkamos, nes būtent moterims verslininkėms kyla sunkumų, kaip girdėjome šioje diskusijoje. Be to, jeigu norime suderinti šiuos motinystės, tėvystės ir verslumo klausimus, turėsime imtis specialių veiksmų, nes savarankiška darbine veikla besiverčiančio asmens darbas dažnai pagal savo pobūdį nepastovus, darbo diena ilga, o galimybės pragyventi iš tokios veiklos neužtikrintos. Šis teisės akto tekstas – puikus žingsnis pirmyn labiau motyvuojančio ir lygybės principu grindžiamo požiūrio į verslininkystę link.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Ponia pirmininke, svarbu, kad ši direktyva netrukus bus priimta nepaisant visų jos trūkumų. Atėjo laikas užtikrinti, kad visos dirbančios moterys – taip pat milijonai savarankiška darbine veikla besiverčiančių moterų bei savarankiška veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktinių ir *de facto* partnerių – turėtų vienodas teises, ypač dėl motinystės atostogų.

Šioje direktyvoje einama teisingu keliu, tačiau nėra iki galo kovojama su diskriminacija ir užtikrinamas vienodas elgesys. Direktyva žengiamas teigiamas žingsnis, todėl ją remiame. Tačiau nenorime, kad būtų pasitenkinta keturiolikos savaičių motinystės atostogomis, ir ketiname siekti, kad naujoji direktyva dėl motinystės ir tėvystės ateityje tokiais atvejais taip pat būtų taikoma.

Dėl to, žinoma, reikės kovoti, nors mes džiaugiamės jau padaryta pažanga ir sveikiname pranešėją, kuri per visą procesą pasiaukojančiai dirbo.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, šiandien Europos Parlamentas siunčia tvirtą žinią moterims, padedančioms savo savarankiška darbine veikla besiverčiantiems sutuoktiniams. Dabar jos turės gerokai daugiau socialinių teisių ir norėčiau padėkoti mūsų pranešėjai A. Lullig už atliktą darbą.

Europa privalo užtikrinti savo piliečių apsaugą. Pagal naująją "padedančiojo sutuoktinio" apibrėžtį sutuoktiniai ir partneriai turės teisę į socialinę apsaugą susirgę ar išėję į pensiją. Kepėjų sutuoktiniai dabar galės pasinaudoti socialinėmis teisėmis.

Tačiau tenka apgailestauti, kad Taryba nesutiko su privaloma naryste, o tiesiog patvirtino savanoriškos narystės sistemą.

Visoms moterims taip pat numatyta teisė išeiti motinystės atostogų. Naujajame tekste savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims bei savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų žmonoms visoje Europos Sąjungoje numatytos minimalios trukmės motinystės atostogos. Šiuo metu nustatyta, kad motinystės atostogos negali trukti trumpiau nei keturiolika savaičių. Esu Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos šešėlinė pranešėja rengiant direktyvą dėl nėščių darbuotojų sveikatos ir saugos darbe. Nuoširdžiai tikiuosi, kad priėmus šį tekstą motinystės atostogos bus pailgintos, tad kodėl nenustačius ilgesnių motinystės atostogų ir savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims?

Baigdama norėčiau pasakyti, kad Europa pasiūlė keletą kūrybingų ir pragmatinių sprendimų, kaip padėti poroms suderinti profesinį ir šeimos gyvenimą. Dabar atėjo laikas pereiti prie veiksmų ir šiuos pasiūlymus kuo skubiau įgyvendinti. Europos kampanija, pradėta siekiant apsaugoti moteris, priėmus šį tekstą pasistūmės į priekį. Tačiau mes, EP nariai, privalome toliau kovoti prieš vyrų ir moterų nelygybę.

Edite Estrela (S&D). – (*PT*) Ponia pirmininke, ši direktyva turi būti skubiai persvarstyta. Šis pranešimas svarbus, nes juo ketinama panaikinti nelygybę ir diskriminaciją savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų atžvilgiu ir kartu skatinti moterų verslumą.

Dabar savarankiška darbine veikla besiverčiančios moterys bei savarankiška veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktinės ir *de facto* partnerės turės teisę į motinystės atostogas, pagal trukmę ir mokamas išmokas tokias pačias, kokias turi samdomos darbuotojos. Tačiau būtina, kad šie asmenys mokėtų įmokas į socialinės apsaugos fondą. Šis reikalavimas teisingas ir sąžiningas, nes samdomi darbuotojai taip pat moka socialinės apsaugos įmokas.

Reikalavimas, kad teisė į motinystės atostogas žemės ūkyje nebūtų apribota ir kad ši teisė būtų suteikta visiems savarankiška darbine veikla besiverčiantiems darbuotojams, kurie, kiek prisimenu, 2007 m. sudarė 10,5 proc. visų darbuotojų Europos Sąjungoje, taip pat iš esmės sąžiningas. Todėl ši direktyva turėtų būti taikoma visiems savarankiška darbine veikla besiverčiantiems darbuotojams nepaisant to, kokios srities veikla jie verčiasi – amatais, prekyba, laisvųjų profesijų veikla ar veikla mažosiose ar vidutinėse įmonėse.

Turime skatinti lygybę, taigi tikiuosi, kad Europos Parlamentas patvirtins pasiūlymus, kuriuos Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas jau priėmė.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (*PL*) Šių priemonių priėmimas labai svarbus ekonominiu ir socialiniu požiūriu, bet taip pat vertybių, kokiomis yra šeimos apsauga ir lygios galimybės, požiūriu.

Dėl esamos krizės ir jos sukelto didėjančio nedarbo ypač kenčia silpnesnės gyventojų grupės. Viena iš tokių grupių – moterys. Todėl teisinės priemonės, kuriomis užtikrinama vienoda savarankiška darbine veikla beišverčiančių darbuotojų padėtis, leis moterims lengviau pradėti savo verslą. Tai svarbu atsižvelgiant į būtinybę spartinti ekonomikos vystymąsi Europoje ir mažinti nedarbą, bet taip pat svarbu todėl, kad vis daugiau moterų apsisprendžia imtis savarankiškos darbinės veiklos. Jos priima sprendimus, susijusius su savo verslu, jos atsako už savo firmas, jos sprendžia, kokių iniciatyvų imtis ir kaip leisti pinigus, ir jos neturėtų kesti diskriminacijos.

Todėl mažosios įmonės yra ta vieta, kur moterys gali realizuoti savo siekius – moterys, norinčios užsiimti aktyvia profesine veikla, bet nenorinčios atsisakyti šeimos gyvenimo. Iš tikrųjų, šios priemonės taip pat leis valstybėms narėms, rimtai vertinančioms šeimos politiką, pasinaudoti galimybe patobulinti savo pačių teisę. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tam tikrą grupę, kuriai reikia papildomos apsaugos ir į kurios padėtį turime atsižvelgti. Kalbu apie moteris, dirbančias namuose. Darbas namuose nėra laikomas darbu, nors, tiesą sakant, per dieną tokioms moterims tenka atlikti apie 200 užduočių. Namuose dirbančios moterys dažnai nėra apsaugotos, nes neturi pensijos ar sveikatos draudimo ir teisės į jokias atostogas. Todėl manau, kad turi būti priimti reglamentai, kuriais tokioms moterims bus palengvinta galimybė naudotis visų formų socialine apsauga.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Ponia pirmininke, tik norėjau dar kartą padėkoti ir A. Lulling, ir pirmininkaujančiai Ispanijai. A. Lullig – už jos užsispyrimą, atkaklumą ir dideles pastangas siekiant pasistūmėti ten, kur dabar esame, o pirmininkaujančiai Ispanija – už tai, kad leido Taryboje reikšti skirtingas ir priešingas nuomones ir todėl šiandien turime pateiktą šį susitarimą.

Šiose diskusijose svarstome Direktyvos 86/613/EEB pakeitimą, kuris akivaizdžiai rodo, kad ši direktyva neatitinka tikslų, kurių ja siekta. Manau, labai svarbu pabrėžti šio susitarimo svarbą krizės ir nežinos dėl ateities Europoje sąlygomis, kurios vis dėlto netapo kliūtimi pažangai užtikrinant moterų ir savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų Europos Sąjungoje socialinę apsaugą.

Norėčiau priminti jums, kad 2007 m. daugiau nei 10 proc. darbuotojų Europos Sąjungoje buvo savarankiška darbine veikla besiverčiantys asmenys. Gal pasiektas susitarimas ir nėra pats geriausias sprendimas, bet juo vis dėlto suteikiama galimybė ateityje padaryti didesnę pažangą šioje srityje.

Pagrindinis šios direktyvos tikslas – suteikti socialinę apsaugą visų savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų partneriams, įskaitant nesusituokusias poras, ir visiems savarankiška darbine veikla besiverčiantiems darbuotojams ar tokia veikla besiverčiančioms poroms, įtraukiant tokius asmenis į socialinės apsaugos sistemą, nes šiandien tokia apsauga siūloma ne visose valstybėse narėse.

Šiuo metu aktyviai dirbame planuodami strategiją "Europa 2020", kurioje apibrėžėme Europos ateities modelį. Kuriant šią ateitį negalima nepaisyti vienodo elgesio principo, todėl labai svarbu, kad judėtume į priekį tobulindami tokios rūšies priemonę, kuria šis principas užtikrinamas. Tikiuosi, kad žingsnis, kurį žengiame šiandien priimdami šį pasiūlymą, yra tik pirmasis ir kad ateityje jų bus daugiau.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (*PL*) Džiaugiuosi, kad Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas patvirtino A. Lulling pranešimą beveik vienbalsiai. Pranešimas susijęs su direktyvos dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris, kurie verčiasi savarankiška darbine veikla, pakeitimais.

Labai svarbu, kad pasiektas kompromisas ir pagerinta savarankiška darbine veikla besiverčiančių asmenų, sudarančių apie 10 proc. visų žmonių darbo rinkoje, padėtis. Iš visų pakeitimų svarbiausias yra pakeitimas, kuriuo savarankiška darbine veikla besiverčiantiems asmenims ir jų sutuoktiniams ar gyvenimo partneriams suteikiama galimybė gauti socialines išmokas ir pirmiausia galimybė mokėti įmokas į pensijų fondą, kad ateityje jie galėtų gauti savo pensiją, taip pat galimybė gauti tokias pačias mokamas motinystės atostogas, kokios suteikiamos samdomą darbą dirbančioms moterims. Šios teisės numatomos ES lygmeniu galiojančiuose teisės aktuose.

Tai priemonės, kurios padės ne tik pagerinti moterų padėtį, bet taip pat sumažinti didelę nelygybę, esančią tarp savarankiška darbine veikla besiverčiančių asmenų ir samdomų darbuotojų. Milijonai žmonių, dirbančių šeimos versle, pagaliau galės prisijungti prie socialinio draudimo sistemos ir pasinaudoti socialine apsauga, kurios neturėdami jie buvo blogesnėje padėtyje. Tai svarbus žingsnis pirmyn, juolab kad kompromisas, kurį šiais metais pasiekėme, daugelį metų buvo neįmanomas.

Raginu visus kolegas EP narius pritarti šiam pranešimui. Norėčiau labai nuoširdžiai padėkoti A. Lulling, nes jos pranešime pateikti pakeitimai leis palengvinti gyvenimą daugeliui savarankiška darbine veikla besiverčiančių moterų.

Marc Tarabella (S&D). – (*FR*) Ponia pirmininke, pone Komisijos nary, ponios ir ponai, šiuo puikiu A. Lulling pranešimu Europos Parlamentas siekia dar labiau sumažinti elgesio su vyrais ir moterimis darbe skirtumus ir šiuo siekiu džiaugiuosi. Žengėme dar vieną žingsnį kelyje, kuris tebėra labai ilgas.

Manau, iš tikrųjų būtina pabrėžti savarankiška darbine veikla besiverčiantiems darbuotojams padedančių sutuoktinių ar pripažintų partnerių socialinės apsaugos svarbą. Nepamirškime, kad daugelyje Europos šalių padedantieji sutuoktiniai patys neturi jokio statuso, kad jų darbas nėra pripažintas ir kad jie neįtraukti į savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų socialinės apsaugos sistemą. Dabar jau 2010 m., bet kai kuriose valstybėse narėse moterys dar tebekenčia, nes jų teisės nepripažintos, ir yra visiškai priklausomos nuo savo sutuoktinių draudimo.

Šiais ekonomikos krizės laikais negalime leisti, kad padedantieji sutuoktiniai priklausytų nuo sistemos, dėl kurios vieną dieną, pvz., po skyrybų su sutuoktiniu ar išsiskyrimo su partneriu, jos galės atsidurti skurde. Todėl negalime pritarti tam, kad valstybės narės turėtų galimybę išlaikyti nacionalines nuostatas, kuriomis ribojama galimybė naudotis konkrečiomis socialinės apsaugos programomis ar tam tikro lygio finansavimu. Padedantieji asmenys turi gauti pensiją, šeimos pašalpas, sveikatos priežiūros paslaugas, nedarbingumo bei motinystės išmokas.

Galiausiai šiuo etapu suderėta, kad būtent valstybės narės nuspręs, kaip ši socialinė apsauga bus įgyvendinta – savanoriškai ar privalomai. Todėl primygtinai raginu valstybes nares padaryti viską ir užtikrinti, kad ši apsauga būtų privaloma. Visi privalome kovoti su tuo, kad šie asmenys neturi darbo vietos garantijos ir kad jų teisės nepripažįstamos, ypač ekonomikos krizės sąlygomis.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjai Astridai Lulling už atliktą darbą. Taip pat pritariu kitų EP narių išsakytai nuomonei, kad didesnė savarankiška darbine veikla besiverčiančių moterų apsauga motinystės metu ir savarankiška darbine veikla besiverčiančių darbuotojų sutuoktinių padėties pagerinimas šioje direktyvoje neturėtų apsiriboti tik asmenimis, dirbančiais žemės ūkio srityje, bet taip pat, žinoma, būtų taikomi kitose srityse, įskaitant laisvųjų profesijų sritis. Padedantieji sutuoktiniai niekur neturi savo teisinio statuso, taigi jų darbas nėra visada pripažįstamas ir jie neturi nepriklausomos socialinės apsaugos. Neabėjotinai būtina pripažinti jų profesinį statusą ir apibrėžti jų teises. Džiaugiuosi, kad Taryba pirmajame svarstyme pripažino Parlamento nuomonę, kad motinystės išmokos turėtų suteikti moterims galimybę atsitraukti nuo darbo bent trims mėnesiams, nes tai trumpaisiais laikas, būtinas siekiant užtikrinti normalią nėštumo eigą ir fizinį moters atsigavimą praėjus mėnesiui po normalaus gimdymo, nors siekiant užtikrinti sveiką vaiko vystymąsi, optimalu būtų, kad motina liktų namie ir asmeniškai prižiūrėtų vaiką bent dvejus metus. Apgailestauju, kad Taryba nelaiko šių trijų mėnesių visiškai būtinuoju standartu, kuris valstybių narių socialinėse sistemose būtų taikomas automatiškai, ir kad papildomos įmokos galės būti mokamos tik savanoriškai.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (EL) Ponia pirmininke, aš taip pat palankiai vertinu esamą kompromisą ir jam pritariu, nes jame keliamas klausimas dėl demokratijos trūkumo, su kuriuo ilgus metus susidurdavo pirmiausia moterys, kurios padėdavo savo vyrams, besiverčiantiems savarankiška darbine veikla versle, amatų srityje, mažosiose ir vidutinėse įmonėse bei laisvųjų profesijų srityse, ir kurių darbas metų metais nebuvo pripažintas.

LT

Savarankiška darbine veikla besiverčiantys asmenys ir jų partneriai, kurių dauguma moterys, turi teises. Jie nėra nematomi darbuotojai, jie turi teises į socialinę apsaugą, sveikatos priežiūrą, pensiją, taip pat į motinystės, vaiko priežiūros ir tėvystės atostogas. Moterys, ši pigi ir nemokama darbo jėga, ilgus metus aukojosi dėl vyrų, dėl jų profesinio augimo, dėl savo vaikų ir šeimos. Dažnai po skyrybų ar vyro mirties jos likdavo be jokios socialinės apsaugos, jokių pašalpų ar kompensacijos.

Pateiktame kompromise sprendžiamos kai kurios problemos, susijusios su esama nelygybe. Tačiau neabejotinai būtina toliau remti moteris, propaguoti moterų lygybę verslumo požiūriu, ypač tokiu metu, kai patiriame ekonomikos krizę ir kai Europos Sąjunga apibrėžia savo būsimąją politiką, Europos Sąjungos politiką 2020 m.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Ponia pirmininke, labai dėkoju, kad leidote man kalbėti šia tema. Apie 30 proc. savarankiška darbine veikla besiverčiančių žmonių ES – moterys. Ypač daug jų dirba mažosiose ir vidutinėse įmonėse, pirmiausia paslaugų sektoriuje, ir jų ekonominis indėlis į mūsų visuomenę didelis.

Šioms moterims turėtų būti suteiktos tokios pačios galimybės kaip ir jų kolegoms vyrams nesigriebiant kvotų ir panašių priemonių taikymo. Savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims dažnai tenka spręsti problemą, kad tapusios motinomis jos negalės pragyventi. Atsižvelgiant į vis opėjančią gyventojų senėjimo problemą, dabar labiau nei bet kada anksčiau svarbu užtikrinti veiksmingą moterų apsaugą motinystės metu ir teikti prioritetinį dėmesį šeimoms.

Šeimos įmonės, kurių versle moterys padeda, taip pat atlieka svarbų vaidmenį neatsižvelgiant į tai, kokioje srityje jis plėtojamas – profesijų, amatų, mažmeninės prekybos ar ypač žemės ūkio. Visose šiose srityse būtina užtikrinti tinkamą socialinę ir teisinę apsaugą.

Vis dėlto valstybės narės visada turėtų išlaikyti kompetenciją socialinės teisės srityje ir ši kompetencija niekada neturėtų būti perleista ES. Reikia kompromisų ir pasirinkimo galimybių, kad būtų atsižvelgta į skirtingas socialinės politikos tradicijas, pvz., sprendžiant klausimą, koks padedančiųjų sutuoktinių draudimas turėtų būti – privalomas ar savanoriškas.

Angelika Werthmann (NI). – (*DE*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau prisijungti prie sveikinimų A. Lulling. Palankiai vertinu tai, kad šiame pranešime žengiamas dar vienas žingsnis įgyvendinant vienodo elgesio su vyrais ir moterimis principą, taip pat savarankiško darbo srityje. Vienas svarbus kertinis akmuo – ir toks sprendimas visiškai teisingas – yra tas, kad į šios direktyvos taikymo sritį įtraukti ne tik sutuoktiniai, bet ir gyvenimo partneriai. Pagaliau padedantieji partneriai galės džiaugtis vienodo lygio socialine apsauga, kuri taip pat bus taikoma motinystės metu.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Ponia pirmininke, aš taip pat labai norėčiau pasveikinti A. Lulling. Šia direktyva moterims suteikiama visiškai naujų galimybių savarankiškos darbinės veiklos mažosiose ir vidutinėse įmonėse srityje. Esant tokiai krizei, kokią dabar patiriame, turėtume nepamiršti, kad savarankiška darbinė veikla atitinka ateities poreikius, kad šioje srityje gali būti sukurta naujų darbo vietų ir kad ji taip pat leidžia mums sukurti visiškai naujų sektorių. Kalendoriuje nustatėme, pvz., Merginų dieną, kad jaunos moterys būtų skatinamos imtis techninių profesijų, nes būtent šių profesijų srityje atsiranda visiškai naujų galimybių, bet mūsų šiandienė visuomenė iš tikrųjų nežino, kiek daug profesijų yra prieinamos moterims. Galiausiai moterys taip pat, kaip ne sykį yra buvę, užtikrina stabilumą finansų srityje. Manau, krizės sąlygomis ypač svarbu užtikrinti, kad moterys turėtų vienodas galimybes naudoti privatųjį akcinį ir rizikos kapitalą.

Günther Oettinger, *Komisijos narys.* – Ponia pirmininke, šiandien pasistūmėjome į priekį kovodami su skurdu ir remdami moterų savarankišką darbinę veiklą. Šis procesas dar nebaigtas, bet žengtas didžiulis žingsnis pirmyn. Jeigu Taryba patvirtins šią direktyvą, pirmą kartą istorijoje savarankiška darbine veikla besiverčiančios moterys turės teisę į motinystės atostogas. Valstybės narės taip pat bus neabejotinai įsipareigojusios suteikti padedantiesiems sutuoktiniams socialinę apsaugą jiems to pageidaujant.

Noriu padėkoti Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetui ir visam Parlamentui už atliktą darbą, leidusį pasiekti tokios sėkmės.

Galiausiai norėčiau tarti žodį apie A. Lulling, kuri daugelį metų asmeniškai kovojo už tai. Kova dabar laimėta ir esu labai dėkingas jai už įsipareigojantį darbą, leidusį mums pasiekti tokį puikų laimėjimą.

Astrid Lulling, *pranešėja.* – (*DE*) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti G. Oettingeriui už atstovavimą savo kolegei V. Reding tokia puikia anglų kalba.

pranešėja.— (FR) Ponios ir ponai, esu patenkinta. Dėkoju visiems EP nariams, kurie kalbėjo, nes jie remia Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto didžiosios daugumos narių nuomonę, taigi šis tekstas rytoj galės būti patvirtintas.

Norėčiau nuraminti Raülį Romeva i Ruedą. Šis tekstas nėra tobulas. Jis dar neatitinka mano reikalavimų. Karo dar nelaimėjome, bet laimėjome svarbų mūšį. Tai žingsnis teisinga kryptimi.

Taip pat norėčiau pasakyti Raüliui Romeva i Ruedai ir Ildai Figueiredo, kad neturėtų nerimauti dėl motinystės apsaugos – tai, ko jie nori, numatyta 17a konstatuojamoje dalyje. Perskaitykite ją, nes jai cituoti neturiu laiko. Ten tik vienas pakeitimas. Jeigu turėtume dėl šios dalies balsuoti, priimti šią direktyvą pirmininkaujant Ispanijai nebūtų įmanoma, taip pat visiškai veltui būtume praradę ne vieną mėnesį, gal net ne vienus metus, ir norėčiau patikinti autorius, kad tai, ką jie siūlo savo pateiktame pakeitime, kitais žodžiais pasiūlyta 4 pakeitime, kuris priimtas pirmajame svarstyme ir kuriam Taryba visapusiškai pritarė. Todėl manau, kad šie EP nariai švaria sąžine gali balsuoti už kitus pakeitimus.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2010 m. gegužės 18 d., antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Robert Dušek (S&D), raštu. – (CS) Direktyvos dėl vienodo elgesio su vyrais ir moterimis, kurie verčiasi savarankiška darbine veikla, tikslas – suvienodinti galiojančius Europos teisės aktus ir pakeisti direktyvas, kuriose šios politikos klausimai sprendžiami nesuderintai. Savarankiška darbine veikla besiverčiančių asmenų ir samdomų darbuotojų socialinės sąlygos valstybėse narėse labai skiriasi ir ilgą laiką ar nuolat nedirbančių žmonių socialinė apsauga kai kuriais atvejais praktiškai neteikiama. Savarankiška darbine veikla besiverčiantys žmonės dažnai neturi sveikatos draudimo. Susirgę jie vis tiek dirba, nes finansiškai tai naudingiau. Moterys grįžta prie darbo iš karto po gimdymo ir neima motinystės atostogų. Padedantieji sutuoktiniai neturi savo socialinio draudimo. Savarankiška darbine veikla besiverčiantys žmonės labai svarbūs ekonomikai ir jų vaidmuo visuomenėje nepakeičiamas. Šie žmonės finansiškai apsirūpina patys ir aprūpina savo šeimas, jie moka mokesčius į valstybės iždą, taip pat moka socialinio ir sveikatos draudimo įmokas. Valstybei nereikia prisidėti prie jų išlaikymo. Jų vaidmuo ypač nepakeičiamas regionuose, kur dėl įvairių priežasčių stinga vadinamųjų "stambių" darbdavių ir darbo vietų, taip pat žemės ūkio sektoriuje. Todėl būtina suvienodinti minimalius standartus, kurie padės užtikrinti savarankiška darbine veikla besiverčiantiems žmonėms tokį patį statusą, kokį turi samdomi darbuotojai, taip pat savarankiška darbine veikla besiverčiančių vyrų ir moterų lygybę. Turėtume siekti didesnės tokių moterų apsaugos motinystės metu, darbo pertraukų šeimos narių priežiūrai pripažinimo ir padedančiųjų sutuoktinių indėlio pripažinimo.

Zita Gurmai (S&D), *raštu.* – Pasiūlymas, dėl kurio šią savaitę diskutuojame, nėra techninis. Jame sprendžiamas dvejopas klausimas, susijęs su teisingumu ir praktiniais apsektais. Ne tik moraliniu, bet ir ekonominiu požiūriu akivaizdu, kad turime suteikti socialinę apsaugą ir mokėti motinystės išmokas nėščioms savarankiška darbine veikla besiverčiančioms moterims ir savarankiška darbine veikla besiverčiančių vyrų nėščioms sutuoktinėms ar gyvenimo partnerėms. Negalime diskriminuoti tokių moterų ar vyrų, kurie nusprendžia verstis tokios rūšies veikla, partnerių, ypač jeigu visi sutinkame, kad iš tikrųjų turime skatinti moteris imtis verslo. Ieškodami būdų įveikti krizę, skatiname darbo vietų kūrimą, taip pat nepriklausomo darbo srityje. Tai taip pat viena iš priežasčių, kodėl turime užtikrinti, kad moterys būtų skatinamos pasinaudoti tokiomis darbo galimybėmis. Antra, negalime diskriminuoti tokiose šeimose gimstančių kūdikių. Nepriimtina, kad vienas kūdikis turi teisę pirmąsias savo gyvenimo savaites praleisti šalia motinos ar tėvo, nekeldamas grėsmės šeimos pragyvenimui, nes jo tėvai dirba samdoma darbą, o kitas kūdikis tokios teisės neturi, nes jo tėvai verčiasi savarankiška darbine veikla.

16. Pastatų energinis naudingumas (nauja redakcija) (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – rekomendacija antrajam svarstymui, kurią pateikė Silvia-Adriana Ţicău Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu, dėl Tarybos pozicijos per pirmąjį svarstymą siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija) (05386/3/2010 – C7-0095/2010 – 2008/0223(COD)) (A7-0124/2010).

Silvia-Adriana Țicău, *pranešėja.* – (*RO*) 2008 m. ES įsipareigojo iki 2020 m. sumažinti energijos vartojimą 20 proc., taip pat užtikrinti, kad 20 proc. visos suvartojamos energijos būtų pagaminta naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius. 2010 m. kovo 25–26 d. įvykusiame Europos Vadovų Tarybos

susitikime Europos Sąjungos vadovai užsibrėžė bendrą tikslą iki 2020 m. 20 proc. padidinti energijos vartojimo efektyvumą.

Pastatų sektoriuje suvartojama 40 proc. energijos kiekio ir išmetama 35 proc. teršalų kiekio. Pastatų energinio naudingumo didinimas labai paveiks Europos piliečių gyvenimą. Visoje ES šeimos vidutiniškai išleidžia 33 proc. savo pajamų sąskaitoms už vandenį, elektrą, dujas ir pastatų priežiūrą apmokėti. Tiesą sakant, šeimose, gaunančiose labai mažas pajamas, ši dalis gali net siekti 54 proc. Investicijos į energijos vartojimo efektyvumo didinimą ne tik padės sumažinti sąskaitas už energiją, bet ir sukurti ES iki 2030 m. 2,7 mln. darbo vietų.

2008 m. lapkričio mėn. Komisija pateikė teisėkūros pasiūlymą parengti naują Direktyvos 91/2002 dėl pastatų energinio naudingumo redakciją. Europos Parlamentas 2009 m. balandžio mėn. per pirmąjį svarstymą vykstant bendro sprendimo procedūrai didžiosios daugumos balsų sprendimu priėmė savo poziciją. Vėliau, kai Europos Sąjungos Tarybai pirmininkavo Švedija, vyko įtemptos Parlamento ir Tarybos derybos. 2009 m. lapkričio mėn. pasiektas politinis susitarimas dėl teisėkūros pasiūlymo techninių aspektų.

Susitarimu pasiekta šių pagrindinių laimėjimų:

- · Naujas atskiras straipsnis kartu su keliomis konstatuojamomis dalimis ir nuostatomis dėl finansavimo. Komisija privalo nustatyti esamas finansines ir fiskalines priemones ir iki 2011 m. birželio 30 d. pateikti naujų pasiūlymų. Šios nuostatos taip pat papildytos Komisijos pareiškimu.
- · Iki 2020 m. gruodžio 31 d. visuose naujuose pastatuose bendros energijos sąnaudos turi būti beveik lygios nuliui ir didžioji suvartojamos energijos dalis turi būti pagaminta naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Viešajame sektoriuje šie tikslai turi būti įgyvendinti dvejais metais anksčiau. Siekdamos įgyvendinti tikslą, kad naujuose pastatuose bendros energijos sąnaudos būtų beveik lygios nuliui, valstybės narės nustatys aiškius tikslus ir parengs veiksmų planus, kurie taip pat apims būsimas paramos priemones.
- · Kai pastatai atnaujinami dideliu mastu, pastatų ar atnaujintų dalių energinis naudingumas turi atitikti minimalius energinio naudingumo reikalavimus, taip pat taikomus techninėms pastato sistemoms ir sudedamosioms pastato dalims, kurios daro didelį poveikį pastato energiniam naudingumui.
- · Naujos nuostatos dėl sertifikavimo, kuriose nurodoma, kokia minimali informacija, įskaitant informaciją apie finansines galimybes, turi būti pateikiama sertifikate. Naujos nuostatos dėl pastatų energinio naudingumo sertifikatų išdavimo ir rodymo.
- · Reikalavimas skelbimuose apie pastato arba pastato dalies pardavimą ir (arba) nuomą pateikti energinio naudingumo sertifikate nurodytą energinio naudingumo rodiklį.
- $\cdot \ Daugiau\ informacijos\ ir\ skaidrumo\ apie\ ekspertų\ akreditaciją,\ mokymą\ bei\ informacijos\ teikimas\ savininkams\ ir\ nuomotojams.$
- ·Konsultacijos su vietos valdžios institucijomis ir jų parama įgyvendinant rekomendacijas bei naujos nuostatos dėl gairių vietiniams planuotojams ir architektams siekiant užtikrinti, kad į pastatų energinį naudingumą būtų atsižvelgta.
- · Pradedamos taikyti pažangios matavimo sistemos ir aktyvios kontrolės sistemos, pvz., automatizavimo, kontrolės ir stebėsenos sistemos, padedančios taupyti energiją.
- · Bendros metodikos nebus, tačiau iki 2011 m. birželio 30 d. Komisija nustatys lyginamosios metodikos principus, skirtus sąnaudų požiūriu optimaliems išlaidų ir minimalių energinio naudingumo reikalavimų lygiams apskaičiuoti. Iki 2017 m. sausio 1 d. direktyva bus patikslinta. Bendroji Tarybos pozicija grindžiama Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. lapkričio mėn. pasirašytu susitarimu. Todėl rekomenduoju jai pritarti.

PIRMININKAVO: S. LAMBRINIDIS

Pirmininko pavaduotojas

Günther Oettinger, *Komisijos narys.* – (*DE*) Pone pirmininke, gerbiami EP nariai, retai politikoje pasitaiko proga pateikti pasiūlymus ir priemones, kurie būtų naudingi visoms pusėms. Šiandien būtent tokią progą turime ir šiuo atveju kalbu apie numatomą naujos redakcijos direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo priėmimą.

ES pastatų sektoriuje suvartojama 40 proc. energijos kiekio ir išmetama 36 proc. anglies dvideginio kiekio. Ekonominių priemonių įgyvendinimas siekiant sumažinti energijos vartojimą buities sektoriuje gali daug prisidėti įgyvendinant 2020 m. užsibrėžtus išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo ir energijos taupymo tikslus. Įgyvendindami šias priemones taip pat padidinsime savo energetinį saugumą bei paskatinsime augimą ir naujų darbo vietų kūrimą statybos pramonėje. Naujos redakcijos direktyva dėl pastatų energinio naudingumo valstybės narės taip pat bus paskatintos savo kodeksuose nustatyti aukštesnius gyvenamųjų pastatų energinio naudingumo standartus, ji taip pat padės vartotojams sumažinti savo sąskaitas už komunalines paslaugas. Efektyvus energijos vartojimas – pigiausias būdas kovoti su klimato kaita.

Norėčiau pabrėžti tris naujos redakcijos direktyvos elementus, kurie, mūsų nuomone, leis mums padaryti didelę pažangą palyginti su esama padėtimi.

Pirma, nustatę valstybės narėms reikalavimus dėl naujų ir atnaujinamų pastatų, turėsime pastatus, kuriuose bus sutaupoma gerokai daugiau energijos. Ši direktyva taip pat taikoma mažiems pastatams, kurių naudingas plotas mažesnis nei $1\,000\,\mathrm{m}^2$, bei smulkesniems atnaujinimo darbams, turintiems įtakos pastatų energiniam naudingumui, taip pat keičiant katilus ir langus.

Antra, nauja direktyvos redakcija reiškia, kad mūsų piliečiai bus geriau informuojami. Namų savininkai ir nuomininkai bus išsamiai informuojami apie energijos vartojimą ir energijos taupymo pastate galimybes. Tai turėtų paskatinti mažai energijos vartojančių pastatų pasiūlą rinkoje ir plataus masto pastatų atnaujinimo vajų.

Trečia, nuo 2020 m. visi nauji pastatai turės atitikti labai griežtą energijos vartojimo pastatuose standartą, kuris turės būti beveik lygus nuliui. Be to, valstybės narės turėtų parengti veiksmų planus, kuriuos jos įgyvendins siekdamos pakelti esamų pastatų standartą arčiau lygio, kai eksploatuojant pastatus energijos sąnaudos beveik lygios nuliui.

Dėl visų šių priežasčių naujoji direktyva – sėkmingas Europos energetikos politikos laimėjimas. Norėčiau padėkoti Parlamento nariams ir jums, ponia S. A. Ţicău, už gerą bendradarbiavimą pastaraisiais mėnesiais, taip pat už neįprastai greitą direktyvos patvirtinimą.

Jau pabrėžėte, kad naujos redakcijos direktyvoje numatytos energijos taupymo galimybės galės būti visapusiškai realizuotos tik tuo atveju, jeigu direktyva bus veiksmingai ir skubiai perkelta į valstybių narių teisę, taip pat jeigu bus numatytos paramos priemonės. Todėl turime geriau panaudoti esamas finansavimo priemones, pvz., Europos regioninės plėtros fondą, pagal kurio taisykles efektyvaus energijos vartojimo priemonėms finansuoti leidžiama skirti 4 proc. biudžeto lėšų – galimybė, kuria valstybės narės iki šiol vargu ar naudojosi.

Be to, norėtume suteikti valstybėms narėms finansinę paramą pertvarkant pastatus. Šiuo metu rengiamės – kaip pirmiau paskelbė Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas – perskirstyti bent 150 mln. EUR nepanaudotų lėšų, kurios buvo asignuotos Europos ekonomikos atkūrimo planui, projektams atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir efektyvaus energijos vartojimo srityje.

Esu tikras, kad šiandien Parlamento parodyta parama – svarbus žingsnis. Norėčiau visiems jums padėkoti už gerą bendradarbiavimą.

Paul Rübig, *PPE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponia S. A. Ţicău, norėčiau pasveikinti jus parengus šį pranešimą. Manau, šis pranešimas – didelis žingsnis einant teisinga kryptimi. Europoje yra daugiau nei 160 mln. pastatų ir šie pastatai turi būti atnaujinti jų šiluminio naudingumo požiūriu, kad būtų sumažintas juose suvartojamos energijos kiekis, taigi ir atitinkamai sumažintas visas mūsų suvartojamos energijos kiekis.

40 proc. energijos suvartojama pastatams šildyti ir aušinti. Tikimės, kad įgyvendindami atnaujinimo priemones galėsime pasiekti savo tikslą – iki 2020 m. 5 proc. sumažinti visos mūsų suvartojamos energijos kiekį. Tačiau mums taip pat rūpi kurti naujas darbo vietas. Nėra jokios abejonės, kad mums reikia naujų mokymo programų statybininkams, kurie ne tik atnaujins esamus pastatus, bet ir statys naujus. Mums reikia mažųjų ir vidutinių įmonių, kurios specializuojasi šiame segmente, ir turime sudaryti joms galimybę užsidirbti šioje srityje bei mokėti savo darbuotojams didesnius grynuosius atlyginimus. Manau, tai geriausias būdas įveikti krizę, nes taip, žinoma, ne tik papildysime biudžetą naujomis mokesčių pajamomis, bet taip pat, o tai dar svarbiau, pakeisime iškastinį kurą atsinaujinančiaisiais energijos ištekliais, taip sumažindami suvartojamo iškastinio kuro kiekį.

LT

Manau, iškastinio kuro pakeitimas vartojimo ir gamybos sektoriuose – perspektyvus kelias, kuriuo einant namų ūkio išlaidos, žinoma, taip pat pastebimai sumažės. Taip pat manau, kad šios investicijos atsipirks ir kad nebeturėtume vartoti tiek daug energijos, kiek vartojome pastaraisiais dešimtmečiais. Turėtume pasinaudoti šia galimybe ir vėl pradėti investuoti į šią sritį. Investicijos ypač svarbios dabar, nes jos gali mums padėti įveikti krizę ir tą padaryti taikant kuo mažiau biurokratinių reikalavimų.

Zigmantas Balčytis, *S&D frakcijos vardu.* – (*LT*) Visų pirma noriu pasveikinti savo kolegę Silvia Ţicău už jos didelį darbą rengiant šį svarbų pranešimą. Pasiektas susitarimas su Taryba, mano manymu, yra labai plataus užmojo, reiškiantis naują kokybinį šuolį visame sektoriuje. Todėl dabar labai svarbu, kad valstybės narės tinkamai ir laiku įgyvendintų direktyvos nuostatas. Pastatų energetinio naudingumo klausimas yra ypač aktualus bendrame vidaus energetikos rinkos kontekste. Pastatų sektorius Europos Sąjungoje yra vienas iš sektorių, turinčių daugiausia energijos taupymo galimybių. Tai yra ypač aktualu naujųjų Europos Sąjungos šalių gyventojams, nes tose šalyse yra didžiausias skaičius senų ir energetiškai netausių gyvenamųjų pastatų, o gyventojai, gyvenantys juose, ir gaunantys pačias mažiausias pajamas, yra priversti mokėti už komunalines paslaugas daugiausiai. Artėjimas prie beveik nulinių energijos sąnaudų pastatuose reiškia, kad statytojams kartelė pakelta dar aukščiau, nei buvo kalbama iki šiol diskutuojant apie pasyviųjų namų technologijas. Tai iš tikrųjų labai svarbu, dar karta noriu pasakyti, labai ambicinga ir reikia tikėtis, gerbiamas komisare, gerbiami kolegos, kad tai bus įgyvendinta ir praktikoje.

Fiona Hall, *ALDE frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau pasveikinti S. A. Ţicău, kuri labai pasiaukojančiai dirbo rengdama šį dokumentą. Šis darbas labai užtruko dėl teisinių aspektų derinimo, o įsigaliojus Lisabonos sutarčiai tą padaryti buvo būtina, ir tai reiškia, kad į atmosferą būtų išmesta daug mažiau CO₃, jeigu šį darbą būtume atlikę greičiau.

Per tokį ilgą brandinimo laikotarpį lengva pamiršti, kad kai kurie dalykai šioje naujos redakcijos direktyvoje pačioje pradžioje iš tikrųjų buvo laikomi gana radikaliais. Kalbu konkrečiai apie 1 000 m² ribos atsisakymą, kurį pirmasis pasiūlė Parlamentas savo pranešime dėl energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano, taip pat apie tikslą, kad iki 2021 m. naujų pastatų energijos sąnaudos būtų beveik lygios nuliui. Deja, šis naujas naujiems pastatams nustatytas reikalavimas nepadės mums įgyvendinant užsibrėžtų "20–20–20" tikslų, nes vis labiau suvokiame, jog mums reikia mąstyti apie tai, kaip sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį bent 30 proc. Kad galėtume pasiekti kokių nors rezultatų įgyvendindami savo užsibrėžtus kovos su klimato kaita tikslus, turime sutelkti dėmesį į esamus pastatus ir jiems taikomus energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus.

Pasiūlyčiau tris pagrindinius veiksmus, kurių mums reikia imtis, jeigu norime sutaupyti energiją esamuose pastatuose.

Pirma, labai svarbu, kad Komisija pasiūlytų griežtą ir išlaidų požiūriu optimalią pastatų atnaujinimo metodologiją. Terminai turi būti gana griežti, bet tai būtina, nes ir taip prarasta tiek daug laiko ir jau bus 2014 m., kai pradėsime šią išlaidų požiūriu optimalią metodologiją taikyti.

Antra, visos valstybės narės turi apsvarstyti galimybę nustatyti metinius tikslus tam tikra procentine dalimi padidinti esamų pastatų energinį naudingumą. Esu įsitikinusi, jeigu turėtume nustatytą europinį "privalomą" tikslą dėl efektyvaus energijos vartojimo, tokių veiksmų valstybės narės imtųsi labai greitai, nes jos suprastų, kad vienas iš lengviausių būdų pasiekti efektyvaus energijos vartojimo tikslą – sistemingas esamų pastatų atnaujinimas.

Trečia ir gyvybiškai svarbu, valstybės narės turi iš anksto finansuoti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones. Nepaisant viso pranešėjos darbo ir didelių šešėlinių pranešėjų pastangų, naujos redakcijos direktyvoje šiuo požiūriu nepasistūmėjome tiek, kiek būtų norėjęs Parlamentas. Todėl ypač svarbu, kad ekonomikos atkūrimo programoje būtų numatyta lėšų energijos efektyvumui didinti, ir tikiuosi, kad Komisija nedels ir pateiks savo pasiūlymų šiuo klausimu.

Galiausiai, atsižvelgdama į pastabas, pateiktas dokumente dėl vykdomo veiksmo padėties, kuriame apžvelgiamos energijos vartojimo efektyvumo srityje priimtų teisės aktų įgyvendinimo praeityje silpnosios pusės, norėčiau paklausti Komisijos, ar ji gali užtikrinti, kad ši direktyva bus įgyvendinta visapusiškai ir laiku.

Claude Turmes, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, labai sveikinu S. A. Ţicău ir visą šešėlinių pranešėjų komandą. Ši direktyva nebūtų taip sėkmingai parengta, jeigu neturėtume stipraus Europos Parlamento.

Per man skirtas dvi su puse minutes mažiau kalbėsiu apie direktyvą ir daugiau apie tai, ką reikės padaryti ateityje siekiant ištaisyti direktyvos silpnąsias vietas, ypač dėl esamų pastatų. Kas galėtų būti labiau tinkama krizės metu, nei tausiau naudoti Europos išteklius ir padidinti energetinį produktyvumą? Tai, ko mums dabar iš tikrųjų reikia iš Komisijos, yra europinė pastatų iniciatyva, turinti keturis pagrindinius ramsčius.

Pirma, pagalba valstybių narių vyriausybėms perkeliant šią direktyvą į nacionalinę teisę. Paskutinioji direktyva nebuvo tinkamai perkelta. Savo generaliniame direktorate, pone G. Oettingeri, turite vieną visu etatu dirbantį tarnautoją ir šis liepos mėn. palieka tarnybą. Kaip ketinate užtikrinti, taip pat personalo požiūriu, kad ši direktyva būtų tinkamai perkelta į valstybių narių teisę?

Antra, kaip minėjote, finansavimo modeliai. Kas gali būti padaryta Komisijos lygmeniu, kad pastatų sektoriui skiriamos Europos regioninės plėtros lėšos būtų naudojamos geriau? Galbūt galėtumėte mus informuoti išsamiau apie jūsų minėtas Europos ekonomikos atkūrimo planui įgyvendinti skirtas lėšas, kurios liko nepanaudotos.

Trečia, turime padidinti darbo našumą statybos pramonės sektoriuje, o tam turime skirti daugiau dėmesio darbuotojų mokymui. Geriau parengti darbuotojai padidins darbo našumą, bet taip pat, žinoma, kels klausimus, susijusius su Europos statybos pramonės sektoriuje vyraujančiomis darbo ir apmokėjimo sąlygomis. Vadinasi, mums taip pat reikės Komisijos iniciatyvos dėl statybos sektoriaus ir profesinių sąjungų socialinio dialogo Europos lygmeniu.

Galiausiai mokslinių tyrimų ir plėtros srityje būtina skirti didesnį dėmesį pastatų, nebrangių būstų, kuriuose visos energijos sąnaudos lygios ar beveik lygios nuliui, statybai ir – o tai svarbiausia – naujiems pastatų atnaujinimo organizavimo būdams. Galėsime statyti naujus pastatus ar atnaujinti esamus pigiau tik tuo atveju, jeigu visas atnaujinimo procesas bus geriau suplanuotas. Tai dar viena sritis, kurioje Europos mokslinių tyrimų sričiai skiriamos lėšos galėtų būti panaudotos siekiant suteikti ir valstybių narių vyriausybėms, ir statybos sektoriui tikrą ir esminę pagalbą.

Vicky Ford, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, aš taip pat pirmiausia norėčiau padėkoti S. A. Ţicău ir kitiems pranešėjams už tai, kaip dėl šios direktyvos buvo deramasi. Frakcijos šį pasiūlymą priėmė labai karštai ir esu labai padrąsinta girdėdama, kad jau pradėtos diskusijos dėl tolesnių žingsnių.

Džiaugiuosi šiuo pranešimu. Kaip daugelis minėjo, 40 proc. mūsų energijos suvartojama pastatų sektoriuje. Mums reikia gyventi tvariau, ne tik dėl iššūkio mažinti išmetamo anglies dvideginio kiekį, bet taip pat dėl rūpesčių, kuriuos mums visiems kelia didėjančios energijos kainos ir energetinis saugumas.

Kai kurių valstybių narių efektyvaus energijos vartojimo kodeksuose jau nustatyti daug platesnio užmojo reikalavimai ir tikiuosi, šia direktyva kitos valstybės narės bus paskatintos pasekti šiuo pavyzdžiu. Energinio naudingumo sertifikatai padeda suprasti, kuriose srityse yra energijos ir išlaidų taupymo galimybių, ir skatinti statomuose naujuose ir atnaujinamuose esamuose pastatuose diegti pažangias energijos apskaitos priemones, kad vartotojai galėtų labiau kontroliuoti savo sprendimus, susijusius su energija. Visa tai labai pažangu.

Ši nauja redakcija gimė todėl, kad pirminė direktyva buvo prastai įgyvendinama. Žengdami pirmyn, Parlamentas ir Komisija visada turės stebėti, kaip valstybės narės įgyvendina šią direktyvą. Komisija privalo padėti: palengvinti valstybėms narėms keitimąsi gerosios patirties pavyzdžiais, taip pat užtikrinti, kad minimalūs pastatų energinio naudingumo standartai būtų suderinami, kartu nepamirštant regionų skirtumų.

Visi žinome, kad taupant energiją svarbu, kad vartotojai, ir viešajame, ir privačiajame sektoriuose, pripažintų ir pamatytų naudą, kurią jie galės gauti ir aplinkosauginiu, ir ekonominiu požiūriais, jeigu tiesiogiai įsitrauks į energijos taupymo iniciatyvų įgyvendinimą, bet norėčiau įspėti jus, nes turiu pavyzdį, kaip mano valstybėje narėje ši direktyva tapo "paauksuota", ypač dėl reikalavimų, kad visuomeniniai pastatai turėtų energinio naudingumo sertifikatus, ir kai kuriais atvejais dėl šių reikalavimų vartotojai tik patyrė papildomų biurokratinių išlaidų, o energijos taupymo poveikio beveik nepajuto, todėl su apgailestavimu tenka pripažinti, kad direktyva prarado visuomenės paramą.

Galiausiai visi nuogąstaujantys, kad ES šiuo metu patiria tapatybės krizę, turėtų būti padrąsinti šio pranešimo. Nuo pat pradžių, kai įsitraukiau šį procesą, laikomasi vieningo tikslo ir įsitikinimo – ir žinau, kad taip buvo daugybę metų prieš man praeitą vasarą tampant EP nare. Išmokime pamoką, kad ES stipriausia tada, kai sutelkiame dėmesį į svarbiausias sritis, kuriose dirbdami išvien bendram labui galime sukurti vertę.

Marisa Matias, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*PT*) Pone pirmininke, aš taip pat pirmiausia norėčiau padėkoti S. A. Ţicău už jos didžiules ir pasiaukojančias pastangas rengiant tokį svarbų pranešimą, taip pat už darbą, kurį ji atliko siekdama padidinti pastatų energinį naudingumą ir paremti tvaresnę Europą. Kaip žinome,

suvartojamos energijos kiekiai Europos Sąjungoje gerokai viršija priimtinus lygius ir būtent todėl taip svarbu teikti tokius pasiūlymus kaip šis.

Atėjo laikas įgyvendinti europinio užmojo politiką ir papildyti šią plataus užmojo politiką tolesnėmis priemonėmis, ypač dabar, kai patiriame krizę. Statybos pramonės sektorius laikomas vienu iš sektorių – ar viena iš rinkų – turinčiu didžiausią potencialą energijos taupymo ir kitais požiūriais ir būtent todėl jis yra pavyzdinis sektorius, kuriame galime įgyvendinti viešąją šios srities politiką. Norėčiau užbaigti savo mintis šiuo klausimu, pone pirmininke.

Taigi tikimės pasinaudoti suteikiama galimybe investuoti į pastatų energinio naudingumo didinimą ir į galimybę per ateinančius kelerius metus sukurti milijonus naujų darbo vietų. Be to, kalbama ne tik apie naujus pastatus, bet taip pat apie esamų prastos būklės ar apleistų pastatų atnaujinimą ir modernizavimą.

Tad nepraleiskime galimybės panaudoti šio teisės akto kaip svaraus indėlio atgaivinant Europos ekonomiką. Siekdami įveikti krizę, privalome pradėti optimaliai naudoti investicijas, kurios gali ir privalo turėti strateginę vertę. Taip pat tikėkimės, kad Komisija suteiks lėšų investicijoms ir kad valstybės narės žino, kaip užtikrinti, kad šios investicijos būtų panaudotos optimaliai.

Jaroslav Paška, *EFD frakcijos vardu.* – (*SK*) Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad džiaugiuosi, jog Europos Sąjunga įžvelgė galimybę pastatuose sutaupyti daug energijos. Energijos taupymo tikslas gali būti pasiektas santykinai greitai ir veiksmingai patobulinus pastatų išorės sienų šilumos izoliacijos savybes, net ir tuo atveju, kai senesnius pastatus reikia papildomai šildyti.

Tačiau šilumos nuostoliai, susiję su pastatų šildymu, nėra vieninteliai energijos nuostoliai pastatuose. Išsivysčiusiose visuomenėse daug energijos suvartojama šildant asmeninei higienai skirtą vandenį ir vėdinant orą uždarose patalpose. Tačiau šiose srityse sutaupyti energiją bus gerokai sunkiau ir sudėtingiau. Tam reikės padidinti santykinai painių ir sudėtingų sistemų, užtikrinančių energijos reguliavimą ir mainus tarp atskirų pastato dalių, efektyvumą.

Kadangi dauguma pastatų jų vienodinimo požiūriu yra vienetiniai objektai, kiekvieno pastato vidinė energetinė sistema taip pat turi būti tinkamai suprojektuota ir įdiegta praktiškai individualia tvarka, pritaikant ją konkrečiai darbo vietai ar konkrečiam namų ūkiui. Todėl mūsų tikslai turi apimti gerokai išplėstus reikalavimus, susijusius su inžinierinio ir projektavimo darbo sudėtingumu, kad individualiems pastatams taikomi pažangūs energetiniai sprendimai būtų teisingai apibrėžiami.

Todėl, pone Komisijos nary, turime ieškoti būdų, kaip paskatinti šioje srityje dirbančius žmones tobulinti savo įgūdžius. Džiaugsiuosi, jeigu šios direktyvos tikslai bus tinkamai įgyvendinti, tačiau manau, kad kai kuriose srityse juos pasiekti bus sudėtinga.

Maria da Graça Carvalho (PPE). – (*PT*) Pone pirmininke, Komisijos nary, Europos Sąjungoje statybos pramonės sektoriuje suvartojama 40 proc. energijos ir išmetama 35 proc. teršalų. Šiame teisės akte nustatoma, kad iki 2020 m. visų naujų pastatų energijos sąnaudos turės būti beveik lygios nuliui ir kad atnaujinti esami pastatai turės atitikti minimalius energinio naudingumo reikalavimus.

Todėl šia direktyva bus prisidėta prie Europos energetinės priklausomybės mažinimo, išmetamo CO₂ kiekio mažinimo, vidaus ir išorės oro kokybės gerinimo ir gyvenimo miestuose gerovės kėlimo. Iniciatyva didinti energinį pastatų naudingumą mums taip pat suteikiama galimybė sukurti geresnes gyvenimo sąlygas savo miestuose prisidedant prie turizmo plėtojimo, darbo vietų kūrimo ir tvaraus ekonominio augimo ES.

Tačiau tam reikia daugiau viešojo ir privačiojo sektorių investicijų. Kalbu apie tiesiogines viešojo sektoriaus investicijas, kurios turės tiesioginį poveikį darbo vietų kūrimui ir leis į šį procesą įtraukti mažąsias ir vidutines įmones. Geresnių gyvenimo sąlygų miestuose sukūrimas – tai saugi programa, gerai deranti prie mūsų ekonomikos atkūrimo plano.

Todėl raginu Komisiją ir valstybes nares panaudoti struktūrinių fondų lėšas investicijoms į pastatų poveikio aplinkai ir energijos sąnaudų mažinimą, kurios taps katalizatoriumi privačiojo sektoriaus investicijoms. Taip pat raginu Komisiją ir valstybes nares dirbti išvien ieškant esamiems pastatams atnaujinti tinkamų finansavimo modelių.

Ivari Padar (S&D). – (ET) S. A. Ţicău pranešimas – viena iš svarbiausių per pastaruosius kelerius metus mūsų priimtų energetikos ir kovos su klimato kaita politikos priemonių. Norėčiau pasveikinti visus, kurie dalyvavo rengiant šį pranešimą, ir ypač pranešėją S. A. Ţicău. Nekartosiu to, apie ką buvo kalbėta, o sutelksiu dėmesį į du aspektus.

Pirma, direktyva suteikiama daug naujų verslo galimybių verslininkams. Be to, kad reikės naujų technologijų pastatų energiniam naudingumui didinti, ateityje taip pat išaugs poreikis aplinkos neteršiančioms statybos medžiagoms, statybos sektoriuje suvartojamų medžiagų ir atliekų mažinimui, antriniam statybos medžiagų atliekų panaudojimui ir vadinamųjų protingų namų plėtojimui. Todėl Europos verslininkai, bendradarbiaudami su Europos Sąjunga ir valstybėmis narėmis, šiandien turėtų investuoti į technologijas, kurios padėtų sumažinti didelį pastatų poveikį aplinkai, nes Europos Sąjungoje šiuo metu pastatų sektoriuje suvartojama apie 40 proc. energijos ir išmetama 38 proc. CO_2 kiekio, be to, statybos sektorius – daugiausiai išteklių naudojantis Europos Sąjungos ūkio sektorius.

Antra, direktyvoje tik iš dalies atsakoma į klausimą, kas už visą tai mokės. Pvz., direktyvoje yra pasiūlymų, kuriuose teigiama, kad Europos Komisija turėtų skirti daugiau Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų pastatų energinio naudingumo didinimui finansuoti. Manau, nepaprastai svarbu, kad tikslinant esamą finansinę perspektyvą būtų pasinaudota šia galimybe ir rasta daugiau lėšų pastatų energinio naudingumo didinimui finansuoti. Energijos taupymas – pigiausias energijos gamybos būdas, tad panaudokime jį.

Karima Delli (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, vertinu šią direktyvą kaip teigiamą pažangą kovojant su klimato kaita.

2010 m. paskelbti kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais. Europos energetikos ir aplinkosaugos partnerystės (angl. EPEE) duomenimis, Europoje energijos skurdą kenčia 50–125 mln. žmonių. Tačiau šiame naujame teisės akte kalbama tik apie naujus pastatus, kurių per metus pastatoma tik 2,7 mln., o senų pastatų skaičius Europos Sąjungoje siekia net 200 mln. Dalykas tas, kad iki 2050 m. mums reikės atnaujinti bent 150 mln., kad galėtume pasiekti koeficientą, lygų keturiems.

Pone Komisijos nary, nuo 2007 m. 4 proc. Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) lėšų atidedama pastatų energiniam naudingumui didinti, bet panaudojama tik labai nedidelė šių lėšų dalis. Tad kaip ketinate priversti valstybes nares šias lėšas iš tikrųjų panaudoti, nes jeigu jos liks nepanaudotos, po 2013 m. šių asignavimų nebeliks, nors iš tikrųjų juos reikia padidinti?

Algirdas Saudargas (PPE). – (LT) Kaip jau ne vienas paminėjo, ekonomiškiausias būdas užtikrinti energetinį saugumą, riboti išmetamo anglies dvideginio kiekį yra energijos taupymas. Noriu prisijungti prie sveikinimų visiems kolegoms, visų pirma pranešėjai, ir visiems kitiems kolegoms, už šitą sėkmingą direktyvos peržiūrą. Pastatų sektorius, ši sritis, turi didelį neišnaudotą potencialą ne vien energijos taupymo, bet ir naujų darbo vietų kūrimo bei naujų technologijų diegimo srityse. Pvz., Lietuvoje, mano šalyje, virš 80 proc. pastatų yra statyti daugiau nei prieš 20 metų. Ir yra labai neekonomiški. Todėl ši Pastatų energetinio naudingumo direktyvos peržiūra yra tikrai labai laiku ir būtina esamos krizės laikotarpiu. Pasiektas sutarimas su Taryba dėl naujos direktyvos redakcijos gerai suderintos – buvo visapusiškai atsižvelgta į subsidiarumo principą. Direktyvoje numatyti minimalūs reikalavimai pastatams, naujiems ir renovuojamiems, leis optimaliau naudoti energijos išteklius ir taupyti gyventojų bei valstybės pinigus. Tuo tarpu griežtesnės pastatų sertifikavimo ir informacijos teikimo taisyklės skatins gyventojus keisti savo vartojimo įpročius. Gerb. pirmininke, jau buvo ne kartą sakyta, bet vis dėlto noriu dar kartą pabrėžti ir aš, kad direktyvos sėkmė priklausys nuo to, kaip greitai ji bus įgyvendinta valstybėse narėse. Tam turi būti numatytos efektyvios finansinės paramos priemonės ir valstybių narių, ir Europos Sąjungos lygmeniu. Energijos vartojimo efektyvumas, vienas iš Europos Sąjungos prioritetų, turėtų tapti ir kiekvienos valstybės narės politikos prioritetu.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Direktyva dėl pastatų energinio naudingumo turės tiesioginės įtakos naujos rūšies investicijoms statybos pramonės sektoriuje. Investicijos į naujas technologijas, kuriomis bus siekiama sumažinti suvartojamos energijos kiekį, turės didelį poveikį valstybių narių ir regionų darbo rinkoms ir prisidės prie Europos Sąjungos energetinio saugumo didinimo.

Tam reikia finansinių priemonių. Negalime leisti, kad energetikos sistemų modernizavimo išlaidų našta gultų tik ant Europos piliečių pečių. Didžiausia suma, kuri gali būti skirta šiai sričiai iš Europos regioninės plėtros fondo, nėra pakankama ir turi būti kiek įmanoma padidinta. Komisija privalo suteikti papildomą paramą iki 2014 m. įsteigdama Efektyvaus energijos vartojimo fondą, kurį bendrai galėtų finansuoti Europos Sąjunga, Europos investicijų bankas ir valstybės narės.

Raginu Europos Komisiją toliau plėtoti Protingų miestų iniciatyvą ir ištirti šiuo metu valstybių narių naudojamus mechanizmus, kad Europos Sąjungoje būtų skleidžiama geroji patirtis bei keičiamasi žiniomis ir technine pagalba siekiant sukurti naujų finansinių išteklių pastatų energiniam naudingumui didinti.

LT

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Sveikinu S. A. Ţicău parengus pranešimą ir direktyvą. Tačiau ši direktyva bus net neverta popieriaus, ant kurio išspausdinta, jeigu jai įgyvendinti nebus skirta lėšų. Noriu atkreipti Komisijos nario G. Oettingerio dėmesį į tai, kad finansavimo šaltiniai turi būti užtikrinti biudžete, skirtame laikotarpiui po 2013 m., ir Sanglaudos fonde. Akivaizdu, kad be Europos Sąjungos finansavimo šaltinių mums taip pat reikės valstybių narių lėšų, privačiojo sektoriaus kapitalo ir gyventojų indėlio, kitaip sakant, reikės taikyti ypatingos formos bendro finansavimo modelį. M. Marinescu jau minėjo, kad mums reikia nustatyti gerosios patirties pavyzdžius remiantis pažangia praktika, kurią kai kurios valstybės narės taiko naudodamos tiesiogines subsidijas, kredito priemones ar kitus finansavimo būdus. Vengrijoje atnaujinta 250 000 daugiaaukščių daugiabučių namų, nes senų namų būklė naujosiose valstybėse narėse, kaip minėjo kolegos iš Estijos ir Latvijos, ypač prasta. Manau, šią pastatų atnaujinimo programą būtina tęsti ir išplėsti įtraukiant į ją ir neturtingus kaimo vietovių gyventojus, kaip pareiškė ir kolega iš Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, yra keletas aspektų, į kuriuos, manau, turėtume atsižvelgti būsimose diskusijose. Pirma, galimybės per ateinančius metus sutaupyti energiją gyvenamųjų pastatų sektoriuje abejotinos. Tai, ką galima nesudėtingai padaryti, iš dalies jau padaryta. Tačiau pastatų, ypač pastatų, įtrauktų į valstybės saugomų objektų sąrašą, atnaujinimas gali labai brangiai kainuoti. Vargu, ar prasminga atnaujinti pastatą padarant jį tobulą energinio naudingumo požiūriu, jeigu jis paskui stovės tuščias dėl labai išaugusios nuomos kainos. Manau, net siekdami apsaugoti klimatą pastatų atnaujinimo atveju neturėtume kištis į sritį, susijusią su piliečių nuosavybės teisėmis. Neturi būti reikalaujama, kaip daroma Marburgo atveju, kad statant namą, keičiant esamo pastato stogo dangą, atliekant jo išplėtimo darbus ar keičiant šildymo sistemą nauja būtų įrengtos saulės baterijų plokštės.

Kitas aspektas susijęs su reikalavimu, kad pastatų energijos sąnaudos būtų beveik lygios nuliui. Kaip žinome, namų ūkio, kuriame naudojama saulės baterijų plokštė, elektros poreikis bus patenkintas tik tuo atveju, jeigu jis liks prisijungęs prie elektros energijos tinklo, iš kurio gaus energiją mažiau saulėtais laikotarpiais. Kitaip sakant, elektros tinklo operatoriaus išlaidos nepakis. Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba taip pat reikalauja, kad tokios gamybos objektuose būtų įdiegta brangi dvejopa sistema. Net užtikrinus optimalų galios valdymą, vis dar lieka daugybė neatsakytų klausimų ir didelių kainų šuolių tikimybė, neminint to, kad daugeliu atveju mes dar nenaudojame atitinkamų pažangių prietaisų.

Seán Kelly (PPE). – (*GA*) Pone pirmininke, palankiai vertinu šį pranešimą ir ypač puikias mintis ir rekomendacijas, kurias pateikė kolegos EP nariai. Neabejotinai akivaizdu, kad dauguma esamų pastatų ir privačių namų išliks ne tik iki 2020 m., bet ir iki 2050 m. Todėl nedelsdami turėtume sutelkti dėmesį į šiuos pastatus ir namus.

Mano šalyje yra daugybė statybininkų ir panašių sričių specialistų, neturinčių darbo. Pristatyta daug namų, bet tūkstančiai jų stovi tušti, nes juose niekas negyvena. Taigi statyti naujus pastatus nėra poreikio. Todėl, kaip kalbėjo kolegos EP nariai, turėtume sutelkti dėmesį į esamus pastatus. Sutinku su Komisijos nariu – vyriausybės turėtų panaudoti struktūrinių fondų lėšas ir pan., kad šis darbas būtų pradėtas nedelsiant. Tai labai svarbu. Taip pat rekomenduoju, kad šis planas būtų įgyvendintas.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Norėčiau padėkoti pranešėjai S. A. Ţicău už jos pastangas rengiant pranešimą. Statybos pramonės sektoriuje yra daug energijos taupymo galimybių. Siekiant įgyvendinti strategijos "Europa 2020" tikslus, labai svarbu padidinti pastatų energinį naudingumą. Sertifikatai pirmiausia reikalingi tam, kad pirkėjai būtų informuoti apie pastato energinį naudingumą.

Rumunija ketino nustatyti reikalavimą dėl pastatų energinio naudingumo sertifikatų teikimo parduodant ar nuomojant pastatus jau šiais metais, bet norminio teisės akto projekto tvirtinimas atidėtas. Pagrindinės priežastys, lėmusios tokį sprendimą – energetikos auditorių trūkumas ir senų pastatų kainų augimo rizika. Reikalavimas dėl pastatų energinio naudingumo sertifikatų Rumunijoje bus nustatytas, anot Vyriausybės atstovų, vėliausiai iki 2011 m. sausio 1 d. Pagrindinė nauda, kurią eiliniai piliečiai gaus atnaujinus gyvenamųjų pastatų šildymo sistemas – mažesnės pastatų priežiūros išlaidos. Regioninės plėtros ir turizmo ministerija šiais metais tam skyrė 150 mln. RON.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Nėra abejonių, kad sprendimas daugiau taupyti energiją pastatuose – šį tikslą iš dalies padės pasiekti ši direktyva – politiškai labai pagrįstas. Energijos taupymas pastatuose – nedidelė visos tvaraus gyvenimo būdo mozaikos dalis, kuri taip pat prisideda prie politinės Europos nepriklausomybės nuo trečiųjų šalių energijos išteklių. Kaip ir jūs tikiuosi, kad per dešimtmetį iš tikrųjų sumažinsime išmetamų teršalų kiekį, kartu pristabdydami mūsų priklausomybės nuo trečiųjų šalių energijos išteklių, ypač naftos ir dujų, didėjimą. Nuoširdžiai džiaugiuosi šia direktyva, kuria suteikiama nauja paskata diegti naujoves šildant

ne tik naujus, bet ir senus pastatus. Pastatų sektoriuje išmetama net trečdalis viso išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Taigi savaime aišku, kad mūsų tikslas apima ir valstybių narių teikiamą aktyvią finansinę paramą. Taip pat palankiai vertinu savo kolegos M. J. Marinescu pasiūlymą įsteigti specialų fondą. Šio fondo lėšomis, žinoma, būtų remiamas šildymo sistemų pertvarkymas ne tik daugiabučiuose namuose, bet ir visuose pastatuose ES.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, 2008 m. ES įsipareigojo iki 2020 m. 20 proc. sumažinti suvartojamos energijos kiekį. Direktyva dėl pastatų energinio naudingumo didinimo siekiant sumažinti energijos sąnaudas pastatuose beveik iki nulio padės mums ne tik sumažinti suvartojamos energijos kiekį, bet ir įveikti krizę. Direktyvai įgyvendinti reikia specialistų ir ekspertų, taigi bus sukurta naujų darbo vietų. Be to, ilgalaikėje perspektyvoje direktyva leis Europos piliečiams sumažinti namų ūkio išlaikymo išlaidas. Galiausiai norėčiau paminėti esamų gyvenamųjų namų ir kitų pastatų energetinę būklę ir būtinybę ją atitinkamai pagerinti.

Günther Oettinger, *Komisijos narys.* – (*DE*) Pone pirmininke, gerbiami EP nariai, visi sutariame dėl pastatų sektoriaus, esamų pastatų atnaujinimo ir naujų pastatų statybos svarbos įgyvendinant mūsų bendrus tikslus didinant energijos vartojimo efektyvumą ir mažinant išmetamą CO₂ kiekį. Kitose šių tikslų požiūriu svarbiose srityse, tokiose kaip elektrinės, energijos rūšių derinys apskritai ar automobilių pramonė, yra santykinai mažai veikėjų, su kuriais galėtume bandyti užmegzti partnerystės ryšius: tai tik energetikos bendrovės ir automobilių pramonės bendrovės, kurių Europoje yra nuo dvylikos iki penkiolikos. Vadinasi, partnerių, kuriuos turėsime palenkti į savo pusę, skaičius lengvai valdomas.

Pastatų sektoriuje yra daugybė veikėjų: namų savininkai, nuomininkai, naudotojai, savivaldybės su savo miestų planavimu ir miestų plėtra apskritai bei tie, kurie rengia regiono lygmeniu taikomus statybų pramonės sektorių reglamentuojančius teisės aktus – dažniausiai tai provincijų ar valstybių narių valdžios institucijos. Trumpai sakant, nėra jokios kitos srities, kuri būtų tokia svarbi įgyvendinant mūsų užsibrėžtus tikslus energetikos ir kovos su klimato kaita srityje, kaip statybos pramonės sektorius, ir jokio kito sektoriaus, kuriame būtų tiek daug veikėjų, skaičiuojamų milijonais, su kuriais galėtume užmegzti partnerystės ryšius – ir vertikaliuosius, ir horizontaliuosius. Todėl ši direktyva – svarbus žingsnis, bet neabejotinai ne paskutinis žodis šiuo klausimu.

Įdėmiai klausiausi jūsų kalbų ir džiaugiuosi jūsų siūlymais ir indėliu. Patikėkite manimi, kai sakau, kad manau, kad įgyvendinti šią direktyvą yra tiek pat svarbu, kaip ir ją parengti. Šiuo metu direktyva yra tik popieriuje. Jos vertę pajusime tuomet, kai ji bus perkelta į valstybių narių teisę. Todėl į šį procesą turime įtraukti visus – valstybes nares, bet taip pat savivaldybių administracijas ir mūsų pastatų savininkus bei naudotojus.

Norime, kad mūsų numatytos energijos taupymo priemonės būtų įgyvendinamos ne tik naujuose statomuose, bet taip pat esamuose atnaujinamuose pastatuose. Per ateinančias savaites pateiksime pasiūlymą dėl to, kaip 115 mln. EUR ar didesnė suma galės būti konkrečiai panaudotos artimiausioje ateityje. Įtemptai dirbame rengdami jį. Norime pateikti jį kuo vėliau, kad žinotume, ar yra galimybė skirti daugiau nei 115 mln. EUR, bet tinkamu laiku, kad galėtume užtikrinti, kad dėl laiko apribojimų jokia šių lėšų dalis nebūtų prarasta. Džiaugtumėmės galimybe liepos ir rugsėjo mėn. papildomai aptarti šią programą atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir efektyvaus energijos vartojimo srityje su EP nariais, kuriuos šis klausimas domina.

Šiuo metu tariamės su Komisijos nariu J. Hahnu, kaip užtikrinti, kad regioninės programos būtų labiau orientuotos į šio finansinio laikotarpio tikslus energetikos srityje – šią mintį jis aiškiai parėmė – ir kaip panaudoti būsimas finansavimo programas siekiant suteikti didesnį prioritetą energinio pastatų naudingumo klausimui kitą finansinį laikotarpį. Sprendžiant šiuos klausimus man reikia jūsų pagalbos. Ilgai rengėmės kitam finansiniam laikotarpiui. Esate susipažinę su pagrindinėmis programomis, įtrauktomis į Europos Sąjungos biudžetą. Įtariu, kad valstybės narės nebus linkusios skirti mums daugiau lėšų. Įtariu, kad šiuo krizės ir biudžeto konsolidavimo metu mums teks išsiversti su tuo, ką jau turime – neviršijant nustatytos procentinės BVP dalies.

Tokiomis aplinkybėmis dar svarbiau užtikrinti, kad vietos veikėjai teiktų prioritetinį dėmesį energetikos, mokslinių tyrimų energetikos srityje ir energijos taupymo programoms, taip pat infrastruktūrai, kaip šias programas papildančiam elementui. Tikiuosi, kad rengdamiesi kitam finansiniam laikotarpiui galėsime aptarti su jumis, kaip susieti vietos, regionų ir valstybių narių lygmenimis įgyvendinamas pastatų atnaujinimo programas su mūsų tikslais ir tam tikrais atvejais su papildoma europine finansavimo programa. Kaip sakiau, tai svarbus žingsnis, bet ne paskutinis. Taigi jūsų pasiūlymus vertinu palankiai.

Esu tikras, kad mus kontroliuosite siekdami užtikrinti, kad ši direktyva taip pat galėtų būti sėkmingai įgyvendinta. Norėčiau padėkoti visiems šio Parlamento nariams ir ypač pagrindinei pranešėjai. Galiu pasakyti,

kad ši pagrindų direktyva sukėlė susidomėjimą kituose pasaulio regionuose, pvz., Kinijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Europa šiuo atžvilgiu bent vienu dideliu žingsniu lenkia kitus žemynus.

Silvia-Adriana Țicău, *pranešėja.* – (RO) Pirmiausia norėčiau padėkoti šešėliniams pranešėjams už suteiktą paramą. Pastatų energinio naudingumo didinimo procesas, kuriame Europos Parlamentas dalyvaus kaip nuolatinis ir plataus užmojo siekius puoselėjantis partneris ir kuris taip pat pareikalaus skaidrumo priimant deleguotuosius teisės aktus, tik prasidėjo. Reikia pripažinti, kad mes iš tikrųjų aiškiai atskyrėme naujus ir esamus pastatus atsižvelgdami ir į nekilnojamojo turto rūšį, kuri valstybėse narėse skiriasi, ir į esamų pastatų kiekį.

Manau, kad 2010 m. atlikdamos finansinės perspektyvos įgyvendinimo vidurio laikotarpio patikslinimą, valstybės narės ir Komisija būtinai turės patikslinti veiklos programas ir skirti pastatų energiniam naudingumui didinti daugiau lėšų. Valstybės narės šiam tikslui gali panaudoti 4 proc. joms skirtų ERPF asignavimų ir tam tikrais atvejais, kai mano, jog tai tikslinga, sumažintą PVM tarifą, bet su pastatų energiniu naudingumu susijusio darbo atveju jis negali būti mažesnis nei 5 proc.

Norėčiau pabrėžti, kad visos pastatų energiniam naudingumui didinti skirtos lėšos padės sukurti naujų darbo vietų ir padidinti pajamas iš vietos, regiono ar valstybės narės lygmeniu taikomų mokesčių ir rinkliavų atsižvelgiant į vietinį šio darbo pobūdį. Tik užtikrinę geresnį pastatų energinio naudingumo didinimui skirtų 4 proc. ERPF asignavimų įsisavinimo lygį vėliau galėsime prašyti, kad ši dalis 2014–2020 m. finansiniu laikotarpiu būtų gerokai padidinta. Manyčiau, ji turėtų siekti 8–12 proc.

Be to, prašau Europos Komisijos leisti, kad Europos ekonomikos atkūrimo planui asignuota nepanaudota 115 mln. EUR suma būtų skirta Protingų miestų iniciatyvai. Manau, energijos vartojimo efektyvumo didinimas kartu su kaimo vietovėms skirtomis programomis turi būti mūsų prioritetas, ypač planuojant 2014–2020 m. finansinį laikotarpį.

Per pirmąjį svarstymą Europos Parlamentas taip pat paprašė, kad būtų sukurtas specialus energijos vartojimo efektyvumo fondas ir kad jis pradėtų veikti 2014m. Pone Komisijos nary, paremsime jus kuriant šį fondą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2010 m. gegužės 18 d., antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Ivo Belet (PPE), *raštu.* – (*NL*) Šiuo teisės aktų paketu darome kokybinį šuolį aplinkos neteršiančios visuomenės link. Juk pastatų sektoriuje išmetama apytikriai 40 proc. viso išmetamo CO₂ kiekio. Per ateinančius kelerius metus ketiname laipsniškai sumažinti šį kiekį iki nulio. Tai labai teigiamai atsilieps ir visų vartotojų kišenėms ir, žinoma, duos teigiamų rezultatų užimtumo srityje, nes investicijos į aplinkos neteršiančius pastatus yra labai imlios darbui. Dabar, trumpuoju laikotarpiu, turime pašalinti visas kliūtis, trukdančias paspartinti esamų pastatų atnaujinimą, ir padėti privatiems asmenims tai padaryti. Šiuo požiūriu ypatingas dėmesys turi būti skiriamas socialinio būsto nuomininkams. Socialinio būsto asociacijoms turi būti suteikta paskatų ir esminė parama siekiant užtikrinti, kad jos atnaujintų senesnius pastatus artimiausiu metu ir taip pasirūpintų, kad nepalankiausioje padėtyje esantys nuomininkai taip pat gautų kuo didesnę naudą.

Véronique Mathieu (PPE), raštu. – (FR) Pastatų energinis naudingumas – tai sritis, kurioje Europos Sąjunga turi daug galimybių. Šiame tekste numatytomis priemonėmis paskatintas energijos vartojimo mažėjimas prisidės prie ES energetinės nepriklausomybės didinimo ir leis mums judėti pirmyn link europinės efektyvaus energijos vartojimo politikos. Šios politikos sėkmė taip pat priklausys nuo valstybių narių, kurios privalo taikyti finansines priemones, pvz., mažinti PVM tarifą, skirti energinio naudingumo sričiai didžiausią nustatytą Europos fondų lėšų dalį ir pan. Piliečių lygmeniu šių pažangių žingsnių teikiamą naudą taip pat pajus Europos namų ūkiai, nes sumažės jų sąskaitos už energiją. Sąskaitoms už energiją išleidžiama vidutiniškai 33 proc. šeimos pajamų, o jeigu šeima gauna kuklesnes pajamas, ši dalis gali siekti net 54 proc. Todėl norėčiau, kad padidinus pastatų energinį naudingumą būtent šios kategorijos piliečiai labiausiai pajustų naudą. Turime atminti, kad naujos normos reiškia papildomas išlaidas. Jeigu dėl statybos ir atnaujinimo darbų išlaidų bus didinamas nuomos mokestis, galės atsitikti taip, kad nauda, gauta padidinus pastatų energinį naudingumą, taps neprieinama tiems, kuriems jos labiausiai reikia.

Alajos Mészáros (PPE), *raštu.* – (*HU*) Kalbant apie tausiai energiją naudojančius pastatus, manau, kad mums labai svarbu spręsti šį klausimą. Jis turi būti prioritetinis, nes Europoje jau įžvelgiama energijos krizės požymių. Europos Sąjunga įsipareigojo iki 2020 m. 20 proc. sumažinti suvartojamos energijos kiekį ir užtikrinti, kad

20 proc. suvartojamos energijos būtų pagaminta naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Tačiau taip pat būtina skirti dėmesį efektyvaus energijos vartojimo klausimui, ypač statybos pramonės sektoriuje, nes tai vienas iš didžiausių energijos vartotojų (40 proc.), taip pat vienas iš didžiausių teršėjų išmetamomis anglies dvideginio dujomis. Šis dėmesys statybos pramonės sektoriui ypač svarbus Vidurio Europos šalims, kuriose pasenę pastatai, paveldėti iš ankstesnio režimo, reiškia, kad turima energija naudojama netausiai. Gyvenamųjų pastatų modernizavimu siūloma ypač svarbių galimybių. Pastatuose pakeitus duris ir langus bei apšiltinus juos šiuolaikinėmis izoliacinėmis medžiagomis galima sumažinti sąskaitas už namų ūkiui tiekiamą energiją. Vakarų Europoje tausiai energiją naudojančių pastatų statyba jau įgavo platų mastą ir tokių pastatų populiarumą daugiausia lemia valstybės subsidijos. Vidurio Europoje, deja, dar nėra jokios investicijų į pasyvių namų statybą skatinimo sistemos, nors tokia technologija galėtų padėti sumažinti didėjančią priklausomybę nuo dujų. Todėl manau, kad paremti šį pranešimą svarbu, ir todėl balsavau už jį.

30

LT

Zbigniew Ziobro (ECR), *raštu.* – (*PL*) Pastatuose suvartojama energija sudaro beveik trečdalį viso Europos Sąjungoje suvartojamo energijos kiekio. Būtent dėl šios priežasties šiame sektoriuje yra daug galimybių mažinti energijos vartojimą – ne tik dėl mūsų įsipareigojimų mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, bet taip pat dėl energetinio saugumo. Viena iš svarbesnių direktyvos, prie kurios dirbame, nuostatų – "pastatų, kurių energijos sąnaudos beveik lygios nuliui" koncepcija. Prisiminkime, kad iki 2020 m. visų naujų pastatų energijos sąnaudos turės būti beveik lygios nuliui, o viešojo sektoriaus atveju, kuris turėtų tapti sektinu pavyzdžiu, ši nuostatas turės būti įgyvendinta dvejais metais anksčiau. Tačiau du svarstomos direktyvos elementai verti teigiamo įvertinimo. Pirma, joje numatoma iki 2020 m. įsteigti Efektyvaus energijos vartojimo fondą – priemonę, kuri padės padidinti privačiojo ir viešojo sektorių investicijas į projektus, kuriais siekiama padidinti energinį pastatų naudingumą. Tokios rūšies struktūrine parama suteikiama galimybė įgyvendinti mūsų užsibrėžtus tikslus. Antra, į direktyvos projektą įtraukta nuostata dėl pažangių energijos vartojimo apskaitos ir aktyvios kontrolės sistemų (pažangieji skaitikliai), kuriomis siekiama taupyti energiją. Šių sistemų diegimas plačiu mastu gali būti naudingas vartotojams energijos kainos, efektyvaus energijos vartojimo ir energetinio saugumo požiūriais.

17. Tekstilės pavadinimai ir atitinkamas tekstilės gaminių ženklinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Toine's Manderso pranešimas Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tekstilės pavadinimų ir atitinkamo tekstilės gaminių ženklinimo (COM(2009)0031 – C6-0048/2009 – 2009/0006(COD)) (A7-0122/2010).

Toine Manders, *pranešėjas*. – (*NL*) Pirmiausia norėčiau visiems padėkoti už labai dalykišką bendradarbiavimą. Tikiuosi, po rytojaus balsavimo galėsime toliau dirbti tomis pačiomis sąlygomis, nes Europos Parlamentas beveik vienu balsu kalba su Komisija ir Taryba; t. y. siekti galutinio tikslo sudaryti susitarimą Europos vartotojų, Europos piliečių labui.

Mano manymu, Komisijos pasiūlymas reglamentu reguliuoti tekstilės gaminių ženklinimą geresnis nei ženklinimo įtraukimas į esamas direktyvas. Šiuo atžvilgiu turiu omenyje M. Monti ataskaitą, kurioje teigiama, kad problemų Europoje iš tikrųjų kyla dėl direktyvų perkėlimo, nes susidaro 12 ar 27 skirtingi lygmenys. Visada teigiamai vertinau reglamentus ir tikiuosi, kad Komisija ateityje parengs daugiau pasiūlymų dėl reglamentų.

Šiuo reglamentu siekiama sudaryti sąlygas naujus tekstilės pluoštus greičiau pateikti rinkai. Šį tikslą taip pat labai remia Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nariai, nes siekiame kuo labiau optimizuoti vidaus rinką.

Stengėmės padaryti dar vieną dalyką, ir tai taip pat siejasi su Europos visuomene. Šiame pranešime stengėmės supaprastinti drabužių, kurie taip pat yra tekstilės gaminiai, ženklinimą, pvz., įvedant Europos standartizavimą. Dabar žinome, kad tai nėra taip paprasta, todėl paprašėme atlikti tyrimą, poveikio vertinimą, ir ištirti, ar "mažiau" gali reikšti ir "daugiau"; t. y. mažiau vartotojams teikiamos informacijos. Jeigu prireikia, vartotojai gali ieškoti papildomos informacijos interneto svetainėje ar kituose šaltiniuose.

Etiketės tiesiog turi būti trumpesnės, kad gamintojai galėtų orientuotis į bendrąją rinką ir jiems nereikėtų įsiūti į drabužius ištisų laikraščių ir taip klaidinti vartotojo; dėl maisto produktų ženklinimo mums jau tapo aišku, kaip toli galima nueiti. Būtent tam norime užkirsti kelią.

Pateikėme keletą pasiūlymų, kuriuose prašėme Komisijos leisti tvirtinti prie tekstilės gaminių paprastesnes etiketes. Tiesa ta, kad vartotojai turi teisę gauti tam tikrą pagrindinę informaciją, pvz., "Ką perku?", "Iš ko prekė pagaminta?" ir "Kokia jos kilmės šalis?" Manome, kad pirkdami prekę vartotojai turi teisę gauti šią

informaciją, ir ji neturėtų būti slepiama. Todėl vėl grįžtame prie nesąžiningos komercinės veiklos klausimo. Šioje srityje labai sunku atlikti stebėseną ir užtikrinti reikalavimų vykdymą, todėl ir pateikėme pasiūlymų šiuo klausimu.

Kalbame apie labai paprastos informacijos teikiamą, ir, jei vartotojai norės žinoti daugiau, jie galės ją gauti pateikę prašymą; jeigu tai pavyks, Komisija pasirinks geriausią būdą, kaip galėtų būti naudinga vartotojui.

Pateikėme keletą pasiūlymų. Manome, kad žaislai turėtų atitikti šiuos pasiūlymus, jeigu juose esanti sudedamoji tekstilės dalis viršija 85 proc. Kai kurie žmonės sako, kad tai puiku, tačiau jau yra direktyva dėl žaislų saugos. Vis dėlto ji konkrečiai susijusi su sauga, o ne su vartotojų informavimu apie tai, iš ko produktas pagamintas, o šią informaciją, mano manymu, vartotojai nori žinoti.

Paskui, pvz., siūlomas toks pakeitimas: vartotojai turi teisę žinoti, ar produktas pagamintas iš gyvūninės kilmės medžiagų, ir tada jiems nereikėtų daugiau nieko ieškoti: gamintojas privalo nurodyti, ar į gaminyje esama kokių nors gyvūninės kilmės produktų. Kalbame ne tik apie pluoštą, bet ir apie kitas medžiagas, pvz., kailio dalis.

Galiausiai garsusis "Pagaminta..." klausimas, dėl kurio Komisija 2005 m. pateikė pasiūlymų. Iš tikrųjų šiuos pasiūlymus pažodžiui nukopijavome ir tikimės, kad, Komisijos ir Parlamento padedama, Taryba pakeis savo nuomonę ir pažiūrės teigiamai. Todėl raginu Tarybą surasti su Komisija ir Parlamentu kompromisą, dėl kurio vartotojų labui ir dėl geresnio informavimo šis reglamentas būtų pagerintas.

Antonio Tajani, *Komisijos pirmininko pavaduotojas.* – (*IT*) Pone pirmininke, prieš pradėdamas kalbėti norėčiau, kaip jau padarė šis Parlamentas, pareikšti, kad kartu liūdžiu dėl dviejų europiečių kareivių, šį rytą nužudytų Afganistane per teroristų išpuolį, mirties.

Ponios ir ponai, Komisija pradėjo tekstilės gaminių pavadinimų standartų persvarstymą, ir tai yra "geresnio reglamentavimo" kampanijos dalis. Pagrindinis šio pasiūlymo tikslas – pagerinti dabartinę teisinę sistemą ir supaprastinti naujų tekstilės gaminių pavadinių tvirtinimo procedūrą. Todėl pasiūlymu siekiama skatinti inovacijas tekstilės sektoriuje.

Todėl naujuoju reglamentu siekiama suteikti gamintojams, naudotojams ir vartotojams galimybę greičiau įsigyti naujoviškų produktų, kurių sudėtyje esama naujų pluoštų; ši tema labai domina Europos vartotojus, sektoriaus įmones – įskaitant ir tekstilės, ir drabužių pramonės bendroves – ir taip pat nacionalines administravimo institucijas.

Pirmiausia norėčiau padėkoti Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetui už tai, kad patvirtino balandžio 8 d. pasiūlymą. Norėčiau ypač padėkoti pranešėjui T. Mandersui ir šešėliniams pranešėjams už tai, kad jie nuodugniai ir kruopščiai rengė šį pasiūlymą, dėl kurio tekstilės gaminių ženklinimo tema kilo tokios energingos ir konstruktyvios diskusijos. Kadangi šis pasiūlymas skirtas teisės aktams supaprastinti, Komisija iš pradinio teksto pašalino direktyvoje apibrėžtas nuostatas, kurios dabar turi būti pakeistos svarstomu reguliavimu.

Be to, Komisija sutinka su dauguma pranešime, kurį patvirtino Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas, pasiūlytų pakeitimų. Žinome, kad Taryba svarstys kai kuriuos pakeitimus, ypač tuos, kuriais siūloma išplėsti reglamento taikymo sritį. Padarysime viską, ką galime, kad palengvintume institucijų diskusijas, ir dėsime visas pastangas, kad pasiektume priimtinus kompromisus.

Vienas šių pakeitimų siejamas su kilmės ženklinimu, su etikete "Pagaminta…", kuri nebuvo įtraukta į pradinį Komisijos pasiūlymą: Parlamentas visada šiam klausimui, kuris labai svarbus vartotojams, skyrė daug dėmesio.

Šioje srityje pateikti pakeitimai susiję su pasiūlymu, kurį 2005 m. Komisija pateikė dėl daugybės svarbių gaminių kategorijų, įskaitant tekstilės gaminius, kilmės ženklinimo. Kaip jau pabrėžiau per susitikimą su Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nariais, remsiu šiuos pakeitimus. Laikysiuos to paties požiūrio ir dėl pakeitimo, kuriuo siūloma ženklinti gyvūninės kilmės ne tekstilės dalis.

Taip pat norėčiau pateikti keletą pastabų dėl kitų pakeitimų. Kalbant apie 19 pakeitimą, Komisijos pasiūlyme jau nustatyta, kad įprastiems siuvėjams ženklinimo prievolė netaikoma. Vis dėlto išplėsti šią išimtį, kad visi vartotojams siūlomi tekstilės gaminiai būtų į ją įtraukti kaip vienkartiniai produktai, reikštų, kad tikriausiai labai daug drabužių gaminių nebūtų taikoma ženklinimo prievolė. Šis sektorius iš tikrųjų yra viena pagrindinių Europos drabužių gaminių plėtros krypčių. Vadinasi, tokie gaminiai nebūtų ženklinami, o tokių išimčių gali pernelyg padaugėti.

Dėl 63 pakeitimo, kuriuo siekiama pašalinti žaislus iš produktų, kuriems netaikoma ženklinimo prievolė, sąrašo, norėčiau jums priminti, kad, kalbant apie žaislus, pagrindinis klausimas yra sauga. Atitinkami standartai pakankamai išsamūs, ir 2009 m. jie buvo išsamiai iš naujo išnagrinėti kartu Taryboje ir Europos Parlamente vedant išplėstas diskusijas.

Kadangi saugos klausimas jau aptartas kartu su *ad hoc* žaislams taikytinais standartais, nerimaujame, kad kyla pavojus, jog ši papildoma našta gamintojams gali tapti neproporcinga. Dėl prašymo išnagrinėti kitas tekstilės ir drabužių gaminių ženklinimo galimybes esu įsipareigojęs pradėti vesti plataus masto ir atviras diskusijas su suinteresuotosiomis šalimis visais kitais klausimais, iškeltais per Europos Parlamente ir Taryboje vykusias diskusijas.

Dėkoju už jūsų dėmesį, atidžiai išklausysiu jūsų pastabas, kurias pateiksite per šias diskusijas.

Lara Comi, PPE frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, tekstilės pramonė yra vienas pagrindinių mūsų Europos rinkos sektorių. Europos Komisijos pateiktas pasiūlymas jau yra puikus atskaitos taškas siekiant pagerinti ir supaprastinti šiuo metu valstybėse narėse galiojančią reguliavimo sistemą, ypač teisės aktų, kuriais reglamentuojama tekstilės pramonės technologijų plėtra, skaidrumo ir lankstumo srityje.

Dėl darbo, kurį iki šiol atlikome Parlamente, galėjome išplėsti pradinę taikymo sritį ir nustatyti kitų ženklinimo reikalavimų, kurie, mūsų manymu, neabejotinai būtini, standartus. Pirmiausia norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į standartus, susijusius su kilmės nuoroda.

Šiuo atveju pasiūlėme dvi skirtingas ženklinimo sistemas: vieną privalomą, skirtą produktams iš trečiųjų šalių žymėti, kuri jau numatyta 2005 m. reglamente ir kurios taikymą, kaip žinote, Taryba šiuo metu stabdo; ir vieną neprivalomą, skirtą valstybėse narėse pagamintiems produktams.

Iš esmės sistemos naudingos siekiant dvejopo tikslo, tačiau neabejotinai svarbesnis tas, kuriuo siekiama nustatyti faktinę gaminio kilmės šalį. Vartotojams turi būti suteikta galimybė perkant tekstilės gaminius juos pasirinkti remiantis turima informacija. Pasinaudodami pasiūlytu kriterijumi gaminio kilmei priskirti ketiname išvengti etikečių, kuriose gali būti pateikta neteisinga ar klaidinanti ir todėl neabejotinai vartotojams žalinga informacija, naudojimo.

Be to, šiomis naujomis taisyklėmis taip pat siekiame apsaugoti mažąsias ir vidutines įmones, kurios nusprendė valstybėse narėse tęsti savo veiklą.

Sprendimą surengti balsavimą per plenarinį posėdį lėmė stiprus Europos Parlamento noras laikytis griežtos pozicijos šiais klausimais, visų pirma atsižvelgiant į trijose didžiausiose frakcijose pasiektą politinį sutarimą. Iš tikrųjų galėčiau pasakyti, kad dirbdama su pranešėju ir kitais šešėliniais pranešėjais įgijau tikrai puikios patirties.

Nepaisant mūsų skirtingų politinių pažiūrų, mums pavyko surasti tikrą bendrą pagrindą, kuris, tikimės, yra geriausias Europos piliečių ir pačios Europos Sąjungos interesų apsaugojimo būdas. Todėl tikiuosi, kad rytoj vieningai balsuosime dėl šio pranešimo ir dėl užduočių, kurios mūsų laukia per antrąjį svarstymą, duosime Tarybai stiprų politinį ženklą. Nuoširdžiai dėkoju jums visiems už bendradarbiavimą.

PIRMININKAVO: L. ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

Christel Schaldemose, S&D frakcijos vardu. – (DA) Pone pirmininke, norėčiau pradėti padėkodama T. Mandersui ir kolegoms Parlamento nariams už jų labai dalykišką bendradarbiavimą rengiant šį pasiūlymą. Šis reglamentas dėl tekstilės gaminių – išsamus ir reikalingas pasiūlymas. Iš tikrųjų visiškai logiška suderinti naujų pluoštų patvirtinimo vidaus rinkoje taisykles. Todėl mes, Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija, palaikome visą pasiūlymą.

Tačiau taip pat manome, kad pasiūlymas neturėtų būti naudingas tik vienai pusei. Ne tik pramonė turėtų gauti iš jo naudos. Mums labai svarbu sutelkti dėmesį į tai, kas naudinga vartotojams. Todėl rengdami šį pasiūlymą manėme, jog labai svarbu užtikrinti, kad vartotojai gautų aiškią informaciją apie tekstilės ir pluošto gaminius, kuriuos jie perka. Todėl taip pat pageidavome, kad į pasiūlymą būtų įtrauktas reikalavimas etiketėse nurodyti visą pluošto sudėties sąrašą.

Tačiau mums to nepakako. Žinoma, pritariame tam, kad būtų atliktas tyrimas, kaip apskritai ES ženkliname tekstilės gaminius etiketėmis, ir šiuo klausimu teikėme pasiūlymus. Manau, vartotojams labai svarbu žinoti to, ką jie perka, sudėtį, kur drabužis pagamintas, ar jo sudėtyje esama medžiagų, galinčių sukelti alerginę

LT

reakciją, ar dar ką nors, ką jiems reikia žinoti. Manau, daugelis šių dalykų – įskaitant sąlygas, kuriomis jie gaminami, – vartotojui gana svarbūs, ir ateityje jie taps dar svarbesni. Todėl mums labai svarbu pasakyti, kad, mūsų manymu, be galo svarbu atlikti išsamesnį tyrimą, kaip galėtume sukurti tinkamą tekstilės gaminių ženklinimo etiketėmis sistemą, kuri būtų naudinga vartotojams. Tai taip pat viena iš priežasčių, kodėl taip aiškiai parėmėme šį pasiūlymą. Aš pati taip pat manau, kad mums labai svarbu atidžiau panagrinėti drabužių dydžius. Manau, jei galėtume būti tikri, jog nurodyti drabužių dydžiai vienodi, kad ir kokioje šalyje jie perkami, tada galėtų išaugti prekyba vidaus rinkoje.

Mes, socialdemokratai, visiškai pritariame šiam pasiūlymui ir manome, kad jis galėtų būti naudingas pramonei ir, svarbiausia, kad jis galėtų būti naudingas ir vartotojams.

Niccolò Rinaldi, *ALDE frakcijos vardu.* – (*IT*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, turėtume pasveikinti T. Mandersą parengus šią rezoliuciją ir pranešimą, kuriuo siekiama šiek tiek sureguliuoti didėjančią netvarką pasaulinėje rinkoje.

Mane pirmiausia domina privalomo kilmės žymėjimo klausimas, kurį kaip šešėlinis Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos pranešėjas kartu su pranešėja Cristiana Muscardini rengiu Tarptautinės prekybos komitete, savo komitete, ir apie kurį užsiminta nedidelėje T. Manderso pranešimo dalyje.

Iš tikrųjų pasaulinėje rinkoje, kurioje veikiame, privalomo kilmės žymėjimo taisyklės nustatytos Jungtinėse Valstijose, Kinijoje, Australijoje, Meksikoje, Japonijoje ir daugelyje kitų šalių. Taip sukuriamas pusiausvyros sutrikimas, kuris smarkiai veikia ir mūsų žemyno gamintojus, ir vartotojus, ir atsiranda anomalijų, kurios turi būti ištaisytos.

Tai juo labiau pasakytina apie tekstilės gaminius, nes čia kyla saugos problema, apie kurią mums jau buvo priminta; tačiau jie taip pat tam tikru, sakyčiau, beveik poetišku būdu leidžia suprasti, kokia yra jų kilmės šalis, kuri ypač svarbi.

Šiandien padėtyje, į kurią patekome, esama tam tikros painiavos, nes vieni produktai žymimi kilmės ženklu todėl, kad tai paranku gamintojui, kitais atvejais kilmės žymos nėra, nes gamintojui taip naudingiau; dar kitais atvejais kilmės žymuo nurodomas, tačiau pagal kitų šalių taisykles, nes gaminiai taip pat eksportuojami į Jungtines Valstijas ir Japoniją, todėl gaminami atsižvelgiant į šias rinkas. Šiuo klausimu mums akivaizdžiai reikia savų Europos standartų.

Šiuo tikslu Europos Parlamentas, pasinaudodamas ir T. Manderso pranešimu, apie kurį ką tik girdėjome, ir darbu, kurį atliekame Tarptautinės prekybos komitete, stengiasi išausti savo drobę, kad būtų pasiektas didesnis aiškumas, skirtas tiek vartotojams, tiek gamintojams.

Heide Rühle, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, norėčiau pasakyti, kad visiškai sutinku su pirmiau kalbėjusio Parlamento nario žodžiais. Mes taip pat labai džiaugiamės, kad Tarptautinės prekybos komitetas dirba šioje srityje. Taip pat norėčiau padėkoti pranešėjui. Nepaisant to, galiausiai nepritariu jo pozicijai, todėl tam tikrais klausimais rytoj negalėsime jo paremti.

Leiskite dar kartą pabrėžti, koks klausimas yra svarstomas. Visi norėtume, kad būtų aiškiai žymima kilmės šalis. Visi pritariame nuomonei, kad turi būti daromas spaudimas Tarybai, ir visi apgailestaujame, kad ji keletą metų stabdo aiškų kilmės šalies ženklinimą. Tačiau ši direktyva yra direktyva, o ne simbolinė rezoliucija, kurioje gali būti konstatuoti panašūs dalykai. Aš, pvz., palaikiau rašytinį pareiškimą, kuriame dar kartą aiškiai raginama imtis veiksmų, ir manau, kad labai svarbu toliau dirbti šioje srityje.

Tačiau šia direktyva siekiama kitokių tikslų ir uždavinių, t. y. užtikrinti skaidrumą ir suteikti vartotojams aiškumo dėl naujų pluoštų ir medžiagų pavadinimų. Dabar baiminamės, kad jei šios direktyvos taikymo sritis bus išplėsta, jos lauks lygiai toks pat likimas, koks ištiko paskutinį mėginimą įdiegti "Pagaminta..." kilmės ženklinimą, – kitaip tariant, kad Taryba ir vėl ją stabdys. Mums teliktų apgailestauti dėl to, nes iš tikrųjų manome, kad čia reikia gana greitai imtis veiksmų. Palaikome visus kitus veiksmus, kurių imtasi "Pagaminta..." kilmės ženklinimo srityje, – tai neabejotina, šiuo klausimu visada būsime sąjungininkai, – tačiau manome, kad siekiant šio tikslo nedera piktnaudžiauti dabartiniu reglamentu.

Malcolm Harbour, *ECR frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, šį vakarą kalbu savo frakcijos šešėlinės pranešėjos E. McClarkin, kuri labai daug prisidėjo prie šių dokumentų rengimo, vardu.

Norėčiau, kad grįžtume prie to, ką pasakė H. Rühle. Visiškai sutinku su ja dėl to, kaip bus nagrinėjamas kilmės šalies ženklinimo klausimas. Čia pateiktuose pasiūlymuose būta keleto itin svarbių patobulinimų dėl

nesudėtingos pasiūlymo esmės: dėl pluošto ir sudėties ženklinimo etiketėmis ir dėl ženklinimo etiketėmis aiškumo.

Tačiau noriu pažymėti, jog pranešėjas akivaizdžiai nepaminėjo, kad ši direktyva yra iš tikrųjų labai svarbi vidaus rinkos direktyva, taip pat ir vartotojų apsaugos direktyva, kuria siekiama supaprastinti teisės aktus, kad būtų lengviau pripažinti naujus pavadinimus ir paprasčiau pateikti rinkai naujus tekstilės gaminius, – pvz., dvylika mėnesių greičiau, – ir, be to, kalbant apie darbą, kurį ketiname atlikti standartizavimo srityje, reikšmingai patobulinti standartizavimą pritaikant taisykles Europos standartizavimo komiteto nustatytam pagrindui, nes visa tai padės pramonei sutaupyti daug lėšų ir padidės vartotojų gaunama nauda.

Tikrasis klausimas pranešėjui toks: ar norime, kad prie šio pasiūlymo pridėjus klausimą dėl kilmės šalies ženklinimo, kurį – kaip visiškai teisingai atkreipė dėmesį H. Rühle – Komisija jau siūlė taikyti plačiam gaminių asortimentui, šiai naudai kiltų pavojus. Manau, turėtume būti labai atsargūs, kad nenusvertume pranašumo. Sutinku, kad turėtume pareikšti politinę nuomonę ir, be to, reikalauti tam tikrų kitų dalykų, o ne tų, kurių prašo pranešėjas, tačiau manau, kad čia esama ne vieno aspekto, kurių atžvilgiu jis peržengė savo, kaip šio komiteto pranešėjo, vaidmens ribas, todėl pranešimas greičiau tapo kai kurių jo paties idėjų Kalėdų eglute. Tikiuosi, per rytdienos balsavimą jis su tuo sutiks, o mes galėsime suteikti naudos vartotojams ir gamintojams. Darykime politinius pareiškimus, tačiau neleiskime, kad jie be reikalo mus varžytų.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (*SV*) Pone pirmininke, jei vartotojai nori priimti teisingus sprendimus ir pasinaudoti savo galiomis, jie turi turėti galimybę gauti informaciją apie gaminius. Šis pranešimas – pirmasis žingsnis, ir tai reiškia, kad tekstilės gaminiai turi būti ženklinami etiketėmis, kuriose nurodoma jų kilmės šalis; kitaip tariant, informacija, kur prekės pagamintos. Kaip vartotojai turime teisę tai žinoti.

Dabar taip pat turime galimybę prašyti Komisijos toliau suteikti vartotojams didesnių galių. Be kita ko, turiu omenyje priežiūros institucijas ir sveikatos bei saugos įspėjimus. Alergiški žmonės neturėtų būti veikiami gaminių, kurių sudėtyje esama alergiją sukeliančių medžiagų pėdsakų.

Mūsų piliečiai neretai mano, kad vidaus rinkos taisyklėmis pirmenybė teikiama bendrovėms ir pramonei. Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji, įskaitant ir mane, mano, kad atėjo laikas iškelti vartotojų reikalavimus į pirmąją vietą. Tai būtų naudinga ne tik vartotojams, bet ir rimtoms bendrovėms.

William (The Earl of) Dartmouth, EFD frakcijos vardu. – Pone pirmininke, pranešimas apibūdinamas kaip, cituoju, "iš esmės techninė procedūra be jokios didelės politinės reikšmės". Europos Komisija niekada nepraleidžia progos pasinaudoti gera krize. Europos Parlamentas taip pat gerai išmano, kaip, pasinaudojant techniniais pranešimais, įgyvendinti suderintą Europos supervalstybę. Vadinasi, Jungtinės Karalystės nepriklausomybės partija įtariai vertina šį pranešimą.

Vis dėlto pirmojoje pranešimo dalyje trys direktyvos sujungiamos į vieną reglamentą, kuris dėl to taptų paprastesnis. Paskui netgi užsimenama apie jo panaikinimą. Nepaisant to, visiškai nepritariame antrajai pranešimo daliai, visų pirma 58 pakeitimui, kuriuo ketinama nustatyti naujus ženklinimo reikalavimus Europos Sąjungos lygmeniu. Norėčiau itin pažymėti pasiūlymą dėl, cituoju, "aprangos ir avalynės ženklinimo vienodo dydžio etiketėmis sistemos ES mastu". Jungtinėje Karalystėje yra visiškai veiksminga dydžių nustatymo sistema. Ji absoliučiai skiriasi nuo daugumoje žemyninės Europos dalies šalių esančios sistemos. Jungtinės Karalystės piliečiai ją žino ir supranta, ir ji neturėtų būti keičiama ES masto sistema.

Kartoju, Europos Parlamento pranešėjas ketina pasinaudoti paprasta technine procedūra, kad būtų padaryta pažanga siekiant įgyvendinti visiškai nedemokratišką tikslą – Europos supervalstybę.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, per aibę diskusijų dėl globalizacijos, mūsų surengtų per pastaruosius dešimtmečius, nuolat patenkame į tokią padėtį, kai po diskusijų kyla klausimų, ką galima padaryti. Tokiu atveju visada užsimenama apie vartotojų galią. Vis dėlto toje srityje, kurioje jie gali pasinaudoti šia galia, – būtent pirkdami gaminius, – jų kelyje statoma nereikalingų kliūčių. Tekstilės srityje esama tam tikro standartizavimo, tačiau, manau, trūksta drąsos.

Komisija, ponios ir ponai, stebiuosi, kad pirmas apie tai užsiminiau. Kodėl nepuoselėjome daug didesnių siekių dėl socialinio ženklinimo? Kodėl jo vis dar neįgyvendinome? Kodėl nesinaudojame šia idealia priemone skaidrumui dėl to, kaip, kur ir kokiomis sąlygomis šie produktai iš tikrųjų gaminami, sukurti? Kodėl nuolat skundžiamės dėl darbo vietų praradimo, tačiau nedarome to, kas labiausiai domina vartotojus, – t. y. neleidžiame jiems išsiaiškinti, ką jie iš tikrųjų perka, ir nepateikiame įrodymų?

Evelyne Gebhardt (S&D). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, T. Mandersai, labai dėkoju jums už puikų darbą, kurį atlikote rengdami šį reglamentą. Taip pat norėčiau ypač padėkoti savo šešėliniam pranešėjui, nes, nors šis pranešimas iš tikrųjų yra techninio pobūdžio, – kaip jau ne kartą minėta, – jis turi nemažai pasekmių mūsų piliečiams. Galiausiai dabar esame suinteresuoti leisti Europos Sąjungos rinkai tiekti naujus pluoštus.

Norime, kad tai taptų įmanoma. Šiuo klausimu Europos Komisija teisi. Tačiau ne bet kaip; jei piliečiai iš tikrųjų nori naudotis vartotojų apsauga, apie kurią nuolat kalbame, pluoštai turi būti patikrinti. Pvz., svarbu patikrinti, ar pluoštai nesukelia alergijos. Jie taip pat turi būti aiškiai paženklinti etiketėmis, kad mūsų piliečiai – jie visada apibūdinami kaip atsakingi – galėtų imtis atitinkamų veiksmų.

Atsižvelgdama į tai noriu paprieštarauti Parlamento nariams, sakiusiems, kad turėtume atsisakyti kilmės šalies ženklinimo. Šis ženklinimas labai svarbus ir visiškai teisingas. Daugelis piliečių nori žinoti pluoštų ir tekstilės gaminių kilmės šalis. Koks gaminių pagrindas? Prie jų pagrindo priskiriamas ir jų pagaminimo būdas. Apgailėtina, tačiau daugelyje valstybių dar naudojamasi vaikų ar net priverstiniu darbu. Yra piliečių, norinčių žinoti šią informaciją, kad pirkdami gaminius galėtų atsakingai pasirinkti.

Galbūt tai – ne šio reglamento tikslas, tačiau tai užduotis mums, Parlamento nariams: priminti apie tai Tarybai ir daryti spaudimą siekiant užtikrinti, kad nuo 2005 m. svarstomas tekstas dėl kilmės ženklinimo pagaliau būtų tinkamai panaudotas. Tai galimybė padidinti šį spaudimą, ir tikrai turėtume tuo pasinaudoti ir parengti gerą reglamentą, apie kurį mūsų piliečiai sakytų: taip, tikrai galime tam pritarti – būtent to tikimės iš savo atstovų Parlamente.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (*FR*) Pone pirmininke, jeigu Europoje yra vienas pramonės sektorius, kuriame užimtumas tapo negailestingų perkėlimų, laisvo kapitalo judėjimo, stipraus euro ir dempingo auka, tai jis yra tekstilės sektorius. Kalbant apie gamybą ir užimtumą, vidutinių ir (arba) aukščiausios klasės, prabangos ir aukštųjų technologijų sektoriuose šiandien liko tik keletas nišų. Vis dėlto visa tai išlieka netvirta ir priklauso nuo besiformuojančios ekonomikos šalyse, kurios pernelyg dažnai finansuojamos Europos bendrovių kapitalo, vykdomo klastojimo ir technologinės pažangos.

Štai kodėl teigiamai vertintinos visos priemonės, kuriomis galima padėti išsaugoti Europos tekstilės gamybos sektoriaus darbo vietas ir praktinę patirtį. Todėl taip pat pritariu socialiniam tekstilės gaminių ženklinimui, kad būtų galima padėti vartotojams pasirinkti prekes remiantis etiniais kriterijais, kaip antai darbuotojų sveikata, sauga, teisėmis, gerove, darbo sąlygomis ir užmokesčiu.

Taip pat pritariu ženklinimui kaip kovos su klastojimu priemonei, jeigu kovai su sukčiavimu iš tikrųjų skirsime pakankamai žmogiškųjų išteklių. Turėtume siekti dar daugiau ir nustatyti, kam Bendrijoje iš tikrųjų teikiama pirmenybė. Vis dėlto galime įdiegti visas pasaulio ženklinimo priemones, tačiau nesant politinės valios iš naujo vystyti tokią tekstilės pramonę, kuri padėtų Europoje kurti darbo vietas, jos bus mažai naudingos.

Anna Rosbach (EFD). – (DA) Pone pirmininke, tekstilės pramonė patiria didelių pokyčių laikotarpį. Rinkai tiekiami nauji pluoštai ir naujos medžiagos, o vartotojams sunku suprasti, ką jie perka. Deja, didelė prekių dalis gaminama šalyse, kuriose nevykdoma jokia produkto kontrolė. Jau keletą dešimtmečių teikiame vartotojams informaciją apie maisto produktų ir vaistų sudėtį, tačiau ne apie tai, iš ko sudaryti jų vilkimi drabužiai. Todėl gerai, kad šiame "nano" amžiuje pradėjome skirti dėmesį šiam klausimui, ir sutinku su Komisija bei pranešėju, kad reikia įdiegti aprangos ir avalynės ženklinimo vienodo dydžio etiketėmis sistemą.

Internetas atveria visiškai naujų galimybių tiek prekybininkams, tiek pirkėjams rasti informaciją apie tam tikrą produktą pasinaudojant identifikavimo numeriu. Vis dėlto labai svarbu informuoti vartotojus apie alergiją sukeliančias ir pavojingas medžiagas. Be to, svarbūs ir priežiūros patarimai, šalis gamintoja, degumas ir cheminių medžiagų naudojimas gamybos procese. Tačiau kasdien naudojant produktus vartotojams labai svarbu, kad būtų naudojami nuo kalbos nepriklausomi simboliai.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Globalizuotos prekybos sąlygomis negalima sukurti sąžiningos konkurencijos Europos prekybos ir pramonės srityje ir nustatyti Europos vartotojų apsaugos neapibrėžiant tam tikrų gamybos ir vartotojų informavimo apie gamintojus standartų. Šis reglamentas neabejotinai geriau nei senoji direktyva leis toliau tobulinti tekstilės gaminių ženklinimo sritį ir iki metų sutrumpinti naujų pluoštų pateikimo rinkai laikotarpį, kartu panaikinant vartotojams pateikiamas etiketes.

Vis dėlto dar esama kelių Parlamento ir Tarybos pozicijų prieštaravimų, pvz., dėl pluoštų pavadinimų derinimo su kalbos požiūriu neutraliais simboliais, tekstilės gaminiuose esančių ne tekstilės gyvūninės kilmės

sudedamųjų dalių ženklinimo ar abejotinų alergijos tyrimų, dėl kurių tenka apgailestauti. Tačiau džiaugiuosi, kad dėl produktų žymėjimo kilmės šalies nuoroda ir jų naudojimo sąlygų kyla mažiau ginčių. Šie reikalavimai privalomi iš trečiųjų šalių importuojamiems tekstilės gaminiams, tačiau jau nėra privalomai taikomi valstybėse narėse pagamintiems tekstilės gaminiams. Tai – geras ženklas, ir Europos gamintojai bei vartotojai, kuriems rūpi kokybė, metų metus ragino tai padaryti. Tikiuosi, kad greitai imsime šį principą taikyti ir iš stiklo bei porceliano pagamintiems produktams bei kitoms prekėms ir kad mums pavyks tai padaryti prieš Europos produktams visiškai išnykstant iš mūsų rinkos dėl spaudimo, daromo dėl pigių prastos kokybės produktų.

Norėčiau paprieštarauti tiems, kurie tai apibūdina kaip protekcionizmą. Galiausiai neverta slėpti informacijos apie tai, kur ir kokiomis sąlygomis pagaminta didelė produkto dalis; priešingai, žinodami šią informaciją vartotojai galės geriau orientuotis globalizuotoje rinkoje. Taip bus labiau propaguojami aukštos kokybės Europos prekių ženklai ir galbūt piliečiai ims pagrįstai didžiuotis tuo, ką, nepaisydami pigios darbo jėgos konkurencijos, europiečiai vis dar sugeba pagaminti. Pagrindinė papildoma nauda, kurios vartotojai laukia, yra viltis, kad bus lengviau išvengti nusipirkti pavojingų produktų, kurių, nepaisant pagerintos kontrolės, vis dar apstu. Palankiai vertinu Komisijos paramą ir tikiu, kad ir su Taryba pavyks pasiekti kompromisą.

Alan Kelly (S&D). – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėją ir šešėlinius pranešėjus, kurių požiūris į šį klausimą visuose komitete vykusios procedūros etapuose buvo teigiamas ir orientuotas į vartotojus. Manau, šiuo darbu dar kartą įrodomas šio Parlamento gebėjimas būti viena lanksčiausių ir siekiančių sutarimo Europos Sąjungos institucijų. Šis klausimas tikriausiai antras arba galbūt trečias, su kuriuo teko susidurti įsitraukus į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto veiklą, kurio nuomone, šis Parlamentas veikia pažangiau negu Taryba, ir lauksiu, kad ateityje būtų įgyvendinta daugiau tokių pavyzdžių.

Kalbant apie svarstomą klausimą, bandymas suderinti tekstilės gaminių ženklinimo ir pavadinimų nustatymo taisykles yra labai teigiamas pavyzdys, kaip vidaus rinka gali būti naudinga vartotojui ir gamintojui. Šis pasiūlymas vienodai svarbus ir pramonei, ir vartotojams. Svarbu to nepamiršti, nes kartais manau, kad vartotojai negauna tiek dėmesio, kiek būtina jiems skirti.

Šis pasiūlymas pradėtas rengti kaip iš esmės techninė ir nepolitinė procedūra, jis buvo tik priemonė, skirta trims direktyvoms sujungti į vieną. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad šiame Parlamente retai persvarstome tokio pobūdžio klausimus, būtų tikslinga pabandyti kuo aiškiau pateikti su šiuo aspektu susijusius pasiūlymus.

Vartotojai turi teisę gauti tikslią, tinkamą, suprantamą ir palyginamą informaciją apie tekstilės gaminių sudėtį. Jie taip pat turi teisę gauti išsamų – turiu omenyje visą – pluoštų, kurie įeina į produkto sudėtį, sąrašą; tai reikalinga tam, kad būtų užkirstas kelias atsirasti alergijai ir t. t.

Aš pats manau, kad labai svarbu užtikrinti gamybos metodų ir sąlygų skaidrumą bei pateikti tikslius kilmės vietos įrodymus. Tai leistų priimti socialinius pirkimo pasirinkimo sprendimus. Manau, atsižvelgiant į vaikų ir priverstinį darbą ir pan., tokie dalykai pasaulyje, kuriame gyvename, tampa vis reikalingesni.

Todėl palaikau daugelį Komisijos pasiūlytų idėjų ir taip pat remiu raginimus nustatyti paprastesnę tekstilės gaminių ženklinimo sistemą. Turėtume tai laikyti galimybe patvirtinti geriausius teisės aktus, kuriais bus intensyvinama ir stiprinama vidaus rinka.

Regina Bastos (PPE). – (*PT*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau pradžioje pasveikinti T. Mandersą puikiai parengus šį pranešimą ir padėkoti kitiems kolegoms Parlamento nariams, kurie kartu jį rengė. Iš tikrųjų svarbu vien tai, kad šiuo pasiūlymu siekiama galiojantį teisinį pagrindą supaprastinti ir pagerinti sujungiant į vieną visus esamus teisės aktus – tris pagrindines direktyvas dėl pavadinimų tekstilės gaminiams suteikimo ir jų ženklinimo.

Be to, šis pasiūlymas darys teigiamą poveikį privatiems veikėjams ir valdžios institucijoms ir bus galima tobulinti naujai sukurtus pluoštus ir taip skatinti diegti inovacijas tekstilės gamybos ir aprangos sektoriuje. Be to, atlikus šį persvarstymą, naujų pluoštų įtraukimo į suderintų pluoštų pavadinimų sąrašą procesas taps skaidresnis. Atrodo, daugiau nekyla jokių abejonių, kad šis reglamentas visiems susijusiems veikėjams suteiks pranašumų.

Apsvarstykite tekstilės pramonę, kuri gaus naudos dėl sumažintų administracinių išlaidų, ir galimybę anksčiau pateikti rinkai naujus pluoštus. Savo ruožtu valstybių narių valdžios institucijos neprivalės perkelti pakeitimų į nacionalinius teisės aktus, o tai leis joms gerokai sumažinti savo išlaidas. Be to, vartotojai gaus garantijų, kad nurodyti pluoštai atitinka konkrečias ypatybes, ir naudos iš to, kad nauji pluoštai bus anksčiau pateikiami rinkai. Imti naudoti šiuos pluoštus svarbu Europos pramonei, nes taip skatinamos inovacijos, o tai reiškia, kad vartotojai gaus daugiau informacijos.

LT

Atsižvelgiant į dabartines globalizuoto pasaulio ir besiformuojančios ekonomikos šalių, kuriose veikia vis didesnės rinkos, kurių apyvartoje cirkuliuoja milijonai milijonų bendrovių pagamintų produktų, sąlygas, bendrovėms, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), ypač svarbu yra pasiryžimas diegti inovacijas ir tai, kaip greitai šios inovacijos pasieks vartotojus. Taikant šį reglamentą galėtų padidėti MVĮ konkurencingumas. Naujasis reglamentas neabejotinai reikš, kad padidės šių MVĮ užimama rinkos dalis ir taip bus prisidedama prie užimtumo Europoje skatinimo.

Sylvana Rapti (S&D). – (*EL*) Pone pirmininke, yra toks posakis: "Žmogaus gyvybė kabo ant siūlo." Įsivaizduokite, kad tas siūlas nėra stiprus, kad jis pagamintas iš netinkamos medžiagos; tada ta gyvybė būtų prarasta. Sakau tai norėdama pavaizduoti, kokie svarbūs yra siūlai ir audiniai.

Tai nėra tik techninis klausimas. Čia svarstome ne techninį pranešimą. Manau, šiame puikiame T. Manderso parengtame pranešime – dėkoju jam už tai – esama politinio aspekto, aspekto, kuris veikia ir prekybininką, ir gamintoją: patvirtinus šį reglamentą jų darbas taps lengvesnis ir greitesnis.

Pranešime esama politinio aspekto, kuris veikia vartotojus, o išplėtus – ir vidaus rinką; politinio apsekto, dėl kurio kyla etinių klausimų. Mums reikia žinoti produkto kilmę, kur jis pagamintas. Etiketė "Pagaminta…" – ne techninis klausimas. Tai, manau, pirmiausia itin politinis klausimas. Kai žinome produkto kilmės šalį, turime informaciją apie tai, kaip jis pagamintas, kokia darbo rūšimi ten naudotasi, žinome apie darbo teises ir ar jų laikomasi.

Mes čia, kaip Europos Sąjungos piliečiai, nesame užsimerkę vaikščiojantys technokratai. Esame žmonės, kurie mąsto, leidžia teisės aktus ir veikia kitų žmonių vardu. Todėl klausimas "Pagaminta..." galbūt tėra technokratinė procedūra, kurioje yra rimtas politinis aspektas, ir mes turime sustiprinti jį. Manau, čia mūsų indėlis atliks svarbų vaidmenį.

Daniel Caspary (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, man visada labai patiko H. Rühle, tačiau šiandien pirmą kartą per šešerius metus ji tiksliai išsakė mano paties mintis tam tikru klausimu. Aš taip pat baiminuosi, kad pradėjome apgailėtiną dviejų dokumentų sujungimo į vieną procesą tokiu būdu, kuris nenaudingas nei Europos Sąjungos piliečiams, nei Parlamentui, nei Komisijai, nei Tarybai.

Visi sutariame, kad tekstilės gaminių ženklinimas yra svarbus vartotojų darbotvarkės klausimas ir kad turime skubiai surasti sprendimą. Tačiau turime būti atidūs, kad čia nesumaišytume dviejų skirtingų dalykų. Man iki šiol čia, šiame Parlamente, neteko matyti nieko panašaus: Tarptautinės prekybos komitetas teikia konsultacijas dėl Komisijos pateikto reglamento projekto, o mes tą patį klausimą įtraukiame į kitą dokumentą.

Kalbu konkrečiai apie kilmės ženklinimą žymeniu "Pagaminta...". Nesigilinsiu į smulkmenas, susijusias su tokiais dalykais, dėl kurių ateinančias savaites ir mėnesius konsultuosimės komitete, atsižvelgdami į reglamentą "Pagaminta...", pvz., kokia yra produkto, kuris sukurtas Italijoje, tačiau pagamintas iš Argentinoje apdirbtos odos ir Turkmėnistane išaugintos bei Kinijos fabrike išaustos medvilnės, kai gaminys pasiuvamas Vietname, o tada išlyginamas ir supakuojamas kaip užbaigti marškiniai vėlgi Italijoje, kilmės šalis? Kokia šio gaminio kilmės šalis? Ar mums pavyks nustatyti vartotojams skirtą taisyklę?

Esu visiškai įsitikinęs, kad jei galėsime ją nustatyti, tai įvyks ne dėl mūsų šiandien svarstomo reglamento, o vykdant projektą, už kurį atsakinga C. Muscardini. Būčiau labai dėkingas, jei per antrąjį svarstymą šiuos du klausimus būtų galima vėl greitai atskirti. Iš tikrųjų manau, kad sumaišydami šiuos klausimus ir sujungdami juos į vieną nedarome jokios paslaugos nei vartotojams, nei Parlamentui, nei Komisijai, nei Tarybai. Man būtų labai malonu, jei čia galėtume surasti sprendimą, kuriuo būtų neleidžiama stabdyti šio reglamento patvirtinimo.

Gianluca Susta (S&D). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, dėkoju pranešėjui ir šešėliniams pranešėjams, taip pat Komisijos nariui A. Tajani, ar gal turėčiau sakyti Komisijos pirmininko pavaduotojui A. Tajani, už tikslius ir teisingus atsakymus, kuriuos jie pateikė svarbiausiais klausimais.

Prieš aštuoniolika metų Barselonos universitete atlikus tyrimą padaryta išvada, kad iki 2000 m. Europoje visiškai išnyks tekstilės pramonė. Dabar 2010 m., ir ši pesimistinė pranašystė neišsipildė, ji neišsipildė dėl vienos paprastos priežasties: būtent todėl, kad diegiant mokslinius tyrimus ir inovacijas Europoje ir kitose šalyse, kuriose išlaikyta gamybos bazė, – nes jos veikė ne tik kaip mokslinių tyrimų, bet ir kaip taikomųjų mokslinių tyrimų ir pramonės centrai, – užtikrinta naujų ir naujoviškų pluoštų gamyba. Todėl čia kalbama ne apie direktyvos, o apie šių reglamentų poreikį, kad būtų užtikrintas lankstumas ir ženklinant gaminius apsaugoti vartotojai, taip pat patvirtinta kilmės šalis.

Manau, pone pirmininko pavaduotojau A. Tajani, verta įsivaizduoti ateitį, kai būsime įsteigę Europos stebėsenos tarnybą, skirtą sveikatai ir saugai apsaugoti, kitaip tariant, instituciją šiam autentiškumui apsaugoti. Manau, visi turėtume pritarti šiam teigiamam aspektui, kuris iš šio pranešimo tapo aiškus.

Elisabetta Gardini (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, manau, visi sutiksime su šiandien svarstomame pasiūlyme dėl reglamento išdėstytu požiūriu, ypač su aspektais, susijusiais su biurokratijos mažinimu, novatoriškesnės pramonės skatinimu, didesniu aiškumu ir, svarbiausia, su vartotojais, – turiu pabrėžti pastarąjį aspektą.

Būtent todėl norėčiau pabrėžti kilmės šalies klausimą, nes manau, kad jis – nepakeičiama ypatybė: šiandien vartotojai nori būti informuoti, o kilmės šalis, be abejo, yra vienas sudėtingiausių informacijos, kurią galime suteikti vartotojams, elementų. Jei pažvelgtume į bet kurio Europos miesto rinką, manau, pamatytume, kad žmonės domisi tuo, ką perka: jie nori žinoti ką perka, iš ko produktas pagamintas ir kokia jo kilmės šalis. Tai iš tikrųjų labai sudėtinga ir svarbi informacija, ir ji svarbi todėl, kad Europos Sąjunga tapo pridėtine verte ir ji užtikrina saugą bei vartotojų apsaugą.

Mes žinome ir vartotojai žino, kad ES nepriklausančiose šalyse – ponios ir ponai, skaudu tai sakyti, tačiau žinome, kad tai tiesa ir nėra prasmės bandyti tai nuslėpti, – galioja ne tokios griežtos taisyklės, ne tokie griežti įstatymai, dėl kurių mažiau atsižvelgiama į daugybės mano kolegų Parlamento narių mums jau minėtus aspektus: į darbo sąlygas, nepilnamečių, moterų ir darbuotojų apsaugą, taip pat į informuotumą apie standartus ir naudojamas medžiagas.

Vis dar pernelyg dažnai laikraščių istorijomis mūsų dėmesys atkreipiamas į moterims ir vaikams sukeltos alergijos atvejus. Kalbame su gydytojais, pediatrais ir ginekologais ir žinome, kad sveikatai pavojingi produktai ir medžiagos, deja, plačiai naudojami. Norėčiau jums priminti dar vieną dalyką: tai ne protekcionizmo klausimas, tai greičiau vienodų sąlygų sukūrimo pasaulinėje rinkoje klausimas, nes tiek daug mūsų partnerių, įskaitant Jungtines Valstijas, Kanadą ir Japoniją, jau įdiegė šios rūšies ženklinimą.

Andreas Schwab (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, išklausiau visas diskusijas dėl Tekstilės gaminių ženklinimo direktyvos ir pirmiausia noriu pasakyti, jog Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijai svarbu, kad vartotojams, perkantiems tekstilės gaminius ir norintiems gauti šią informaciją, ji būtų iš tikrųjų suteikta.

Pranešėjo pasiūlymas sudaryti geresnes sąlygas naudotis technologijomis, ant produkto tvirtinti tik identifikavimo numerį – o ne etiketę, kuri tampa vis ilgesnė, – ir suteikti galimybes rasti informaciją kituose dokumentuose, galbūt internete, be abejo, būtų naudingas tiems, kurie ieško labai išsamios informacijos. Jis taip pat būtų naudingas tiems, kurie nenori gauti šios informacijos, nes tokiu atveju jiems daugiau nereikėtų skaityti ant aprangos pateikiamos visos tos informacijos.

Antra, dėl pranešėjo ir šešėlinių pranešėjų, kuriems norėčiau, pasinaudodamas šia galimybe, dar kartą specialiai padėkoti, pasiūlyto atlikti tyrimo kyla daugybė klausimų, kuriuos, atskirai paėmus, verta panagrinėti, tačiau, jei vertintume juos kaip visumą, tikėtina, kad šis pasiūlymas sulauks didelio Tarybos pasipriešinimo. Dėl to tenka dar labiau apgailestauti, nes šis pasiūlymas galėtų būti labai svarbus Europos tekstilės pramonei, nes ėmę naudoti labai naujoviškus pluoštus šioje itin konkurencingoje pasaulinėje rinkoje taptume pranašesni. Jei šis reglamentas nebus patvirtintas, visi patirsime šiokios tokios žalos.

Neturėtume nepaisyti pagrįstų nerimą keliančių klausimų, kurie patvirtinti komitete pasiūlytais pakeitimais, tačiau dabar turėtume sutelkti dėmesį į tai, kad šis pasiūlymas būtų įtrauktas į pradinį Komisijos teksto variantą ir patvirtintas. Galbūt vėliau turėtume grįžti prie D. Caspary minėtų kilmės ženklinimo ir vienodo etikečių dydžio klausimų.

Tikiuosi, mums pavyks rasti sprendimą dėl šio dokumento ir tai padarysime kuo greičiau per antrąjį svarstymą. Taip pat tikiuosi, kad, užuot pernelyg ilgai nagrinėję antraeilės svarbos dalykus, šiuos svarbius klausimus išspręsime per antrąjį svarstymą.

Marco Scurria (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, labai noriu prisidėti prie šių diskusijų, nes rengiamės balsuoti dėl, mano manymu, labai svarbios priemonės: ji svarbi siekiant racionalizuoti mūsų bendrovių darbą ir ypač svarbi siekiant apsaugoti vartotojus. Tie, kurie perka, turi žinoti, ką perka, o tie, kuriems svarbi kokybė, turi ją gauti! Tačiau taip pat svarbu turėti socialinio tvarumo dėl to, ką perkame, idėją.

Kažkas tai jau sakė, – tačiau noriu dar kartą tai pabrėžti, nes manau, kad šis konkretus dalykas turi paaiškėti po šių Europos Parlamente vykstančių diskusijų, – noriu žinoti, ar konkretus produktas pagamintas tokioje

vietoje, kurioje apsaugomi darbuotojai; noriu žinoti, ar gaminant produktą neišnaudojami vaikai; noriu žinoti, ar šis produktas nėra nesąžiningos konkurencijos pasekmė.

Taigi, turime priemonę, kurią, tikiuosi, netrukus bus imta taikyti ir kituose gamybos ir amatų sektoriuose, nes manau ir darau išvadą, kad dėl šios priemonės Europa taps daug artimesnė savo piliečiams, ir už tai dėkoju šią priemonę sukūrusiems pranešėjams ir Komisijai bei Komisijos nariui A. Tajani dėkoju už tai, kad vadovavo šiai veiklai.

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, didžioji šių diskusijų dėl tekstilės gaminių dalis atkartojama diskusijose, kurias vedėme dėl maisto produktų, jų kilmės ir ženklinimo etiketėmis. Įdomu tai, kad, pvz., Airijoje pagamintos picos sudėtyje galima rasti sudedamųjų dalių iš šešiasdešimties skirtingų šalių. Labai sudėtinga teisingai ženklinti produktus.

Vienas minėtų klausimų yra vartotojų rūpestis dėl to, kaip produktai gaminami, ar užtikrinama darbuotojų gerovė ir ar laikomasi aplinkos apsaugos standartų. Mačiau didelį nerimą keliantį CNN televizijos reportažą apie Kinijos Perlų upės būklę. Ant upės krantų įkurtas Europos džinsų gamybos kapitalas, o pati upė labai užteršta, nes gamintojai eksportuoja savo pigius gaminius į ES, JAV ir kitas rinkas, o vartotojai juos perka. Taigi, nors sakome, kad vartotojai nori gauti informaciją, kad galėtų sąmoningai pasirinkti, daugelis jų, atrodo, nekreipia dėmesio į turimą informaciją ir jų pasirinkimą lemia kaina. Manau, visais – maisto ir, žinoma, tekstilės – atvejais turime daugiau kalbėti apie tvarią gamybą ir tvarų vartojimą.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti pranešėjui T. Mandersui bei šešėlinei pranešėjai L. Comi ir su derama pagarba pasakyti, kad šiek tiek nesutinku su H. Rühle nuomone.

Ji sako, kad būtų klaidinga įtraukti į šį reglamentą standartus "Pagaminta..."; tačiau kur dar galėtume įtraukti šiuos standartus, kurių metų metus, daugelį metų, nekantriai laukė vartotojai ir Europoje veikiančios mažosios įmonės? Pasak jos, šiuo reglamentu siekiama atverti rinką naujiems pluoštams bei inovacijoms ir paspartinti kodavimo sistemos diegimą, tačiau kartu nuslėpti kilmės šalį, nes baimės pilnoje Europoje, slapukavimo Europoje, klaidinimo Europoje, Europoje, kurioje nesakoma, kur produktai pagaminti, turi būti tinkamai paspartinta prekyba naujais puoštais, tačiau nuo vartotojų nuslepiama informacija apie tekstilės gaminių kilmės šalį.

Kokia šios dvejopų standartų sistemos prasmė? Kodėl turime palaikyti biurokratiškos, neaiškios ir, dar blogiau, keliančios baimę ir vengiančios aiškumo Europos idėją? Norime įdiegti standartus "Pagaminta...", ir norime tai padaryti greitai dėl vienos priežasties, – netrukus baigsiu kalbą, pone pirmininke, – t. y. dėl to, kad jei ant tekstilės gaminio parašyta "Pagaminta Europoje", tai reiškia, kad šis produktas su tokia etikete pagamintas nenaudojant toksiškų ar kenksmingų aplinkai tirpiklių, kad jis pagamintas neverčiant vaikų dirbti priverstinio darbo ir neišnaudojant moterų, kad jis pagamintas neišnaudojant darbuotojų verčiant juos dirbti ilgas darbo valandas ir nesuteikiant jokių saugos, sveikatos ir darbo užmokesčio garantijų.

Užrašas "Pagaminta Europoje" – vartotojui skirta garantija ir garantija to, kaip produktas pagamintas. Turime didžiuotis šiuo užrašu ir užtikrinti, kad jis būtų nedelsiant pradėtas naudoti. Štai kodėl remiame tokį pasiūlymą, kokį pateikė atitinkamas komitetas, ir galime padėkoti Komisijos nariui A. Tajani už reikšmingą patikinimą, kurį jis šiuo klausimu išsakė šioje salėje.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, manau gerai, kad vyksta diskusijos tema, kuri daro įtaką kiekvienam piliečiui, nes beveik kiekvienas pilietis tampa tekstilės gaminių pirkėju ir vartotoju.

Ženklinimas taip pat labai svarbus. Pamenu, kaip prieš kelerius metus savo šalyje keletą kartų sutrikau paėmęs produktą ir pamatęs, kad ant jo užrašyta "*Deantús na hÉireann*" – "Airijos gaminys", o nulupus etiketę po ja buvo matyti užrašas "Pagaminta Kinijoje"; kitaip tariant, vartotojai apgaudinėjami.

Nuo to laiko daug kas pasikeitė, tačiau turime siekti daugiau. Labai svarbūs Laros Comi paminėti klausimai apie iš trečiųjų šalių importuojamus gaminius. Savo šalims taikėme pernelyg griežtas taisykles, tačiau nebuvome tokie griežti trečiosioms šalims. Tai taikytina ir žemės ūkio sektoriui, ir visų pirma būsimiems MERCOSUR pasiūlymams, telieka juos patvirtinti. Taigi, palankiai vertinu šiuos pasiūlymus.

Galiausiai pasiūlymas visoje Europos Sąjungoje nustatyti vienodus dydžius būtų labai naudingas. Manau, žmonės galėtų gerokai lengviau pirkti gaminius ir būtų skatinami jaustis esantys Europos Sąjungos piliečiai nekuriant supervalstybės, dėl ko taip baiminasi gerasis William (The Earl of) Dartmouth.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Pone pirmininke, šios diskusijos dėl kilmės vietos nuorodos ženklinant etiketėmis ir pakuojant tekstilės gaminius bei aprangą labai svarbios siekiant apsaugoti vartotojų teises ir mūsų šalių tekstilės gaminių bei aprangos pramonės darbuotojus ir gamybą.

Norime kovoti su socialiniu dempingu ir vaikų darbu bei apsaugoti socialines teises ir aplinką. Ženklinimas turi padėti vartotojams aiškiai pasirinkti ir įsitraukti į visiems geresnės ateities kūrimą, ar tai būtų čia, Europos Sąjungoje, ar kitose šalyse. Tik aiškiai ženklindami gaminių kilmę ir sudėtį turėsime galimybę priimti sąmoningesnius sprendimus; tai padės kurti geresnę ateitį.

Antonio Tajani, *Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (IT)* Pone pirmininke, pritariu tiems, kurie sako, kad šiame pasiūlyme dėl reglamento esama tikslių techninio pobūdžio aspektų, tačiau jis taip pat svarbus politiškai: jis svarbus politiškai, nes susijęs su Europos piliečių interesais, nes paprastiname standartus, o tai reiškia, kad palengviname piliečių ir visų šiame sektoriuje veikiančių bendrovių darbą.

Darome paslaugą piliečiams, nes dabar didžioji Parlamento dauguma palankiai vertina ženklinimą, todėl suteikiame piliečiams galimybę žinoti, kokius gaminius jie perka. Tai reiškia, kad užtikriname jų sveikatą ir prigimtines teises, – pritariu idėjoms, kurias savo kalboje išsakė E. Gebhardt, ir taip pat I. Figueiredo išdėstytoms mintims.

Taip pat esame įsipareigoję ginti Europos tekstilės pramonę: negalime pamiršti, kad daugybė žmonių šiame sektoriuje neteko darbo vietų, kartais dėl nesąžiningos konkurencijos. Mūsų pareiga – ginti mūsų verslo bendrovių konkurencingumą pasaulio rinkoje, be to, privalome užkirsti kelią dempingui Europos Sąjungoje. Ginti tekstilės pramonės sektorių reiškia ginti tūkstančius darbo vietų ir kartu piliečių teises.

Patvirtindami šį tekstą apsaugosime daugybę interesų, kuriais, mano manymu, vis dar siekiama laikytis mūsų Europos Sąjungos vertybių. Manau, S. Kelly teisus, ir norėčiau nuraminti lordą W. Dartmouthą, kuris nuogąstavo dėl supervalstybės, net jei jis išėjo iš šios salės.

Nemanau, kad Europos Parlamentas yra šiuolaikinė T. Hobbeso "Leviatano" versija; tai tiesiog institucija, kuri įkūnija solidarumo ir subsidiarumo principus, gina žmogaus teises ir yra įsipareigojusi apsaugoti socialinės rinkos ekonomiką, o rinka yra priemonė socialinei politikai kurti; todėl čia niekas nebando riboti niekieno laisvės, tiesiog giname pusės milijardo Europos piliečių, gyvenančių mūsų Europos Sąjungoje, teises.

Komisijos pozicija dėl Parlamento pakeitimų

T. Manderso pranešimas (A7-0122/2010)

Komisija gali patvirtinti 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 15, 17, 18, 20, 22, 23, 26, 29, 33, 34, 35, 39, 41, 42, 43, 44, 46, 52 ir 61 pakeitimus.

Komisija gali iš esmės patvirtinti 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 21, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 32, 36, 40, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 64, 65, 66, 67, 69, 70 ir 72 pakeitimus.

Komisija negali patvirtinti 19, 37, 38, 63, 68 ir 71 pakeitimų.

Toine Manders, *pranešėjas*. – (*NL*) Man didelė garbė, kad tiek daug Parlamento narių šį pirmadienio vakarą susirinko aptarti techninio pobūdžio pranešimo ir kad pranešimas vertinamas labai teigiamai.

Kai kurie mano kolegos Parlamento nariai jį kritikavo ir sakė, kad nereikėtų piktnaudžiauti pranešimo taikymo sritimi, kad nederėtų jos išplėsti. Suprantu tai, tačiau šiuo atžvilgiu norėčiau pabrėžti savo kolegės Parlamento narės E. Gebhardt žodžius. Kai kuriais atvejais būtina pasinaudoti padėtimi tikslams pasiekti, ir manau, kad visiškai įmanoma toliau tokiu pat būdu tęsti pradėtus darbus.

Labai svarbu, kad rytoj sulauktume labai didelės paramos, ir šią paramą jaučiu iš daugelio žmonių reakcijos. Ši parama suteiks šiam Parlamentui puikų atskaitos tašką, visų pirma vedant derybas su Taryba, nes manau, kad Parlamentas kartu su Komisija – dėkoju Komisijos nariui už aiškią jo poziciją – galės rytoj sudaryti sąlygas pagaliau sėkmingai užbaigti derybas su Taryba.

Šio pasiūlymo tikslas – sukurti veiksmingesnius ateityje taikytinus teisės aktus, nes žmonės vis daugiau perka internete, todėl mums reikia veikiančios vidaus rinkos, tokios rinkos, kurioje 500 mln. vartotojų galėtų teisingai gauti norimą informaciją. Pradedame nuo tekstilės gaminių, ir tikiuosi, kad šios taisyklės ilgainiui bus taikomos visiems vidaus rinkoje parduodamiems produktams. Siekiame suteikti ne daugiau informacijos, bet aiškią informaciją remiantis vienu Europos pagrindu; ir būsiu labai laimingas, jeigu tai pavyks.

Baigdamas, pone pirmininke, norėčiau paminėti, kad sąmoningai nusprendžiau nesiekti susitarti su Taryba per pirmąjį svarstymą. Manau, daug dažniau turėtume pasirinkti šį įprastą būdą ir prieš pradėdamas vesti derybas su Taryba ir Komisija, kad padarytų išvadas, Parlamentas turėtų per plenarinį posėdį įvertinti Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pateiktą pranešimą. Manau, jei susitariame dar prieš plenarinio posėdžio diskusijas, tokie dalykai griauna demokratiją. Todėl tikiuosi, kad daugelis paseks šiuo pavyzdžiu ir kad visi dokumentai bus įprastai nagrinėjai per pirmąjį ir antrąjį svarstymus.

Tikiuosi, rytoj pavyks pasiekti gerų rezultatų ir, atsižvelgiant į mūsų atskaitos tašką – turiu omenyje plačią paramą, – kalbant futbolo terminais, užimsime geriausias pozicijas, kad prieš Tarybą laimėtume finalines varžybas.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj (2010 m. gegužės 18 d., antradienį).

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Sergio Berlato (PPE), raštu. — (IT) Reaguodama į didelius ekonomikos sunkumus, su kuriais šis sektorius susidūrė per pastaruosius metus, Europos Sąjungos tekstilės pramonė patyrė ilgą restruktūrizavimo ir technologinių inovacijų kūrimo procesą. Kadangi siūloma leisti suderinti ir standartizuoti tekstilės gaminių ženklinimo aspektus, mano manymu, šis svarstomas pranešimas leis palengvinti laisvą šių produktų judėjimą vidaus rinkoje ir kartu užtikrinti aukštą ir vienodą Europos Sąjungos vartotojų apsaugos lygį. Todėl palaikau Komisijai skirtą raginimą per dvejus metus nuo naujojo reglamento įgyvendinimo pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą apie visus naujus ženklinimo reikalavimus. Tai padės siekti dvejopo tikslo: supaprastinti tekstilės gaminių ženklinimą ir teikti vartotojams tikslią ir palyginamą informaciją apie tekstilės gaminių nuosavybę, kilmę ir dydį. Manau, siekiant šių tikslų būtina užtikrinti, kad dėl plačiau taikomo privalomo ženklinimo bendrovėms, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms, neatsirastų papildomos naštos. Šiuo metu nėra atlikta pakankamai tyrimų, kuriais būtų galima parodyti, kokį poveikį sveikatai daro tekstilės produktų gamybos ir (arba) apdirbimo procese naudojamos alergiją sukeliančios ar pavojingos medžiagos. Todėl raginu Komisiją atlikti tyrimą jų poveikiui įvertinti.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Pakartosiu, kad ženklinimas ekologiškomis etiketėmis gerokai skiriasi nuo realiai jo teikiamos naudos – užtenka pagalvoti apie "ekologinės medvilnės" skandalą ar neseniai buvusią biologinių cheminių medžiagų pantomimą. Pirma, dėl etikečių ir ženklų šioje ekologiškų produktų rinkoje susidaro nauja painiava – kurią ES galėtų visiems laikams gerokai supaprastinti, paprastai jai labai patinka tai daryti; ir, antra, atėjo laikas ES pritarti genetiškai modifikuotos medvilnės gaminiams. Jei vis dar laukiame, kol bus atlikti galimo kenksmingų medžiagų poveikio tyrimai, tuomet genetiškai modifikuota medvilnė dabar turėtų būti nurodyta bent etiketėje. Taip pat atėjo laikas ES imtis veiksmų "radijo dažnių nustatymo" (RFID) srityje. Negalime be suinteresuotųjų asmenų žinios prie tekstilės gaminių tvirtinti elektroninių etikečių, kol dar laukiame, kada bus nustatytos būtinos ženklinimo etiketėmis taisyklės. Jei pėstieji taps matomi todėl, kad vilkės drabužius su RFID technologijomis, bus galima stebėti kiekvieną žmonių žingsnį. Turint omenyje spaudimą paklusti politiniam korektiškumui, žmonės netrukus turės labai susirūpinti dėl to, kokiose institucijose jie lankosi vilkėdami drabužius su RFID technologijomis. Tačiau galbūt ateityje žmonėms tiesiog pakaks ištrinti savo RFID numerį iš interneto sistemos "Google Street View". Arba oro uostuose su lustais bus galima paleisti veikti saugos įspėjimus. George Orwell nebūtų galėjęs to įsivaizduoti; mes jau seniai pralenkėme jo stebėjimu grindžiamos visuomenės viziją.

18. Nauji pokyčiai viešųjų pirkimų srityje (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas Heides Rühle pranešimo Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu dėl naujų pokyčių pirkimų srityje pristatymas [2009/2175 (INI)] - (A7-0151/2010).

Heide Rühle, *pranešėja.* – (*DE*) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti visiems šešėliniams pranešėjams už jų dalykišką bendradarbiavimą ir gerus rezultatus, iki šiol pasiektus komitete. Leiskite pakartoti ir pabrėžti svarbiausius savo pranešimo klausimus.

Pirmiausia, siekiant geresnio reglamentavimo, visoms dalyvaujančioms šalims – perkančiosioms organizacijoms ir rangovams – reikia didesnio teisinio tikrumo. Mano pranešime pabrėžiama, kad per krizę viešieji pirkimai turi ypač didelę reikšmę. Tačiau mano pranešime taip pat kritikuojama tai, kad dėl sudėtingos Europos teisės aktų sąveikos ir perkėlimo į nacionalinę teisę viešieji pirkimai nesupaprastinti ir biurokratija šioje srityje nesumažinta, nors iš tikrųjų toks buvo 2004 m. peržiūros tikslas, bet daugėja darbo, didėja

išorinės teisinių konsultacijų išlaidos ir vilkinamos procedūros. Deja, dėl to nukenčia inovacijos ir kokybė. Tai tapo aišku atlikus daugybę tyrimų. Pernelyg dažnai teisinio aiškumo trūkumas lemia ne geriausio, o pigiausio pasiūlymo pasirinkimą.

Nors Komisija jau teikia pagalbą aplinką tausojančių viešųjų pirkimų srityje, tokia pagalba neteikiama socialine atsakomybe grindžiamų viešųjų pirkimų, sąžiningos prekybos ar inovacijų skatinimo pasinaudojant viešaisiais pirkimais srityse. Čia Komisija turi skubiai atlikti pertvarką.

Be to, skubiai reikalingas geresnis koordinavimas Komisijos viduje. Europos Teisingumo Teismas neseniai priimtais sprendimais panaikino daug teisinių neaiškumų ir sustiprino perkančiųjų organizacijų vaidmenį, pvz., nurodydamas, kad direktyvų taikymo sritis neturėtų būti išplėsta įtraukiant tokias sritis, kaip miestų planavimas. Šiais sprendimais perkančiosioms organizacijoms ne suteikiama veiksmų laisvė, bet greičiau nustatoma aiški joms skirta sistema. Šį dalyką taip pat norėjau pakartoti savo pranešime.

Lieka vienas paskutinis aspektas: viešųjų paslaugų koncesijų klausimas, kuriuo mūsų nuomonės komitete labai skyrėsi. Mano pozicija šiuo klausimu nepakito. Viešųjų paslaugų koncesijos sąmoningai pašalintos iš viešųjų pirkimų srities reglamentavimo direktyvų, kad būtų užtikrina didesnė veiksmų laisvė šiose srityse ir atsižvelgiama į kultūrinius skirtumus. Šiai pozicijai taip pat pritarė visi suinteresuotieji subjektai, su kuriais kalbėjau: ar tai būtų savivaldybės susivienijusios organizacijos, valstybės įmonės, – visų pirma vandens pramonės įmonės, – pramonės asociacijos, profesinės sąjungos, ar ypač nevyriausybinės organizacijos. Šį dalyką taip pat norėjau aiškiai pakartoti savo pranešime.

Turiu paminėti dar vieną aspektą, kuris man labai svarbus: atrinktos institucijos neturėtų dėl viešųjų pirkimų netekti savo demokratinių teisių. Jei matome, kad daugelyje savivaldybių priimant sprendimus dėl viešųjų pirkimų – dėl kavos ar kitų produktų pirkimo – dabar kaip į svarbų kriterijų atsižvelgiama į sąžiningą prekybą, tuomet, mano manymu, svarbu tai paremti. Šiuo atveju labai svarbu, kad Komisija padėtų savivaldybėms, o joms suklydus duotų reikiamų patarimų. Užuot taip dariusi, Komisija būtent dėl tokių klaidų iškėlė naują bylą prieš Nyderlandus. Manau, tokie dalykai duos priešingų rezultatų, nes tai prieštarauja politinių institucijų priimtiems politiniams sprendimams.

Pirmininkas. – Matau, kad keli Parlamento nariai nori pareikšti savo nuomonę. Nepamirškite, kad kiekvienam iš jūsų skirta po vieną minutę.

Frank Engel (PPE). – (FR) Pone pirmininke, pradžioje norėčiau pasveikinti pranešėją ir padėkoti jai už išsamų darbą bei gebėjimą atsižvelgti į kitų nuomones. Buvo malonu su ja rengti šį pranešimą. Manau, šio darbo rezultatas – suderintas pranešimas, kuriame teisinio tikrumo didinimas laikomas svarbiausiu dalyku. Todėl dabar siekiama ne siūlyti bet kokia kaina rengti daugiau teisės aktų, o užtikrinti, kad galiojantys teisės aktai būtų prieinamesni ir aiškesni.

Vienas konkretus klausimas, kurį reikia iškelti, – H. Rühle jau minėjo jį, – viešųjų paslaugų koncesijų klausimas. Tai labai opus klausimas, dėl kurio Komisijoje kilo keletas nesutarimų. Norėčiau dar kartą pabrėžti, kad tiek, kiek mums žinoma, jog Komisija ketina mums siūlyti patvirtinti naujus teisės aktus, susijusius su šiuo klausimu, tai darydama ji turėtų atsižvelgti į būtinybę pagerinti bendrosios rinkos veikimą. Šiuo metu nėra jokio kito dalyko, kuriuo būtų galima pateisinti pagrindines teisėkūros iniciatyvas šiuo klausimu.

Evelyne Gebhardt (S&D). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mano frakcija iš tikrųjų norėjo paremti H. Rühle pranešimą, nes jame esama daug labai teigiamų elementų.

Deja, yra trys aspektai, kurie, mūsų manymu, neįtraukti į pranešimą arba įtraukti mums nepriimtinu būdu. Pirma, H. Rühle nepritarė nuomonei, kad mums iš tikrųjų reikia bendrų ekonominių interesų paslaugų teisinės sistemos ir, antra, ji aiškiai nenurodė, kad tai – visų pirma didesnio teisinio tikrumo socialinių paslaugų teikimo srityje klausimas. Tai – šio pranešimo trūkumas, dėl kurio, žinoma, labai apgailestaujame.

Vienas mums visiškai nepriimtinas dalykas yra viešųjų paslaugų koncesijų atsisakymas. Negalime tiesiog pasakyti, kad to nenorime. Teisingumo Teismas jau išaiškino visus šiuos dalykus. Tai labai nepolitiška. Jei žinome, kad Europos Komisija rengia teisės akto tekstą, labai svarbu, kad visiškai aiškiai pasakytume, ko norime. Svarbu paraginti Europos Komisiją laikytis labai teigiamos pozicijos, kurios šiuo klausimu laikosi Teisingumo Teismas, ir taip kartu užtikrinti teisinį tikrumą. Toks yra mūsų reikalavimas, todėl pateikėme alternatyvią rezoliuciją. Prašome savo kolegų Parlamento narių palaikyti šią alternatyvią rezoliuciją.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Norėčiau pasidžiaugti dėl visų pastangų, kurias pranešėja įdėjo rengdama šį pranešimą. Visiškai sutinku, kad reikia paprastinti Europos viešųjų pirkimų srities teisės aktus

ir didinti skaidrumą. Esu susirūpinęs dėl daugybės ginčų dėl viešųjų pirkimų, kurių kyla daugelyje valstybių narių.

Pvz., Rumunijoje dėl nepaprastai sudėtingos teisės aktų sistemos padaroma procedūrinio pobūdžio klaidų, o neteisingai taikant viešųjų pirkimų taisykles gali būti trukdoma naudotis struktūrinių fondų lėšomis. Štai kodėl mums reikia paprastesnės ir aiškesnės teisės aktų sistemos abiejų pusių darbui palengvinti.

Taip pat norėčiau pareikšti nuomonę dėl mažiausios kainos problemos. Sutinku, kad viešųjų pirkimų sutartis neturėtų būti sudaroma su tiesiog mažiausią kainą pasiūliusiu subjektu. Taip pat pritariu pranešėjai, kad svarbiausi veiksniai turėtų būti ne tik kaina, bet ir konkurso kokybės ir kainos santykis bei ekonominė nauda. Todėl persvarstant teisės aktus privalu į tai atsižvelgti ir suteikti perkančiosioms organizacijoms daug didesnę veiksmų laisvę. Tačiau tai darydami turime būti labai atsargūs, nes jei nepavyks nustatyti aiškių kriterijų, atversime tikrą Pandoros skrynią ir kils pavojus, kad sudarysime sąlygas naujiems teisiniams neaiškumams ir netgi korupcijai atsirasti.

Malcolm Harbour (ECR). – Pone pirmininke, kaip savo frakcijos šešėlinis pranešėjas ir atsakingo komiteto pirmininkas taip pat norėčiau padėkoti Heidei Rühle už tikrai svarbų pranešimą. Iš tikrųjų apmaudu, kad pagal gana keistas šio Parlamento taisykles dėl tokio svarbaus pranešimo apie svarbiausią bendrosios rinkos veiksnį ir viešąją politiką leidžiama kalbėti tik po vieną minutę.

Manau, sveikintina, kad čia dalyvauja A. Tajani, nes noriu jam pasakyti, kad viešieji pirkimai yra pagrindinė priemonė visos Europos Sąjungos novatoriškoms įmonėms skatinti. Žinome, kad M. Barnier ketina nagrinėti strategiją, ir tikiuosi, kad jis pasirinks daugelį šių dalykų.

Tačiau, kolegos, problemos esmė ta, kad dabar yra sistema, kuri, kaip sakoma pranešime, nesuprantama ir sudėtinga ir pagal kurį daugybė valdžios institucijų traktuojamos ne kaip galimybė, o kaip piktnaudžiavimas biurokratija. Pone Komisijos nary, galime naudotis viešaisiais pirkimais tokioms sritims kaip mažosios ir vidutinės įmonės skatinti, galimybėms diegti naujoves, ekologiškus produktus ir paslaugas didinti ir iš tikrųjų visai inovacijų darbotvarkei remti. Šiuos tikslus turime pasiekti, tačiau, kad būtų įgyvendintos šiame pranešime pateiktos rekomendacijos, prireiks suderintų visų Komisijos tarnybų pastangų.

Jaroslav Paška (EFD). – (*SK*) Viešieji pirkimai – veiksmingas būdas pirkti prekes ir paslaugas viešajam sektoriui, leidžiantis nustatyti priimtinas kainas ir sumažinti korupcijos įtarimus. Tačiau ateityje būtų tikslinga siekti supaprastinti viešųjų pirkimų proceso mechanizmus, taip pat pasistengti sutrumpinti sprendimų priėmimo laiką.

Mano manymu, turėtume paremti pagrindinį šio tikslo principą. Tačiau patirtis rodo, kad taip pat naudinga skelbti sutartis internete, nes taip platesnei visuomenės daliai suteikiama galimybė susipažinti su šiomis sutartimis ir galima įtikinti ją šias sutartis esant naudingas. Tai visų pirma patvirtina vietos valdžios institucijų patirtis, kai labai dažnai piliečiai akylai prižiūrėjo bendruomenės turto valdymą, o pradėjus skelbti visas sutartis internete žmonės tapo labiau patenkinti ir labiau pasitikėjo vietos valdžios institucijomis.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Manau, šis pranešimas dėl viešųjų pirkimų, kuris Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete patvirtintas absoliučia balsų dauguma, taps puikiomis rekomendacijomis Komisijai persvarstant direktyvą. Mūsų tikslas – užtikrinti, kad viešieji pirkimai taptų daug prieinamesni mažosioms ir vidutinėms įmonėms, o konkursai – mažiau biurokratiški ir kartu lengviau kontroliuojami. Daugiausia viešųjų pirkimų iš ES fondų siejama su pastatais, kur dažnai kyla įtarimų – o kartais kur kas daugiau nei tik įtarimų – dėl korupcijos.

Apgailestauju, kad balsuodami dėl šio pranešimo nebalsuosime dėl mano pasiūlymo Komisijai sukurti viešą portalą, kuriame būtų galima stebėti sėkmingai sudarytų sutarčių ir tikrų statybos išlaidų įgyvendinus projektą kainų skirtumus. Portale turėtų būti galima stebėti ir kartu atskleisti įtartinus kainų skirtumus, pvz., siejamus su vieno kilometro ilgio greitkelio tarp valstybių narių statyba. Esu tvirtai įsitikinusi, kad tik visiškai panaikinus korupciją MVĮ bus suteiktos galimybės patekti į iš tikrųjų atvirą viešųjų pirkimų sistemą.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Viešųjų pirkimų rinka ES lygmeniu sudaro 16 proc. ES bendrojo vidaus produkto. Vidaus rinkoje laikomasi prielaidos, kad bet kuri Europos bendrovė gali teikti paraiškas dėl bet kurioje valstybėje narėje skelbiamų viešųjų pirkimų. Paslaugų direktyvoje užtikrinta, kad bet kuri Europos bendrovė gali teikti paslaugas bet kurioje kitoje valstybėje narėje, įskaitant elektroninėmis priemonėmis teikiamas paslaugas.

Reikia užtikrinti e. vyriausybės sistemos, taigi, ir skaitmeninio parašo bei elektroniniu būdu valdomų konkursų sistemų, sąveiką vidaus rinkoje. Palankiai vertinu Komisijos pradėtą vykdyti bandomąjį projektą PEPPOL dėl viešųjų pirkimų internete, taip pat sprendimą dėl įgaliotų sertifikavimo paslaugų teikėjų sąrašo sudarymo ir Europos planą įsteigti skaitmeninio parašo tvirtinimo tarnybą.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad 2005 m. valstybių narių vyriausybės įsipareigojo iki 2015 m. 50 proc. viešųjų pirkimų sandorių Europoje sudaryti elektroniniu būdu. Rumunijoje viešųjų pirkimų internete sistema įgyvendinta dar 2002 m., ir tai leido sumažinti viešąsias išlaidas, padidinti skaidrumą ir galimybes MVĮ patekti į viešųjų pirkimų rinką.

Andreas Schwab (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, aš taip pat norėčiau padėkoti H. Rühle ir šešėliniams pranešėjams už šį svarbų pranešimą. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija patenkinta dauguma pranešime pateiktų pasiūlymų. Taip pat susitarėme dėl kompromiso vienu ar dviem klausimais, nes tokiame Parlamente, kaip šis, niekada negali gauti visko, ko nori. Apskritai šis pranešimas yra geras tolesnių diskusijų su Europos Komisija daugeliu klausimų pagrindas.

H. Rühle jau atkreipė dėmesį į klausimą, kaip galima padėti perkančiosioms organizacijoms, institucijoms ir valdžios institucijoms atsižvelgti į socialinius kriterijus ir nepažeisti vidaus rinkos principų vykdant viešuosius pirkimus. Antra, – į tai dėmesį atkreipė F. Engel, – kaip galime sudaryti viešųjų paslaugų koncesijas, kad ilgainiui būtų imta laikytis vidaus rinkos principų?

Visiškai sutinku su F. Engeliu ir H. Rühle, kad priimti naujus teisės aktus galime tik jeigu jie duos vidaus rinkai aiškią ir apčiuopiamą naudą. Atsižvelgdami į tai pasiekėme gerą kompromisą, ir, žinoma, man būtų malonu, jei socialdemokratai galiausiai taip pat galėtų jį paremti.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Atsižvelgdama į pasaulinę ekonomikos ir finansų krizę mano šalies vyriausybė turėjo sumažinti valstybės tarnautojų atlyginimus, pensijas ir bedarbio pašalpas, taip pat sumažinti subsidijas. Siekiant užtikrinti, kad viešosios lėšos būtų leidžiamos tinkamai ir veiksmingai, ir turint omenyje šias ypač griežtas priemones, viešieji pirkimai turi būti vykdomi kuo skaidriau ir kuo greičiau.

Be to, turėtų būti skatinama naudotis internetine konkursų sistema, kuri padės panaikinti korupciją ir sukčiavimą viešųjų pirkimų sistemoje. Dėl dabartinių administravimo procedūrų, painios ir sudėtingos teisinės sistemos ir poreikio išaiškinti apeliacijų, siejamų su viešųjų pirkimų sutarčių sudarymu, procedūras strigo kai kurių svarbių sutarčių sudarymas. Pasikonsultavusi su TVF Rumunijos vyriausybė iš dalies pakeitė savo viešųjų pirkimų įstatymą, kuris turėtų įsigalioti birželio 1 d.

Lara Comi (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, per ekonomikos ir finansų rinkų krizę išryškėjo pagrindinis viešųjų pirkimų, kuriais siekiama plėtoti didelio masto darbus, skatinti inovacijas ir, žinoma, vidaus ir išorės konkurenciją Europoje, vaidmuo.

Manome, kad būtina supaprastinti standartus ir užtikrinti didesnį teisinį tikrumą. Tai neabejotinai padidintų konsultacinio komiteto viešųjų pirkimų klausimais, už kurio veiklą atsakinga Komisija, sudėties ir darbo skaidrumą.

Palankiai vertiname įteisintos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės vaidmenį suteikiant palankesnes galimybes smulkiosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios yra mūsų ekonomikos pagrindas. Turime dėti daugiau pastangų ir užkirsti kelią diskriminacijai, kuri dažnai smogia Europos mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Sveikinu savo kolegas Parlamento narius atlikus savo darbą ir sakau, kad rytoj jie gali tikėtis mano paramos.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, manau, ieškant ekonomikos nuosmukio, kurį dabar patiriame, priežasčių visiškai pagrįstai bedama pirštu į bankininkus, statybininkus, reguliuotojus, spekuliantus ir t. t. Vis dėlto manau, kad daugybė problemų kilo ir dėl viešųjų pirkimų srities, kurioje būta "darbo vietų vaikinams" elemento ir stokota skaidrumo bei vientisumo. Sutartys, kaip ir reikėjo tikėtis, buvo pasirašomos su tais pačiais žmonėmis, kurie, be abejo, metai iš metų praleisdavo nustatytus teminus ir viršydavo nustatytus biudžetus, tačiau jie niekada nebuvo nubausti.

Palankai vertinu šias naujoves, kurios mums leis užtikrinti didžiausią galimą šio proceso skaidrumą. Tačiau taip pat turime užtikrinti, kad šias sutartis vertinantys asmenys turėtų didžiausią patirtį, būtų labiausiai nepriklausomi ir nebūtų paskirti valdančiųjų partijų.

Galiausiai norėčiau pasakyti, kad, žinoma, labai svarbu supaprastinti procedūras, nes nėra prasmės skirti tiek daug laiko ir pinigų labai svarbiam, tačiau, šiaip ar taip, parengiamajam nagrinėjimui.

Antonio Tajani, *Komisijos pirmininko pavaduotojas.* – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Komisija ir visų pirma Komisijos narys M. Barnier, kurį šį vakarą pavaduoju, labai atidžiai stebėjo Parlamento savo iniciatyva parengto pranešimo dėl naujovių viešųjų pirkimų sistemoje rengimą ir diskusijas dėl pakeitimų.

Kaip sakė S. A. Ticau, L. Comi ir M. Harbour, gera drausmė viešųjų pirkimų sistemoje yra esminis dalykas siekiant užtikrinti, kad viešosios lėšos būtų kuo geriau panaudojamos piliečių ir mažųjų bei vidutinių įmonių gerovei, ypač esant dabartinei įtemptai biudžeto padėčiai.

Į pranešime pateiktas pastabas bus tinkamai atsižvelgta rengiant naujas iniciatyvas. Jau pradėta rengti kai kurias iniciatyvas, kurios yra atsakas į tas pastabas. Komisijos tarnybos pradėjo viešųjų pirkimų direktyvų *ex post* vertinimą. Šiuo metu rengiamas komunikatas, kuriame bus išaiškinta, kaip, naudojantis viešaisiais pirkimais, skatinti tvarų vystymąsi, socialinę įtrauktį ir inovacijas. Taip pat Teismo praktikos, susijusios su viešojo sektoriaus subjektų bendradarbiavimu, analizė, ir tai mums leis nustatyti viešojo sektoriaus subjektų bendradarbiavimo taikymo sritį, t. y. ar ji įtraukta į Europos viešųjų pirkimų teisės taikymo sritį.

Kalbant apie galimą viešųjų sutarčių koncesijos iniciatyvą, Komisija prisiima įrodinėjimo pareigą ir rengia poveikio tyrimą, kuris bus baigtas 2010 m. Šis vertinimas – būtina bet kokios teisėkūros iniciatyvos šiuo klausimu sąlyga. Jei paaiškės, kad dabartinė teisinė sistema trukdo ekonominei plėtrai ar plėtoti naujas kokybiškesnes visuotinės svarbos paslaugas, tuomet, be abejo, turėsime ją ištaisyti ir užtikrinti didesnį galiojančių taisyklių skaidrumą, teisinį tikrumą ir aiškumą.

Tarptautiniu lygmeniu darome viską, ką galime, kad atvertume viešųjų pirkimų rinkas didžiausių pasaulio šalių ekonomikai. Siekdami užtikrinti Europos pramonės konkurencingumą, visas savo derybas grindžiame abipusiškumu. Norime glaudžiai bendradarbiauti su Parlamentu ir kviečiame jus išlaikyti dalykišką ir atvirą požiūrį į diskusijas.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj (2010 m. gegužės 18 d., antradienį).

19. ES politikos suderinamumas vystymosi labui ir "Oficialios paramos vystymuisi plius" koncepcija (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas Franziskos Keller pranešimo Vystymosi komiteto vardu dėl ES politikos suderinamumo vystymosi labui ir "Oficialios paramos vystymuisi plius" koncepcijos pristatymas [2009/2218(INI)] (A7-0140/2010).

Franziska Keller, *pranešėja.* – (*DE*) Pone pirmininke, politikos suderinamumas vystymosi labui nereiškia viena ranka duoti, o kita atimti. Nėra prasmės, pvz., finansuoti besivystančių šalių žemės ūkio, jeigu tuo pat metu tiesioginėmis ar netiesioginėmis eksporto subsidijomis naikiname vietos rinkas.

Taip pat galime toliau dėti daug pastangų siekdami pagerinti sveikatos paslaugų teikimą, tačiau tuo pat metu neleidžiame prekiauti generiniais vaistais arba išplėsdami patentų apsaugą padidiname vaistų kainas iki neįperkamo lygio. Naudojant agrodegalus ES galima šiek tiek sumažinti išmetamų CO₂dujų kiekį, tačiau dėl to besivystančiose šalyse bus naikinami miškai ir pasisavinama žemė, todėl klimatas ims dar labiau keistis – būtent to norėjome išvengti, o ką jau kalbėti apie vietos gyventojų perkėlimą ir biologinės įvairovės bei maisto produktų auginimo žemės ūkio paskirties žemės praradimą. Šiuo metu mūsų, – t. y. ES per se, – veiksmai nėra labai suderinti.

ES jau seniai teoriškai pripažino, kad politinės priemonės neturi būti prieštaringos. Politikos suderinamumas vystymosi labui nustatytas Lisabonos sutartyje. 208 straipsnyje teigiama: "Sąjunga atsižvelgia į bendradarbiavimo vystymosi labui tikslus savo įgyvendinamos politikos srityse, kurios gali turėti įtakos besivystančioms šalims." Tegul apie mus bus sprendžiama iš šio reikalavimo.

Šiais metais apžvelgiame pažangą, padarytą siekiant įgyvendinti Tūkstantmečio vystymosi tikslus. Akivaizdu, kad negalėsime laikytis duotų pažadų, jeigu mūsų politikos kryptys nebus suderintos. Mes – visi, kurie tvirtiname ir perkeliame teisės aktus, – turime suprasti šią atsakomybę. Prieš priimdami sprendimą dėl priemonės turime įvertinti pasekmes, kad galėtume suvokti neigiamą poveikį, kurį Europos teisės aktai gali turėti besivystančioms šalims. Taryboje, Komisijoje ir Parlamente mums reikalinga patirtis, kuria galėtume pasinaudoti norėdami atpažinti nenuoseklius aspektus. Komisijos politikos suderinamumo darbo programa – geras žingsnis šia linkme. Dabar kyla klausimas, kaip šis planas bus įgyvendintas.

Politikos suderinamumas vystymosi labui reiškia, kad vykdant savo žuvininkystės politikos reformą turi būti labiau atsižvelgiama į vietos žmonių interesus ir neleidžiama šių interesų užgožti Europos žuvininkystės bendrovių interesams. Tai reiškia, kad turime užkirsti kelią pinigų srautams, kurie teka iš besivystančių šalių į mokesčių rojų. Tai reiškia, kad negalime patvirtinti KKPS, jeigu kyla įtarimas, kad šis susitarimas galėtų trukdyti aprūpinti besivystančias šalis vaistais ar technologijomis. Komisija iki šiol nesugebėjo panaikinti šio įtarimo. Politikos suderinamumas taip pat reiškia tai, kad steigiant Europos išorės veiksmų tarnybą vystymosi politika turi išlikti stipri nepriklausoma politikos sritis ir kad už vystymąsi atsakingo Komisijos nario kompetencijos sritis turi būti ne apribota, bet išplėsta. Čia taip pat kalbama apie leidimą savivaldybėms atsižvelgti, pvz., į sąžiningą prekybą kaip į viešųjų pirkimų kriterijų, kaip siūlė H. Rühle.

Daugeliu atvejų mes, Parlamento nariai, turime atidžiai stebėti Komisiją ir Tarybą, kad užtikrintume politikos krypčių suderinamumą. Tačiau daugeliu atvejų tik nuo mūsų – Parlamento narių – priklauso vystymosi suderinamumo užtikrinimas. Mums reikia, kad komitetai būtų vieningesni, ir nuolatinio pranešėjo.

Pranešime, kuris vienbalsiai patvirtintas Vystymosi komitete, esama daug gerų pasiūlymų, ir jis mums leidžia žengti didelį žingsnį į priekį. Norėčiau padėkoti visiems šešėliniams, pranešėjams, ombudsmenui ir visoms nevyriausybinėms organizacijoms už jų bendradarbiavimą ir pagalbą ir tikiuosi, kad rytoj per plenarinį posėdį bus galima patvirtinti mūsų bendrą pranešimą.

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, man labai nepatinka reikšti nepasitenkinimą šiuo pranešimu šiame pradiniame diskusijų etape, tačiau visų pirma norėčiau paminėti I konstatuojamąją dalį ir 44 bei 45 dalis. Šiame pranešime yra daug dalykų, kuriuos vertinu teigiamai, tačiau manau, kad šių dalių turinys iš dalies paremtas istoriniu požiūriu į žemės ūkio politiką ir, be abejo, nėra pagrįstas tikrąja dabartine padėtimi.

Prieš pradedant išsamiai nagrinėti tai, ką dabar noriu pasakyti, leiskite pasakyti, kad 15 dalis yra pati svarbiausia šio pranešimo dalis ir galbūt turėtų būti nagrinėjama išsamiau. Joje teigiama, kad tik 4 proc. užjūrio vystymosi pagalbos skiriama žemės ūkiui. Šis skaičius tiesiog pribloškia, ir jį paminėjau pranešime, kurį parengiau per praėjusią šio Parlamento kadenciją.

Mano manymu, šiame pranešime, deja, užsipuolami Europos ūkininkai. Manau, taip elgtis nedera. Todėl tikrai nepalaikysiu šio pranešimo, ir dėl to labai apgailestauju. Norėčiau paraginti kolegas ypač atkreipti dėmesį į tas dalis.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Pone pirmininke, šiandien mūsų svarstomame pranešime, F. Keller pranešime, pabrėžiamas klausimas, kuris turi lemiamą reikšmę vystymosi politikos veiksmingumui. Suderinamumas visada lemia veiksmingumą; kalbant apie besivystančias šalis, nenuoseklumas prilygsta neveiksmingumui, taip pat neteisybei.

Kalbu apie vystymosi politiką, ne tik apie oficialią paramą vystymuisi. Suderinamumas reiškia tai, kad visa sektorių politika – prekybos politika, žemės ūkio politika, visi išorės veiksmai – turi sudaryti vieną bendrą politiką; politiką, kuri atitiktų visuotinius mūsų siekiamus tikslus.

Tik taip galime sukurti didesnę sąveiką ir pasinaudoti visuotinių viešųjų gėrybių teikiamais pranašumais. Štai kodėl palaikiau ir toliau palaikysiu F. Keller pranešime pateiktą reikalavimą Parlamentui paskirti pranešėją, kuris vertintų ir stebėtų vystymosi politiką, dėl kurios šis Parlamentas teikia savo nuomonę.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Europos Sąjungos politika ir veiksmai keliose srityse neretai prieštarauja nustatytiems paramos vystymuisi tikslams. Pasaulio prekybos liberalizavimas ir reguliavimo panaikinimas, – kuriuos Europos Sąjunga palaikė ir skatino, – kelia grėsmę silpniausioms besivystančių šalių prekybos sistemoms. Negalime nepaisyti, kad didelė dalis lėšų, skirtų šioms šalims kaip viešoji parama vystymuisi, grįžta ją skyrusioms šalims įsigyjamų prekių ir paslaugų pavidalu.

Negalime nepaisyti rimto apribojimo – milžiniškos užsienio skolos; ji jau kelis kartus sumokėta, todėl tapo būtina ją panaikinti. Nepriimtina, kad įvairios besivystančios šalys šantažuojamos paverčiant joms skirtą viešąją paramą priklausoma nuo vadinamųjų ekonominės partnerystės susitarimų pasirašymo, nepaisant daugybės tų šalių pasipriešinimo ir pareikšto susirūpinimo. Europos plėtros fondo prioritetai turėtų būti ne priverstinai nustatomi, o iš naujo apsvarstyti atsižvelgiant į besivystančių šalių nuomonę, prioritetus ir tikruosius poreikius.

Antonio Tajani, *Komisijos pirmininko pavaduotojas.* – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Komisija ir visų pirma Komisijos narys A. Piebalgs, kurį pavaduoju, sveikina pranešėją parengus puikų ir išsamų pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl politikos suderinamumo vystymosi labui.

Komisija visiškai pritaria jos nuomonei dėl šios plataus užmojo užduoties svarbos ir visiškai palaiko įvairius į rezoliuciją įtrauktus pasiūlymus, skirtus Europos Parlamento darbui šiuo klausimu pagerinti. Ši rezoliucija pateikta pačiu laiku. Kaip žinote, Komisija pasiūlė 12 aspektų veiksmų planą Tūkstantmečio vystymosi tikslams remti. Politikos suderinamumas vystymosi labui – vienas šio plano, kuris šiuo metu svarstomas Taryboje, prioritetų. Net jei nesutinkame su visomis rezoliucijoje pateiktomis pastabomis, pagrindinės Parlamento pasiūlymuose dėl rezoliucijos nurodytos problemos daugiausia atitinka Komisijos darbo programose dėl būsimos politikos suderinamumo vystymosi labui išvardytus prioritetus.

Šie du dokumentai sudaro tvirtą pagrindą ES institucijoms daryti pažangą ir siekti užtikrinti didžiausią galimą ES politikos ir vystymosi tikslų suderinamumą. Politikos suderinamumas nėra susijęs tik su bet kokio neigiamo poveikio, kurį ES politika gali turėti vystymosi tikslams, nustatymu. Jis taip pat siejamas su mūsų ir mūsų partnerių pastangų suvienijimu, kad būtų priimti visoms šalims naudingi sprendimai, leidžiantys perorientuoti ES politiką vystymosi tikslų link.

Štai kodėl Komisija patvirtino naują patobulintą požiūrį į politikos suderinamumą vystymosi labui. Šiuo požiūriu susiejamos visos ES politikos kryptys šiuo klausimu ir nustatomi penki tarptautiniai uždaviniai. Juo neribojamas mūsų pastangų užmojis. Jame susiejamas politikos krypčių vertinimas ir tikri strateginiai tikslai.

Be to, darbo programa pagrįsta tikslais ir rodikliais, o poveikio tyrimai dažniausiai bus naudojami politikos krypčių suderinamumui įvertinti.

Noriu pasakyti vieną dalyką dėl oficialios paramos vystymuisi: Komisijos pozicija šiuo klausimu labai aiški. Europos Sąjunga ir valstybės narės privalo įgyvendinti savo įsipareigojimus šioje srityje.

Šiuo tikslu Komisija pasiūlė Europos Sąjungoje sukurti atsakomybės mechanizmą. Šiuo metu valstybės narės nagrinėja šį pasiūlymą.

Tuo pat metu, siekiant padėti besivystančioms šalims, be kita ko, kovoti su klimato kaita, ketinama joms skirti viešųjų finansinių išteklių, kurie nėra oficiali parama vystymuisi. Todėl turime pasistengti surasti būdą stebėti šiuos išteklius ir užtikrinti, kad jie būtų naudojami vystymosi tikslams pasiekti.

Jei norime, kad mūsų politika būtų nuoseklesnė, turime įtraukti savo partnerius. Kotonu susitarimo 12 straipsnyje numatytos bendravimo priemonės, forumas, kuriuo pasinaudodamos AKR šalys gali pareikšti savo susirūpinimą dėl ES politikos. Reikėtų daug metodiškiau naudotis šia galimybe. Todėl suintensyvinsime savo dialogą dėl politikos suderinamumo vystymosi labui kitose tarptautinėse institucijose, pvz., šiuo metu vykstančioje Azijos ir Europos konferencijoje dėl vystymosi ir Jungtinių Tautų aukšto lygio susitikime dėl Tūkstantmečio vystymosi tikslų, kuris įvyks rugsėjo mėn.

Noriu pasakyti vieną paskutinę pastabą: jei nagrinėjame įvairias strategines sritis – prekybos, žemės ūkio, žuvininkystės ir kt., negalime nesuvokti, kad tik bendros ir visapusiškos ne tik Europos Sąjungos, bet ir visų pagrindinių ekonomikos jėgų pastangos padės sukurti vystymuisi palankią aplinką. Dabar ir ateityje politikos suderinamumas vystymosi labui turi būti prioritetas ir Europos, ir tarptautiniu lygmeniu.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj (2010 m. gegužės 18 d., antradienį).

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Elisabeth Köstinger (PPE), raštu. – (DE) Norėčiau išsamiau panagrinėti šio pranešimo I konstatuojamąją dalį ir 44 bei 45 dalis, kurių tekstas visiškai netinkamas ir kuriame neatspindima tikroji padėtis. Pirmiausia privalu aiškiai pasakyti, kad eksporto subsidijos yra Europos Sąjungos rinkos kontrolės priemonė, kuria Europos Komisija naudojasi labai apdairiai ir kurią taiko tik retais išimtiniais atvejais. Todėl eksporto subsidijomis, kurios sukurtos kaip tam tikros rūšies apsaugos tinklas, negalima pateisinti didelės besivystančių šalių žemės ūkio sektoriui padarytos žalos, kaip pasiūlyta konstatuojamojoje dalyje. Be to, reikia pažymėti, kad ES yra didžiausia pasaulyje žemės ūkio produktų importuotoja iš besivystančių šalių. Todėl ES nesiekia silpninti perspektyvaus besivystančių šalių žemės ūkio sektoriaus kūrimo ir plėtros; visiškai priešingai. ES neabejotinai tenka didelė atsakomybė žemės ūkio sektoriaus tarptautinės prekybos srityje, ypač besivystančių šalių atžvilgiu. Tai neginčijama, ir Europos Sąjunga tai puikiai supranta. Atsižvelgdama į tai, privalau paprieštarauti visa apimantiems sprendimams, kurie niekaip nesusiję su diferencijuotu ir objektyviu požiūriu. Nesutinku su I konstatuojamąja dalimi, taip pat su 44 ir 45 dalimis, taigi, ir su visu pranešimu.

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Palaikau šią rezoliuciją dėl politikos suderinamumo vystymosi labui. Kaip aiškiai pabrėžiama Lisabonos sutartyje, Europos Sąjunga, įgyvendindama politiką, kuri gali turėti įtakos besivystančioms šalims, turi atsižvelgti į vystomojo bendradarbiavimo tikslus. Tokiu metu, kai dėl daugelio krizių kyla rimta grėsmė Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimui, dar svarbiau užtikrinti, kad veiksmai, kurių imtasi kitose politikos srityse, nedarytų neigiamo poveikio mūsų vystymosi politikos kryptims. Nors skurdo panaikinimas yra svarbiausias ES vystymosi politikos tikslas, dėl daugybės politikos iniciatyvų šio tikslo svarba mažėja. ES žemės ūkio eksporto subsidijos labai kenkia ir kitų šalių maisto saugai, todėl turime dar kartą įvertinti ekologinį ir socialinį savo žuvininkystės susitarimų su besivystančiomis šalimis poveikį. Derantis dėl dvišalių ir regionų prekybos susitarimų negalima neatsižvelgti į politikos suderinamumą vystymosi labui, ir jis turi atlikti pagrindinį vaidmenį, jeigu norime užtikrinti, kad Dohos derybų raundo rezultatai nepakenktų vystymuisi. Europos investicijų banko skolinimas už ES ribų esančioms besivystančioms šalims turi būti orientuotas į investicijas, kurios padeda panaikinti skurdą, ir neturi būti teikiamas mokesčių rojaus sąlygomis veikiančioms bendrovėms. Vedant ES ir besivystančių šalių derybas privalu vadovautis žmogaus teisėmis, darbo ir aplinkos apsaugos standartais bei mokesčių valdymu.

20. Sankcijos už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas Hellos Ranner pranešimo Transporto ir turizmo komiteto vardu dėl sankcijų už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus pristatymas [2009/2154(INI)] (A7-0130/2010).

Hella Ranner, *pranešėja.* – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti visiems komiteto nariams už jų dalykišką bendradarbiavimą. Šis pranešimas siejamas su svarbiu klausimu. Jis daro įtaką visiems, kurie keliauja Europos keliais. Jis siejamas su reikalavimu laikytis nustatytų vairavimo valandų ir poilsio laikotarpių gabenant prekes, ir jis turi būti smarkiai patobulintas.

Iš mūsų diskusijų komitete – kartu su aibe diskusijų, kurias vedėme su įvairiais visų pusių suinteresuotaisiais subjektais, taip pat iš diskusijų su valstybių narių atstovais – tapo aišku, kad būtina skubiai patobulinti vairavimo valandų ir poilsio laikotarpių taisyklių įgyvendinimą.

Taip pat reikia pagerinti tachografų naudojimo taisykles. 2009 m. gegužės mėn. Komisija pateikė ataskaitą, kurioje nagrinėjamas socialinių taisyklių dėl kelių transporto valstybėse narėse įgyvendinimas. Reikia pasakyti, kad rezultatai nuvylė. Už tą patį pažeidimą skirtingose valstybėse narėse skiriama bauda svyruoja nuo 500 iki 5 000 EUR. Todėl – dažniausiai pasienio vietovėse – vairuotojai, savaime suprantama, stengiasi kuo dažniau sprukti į tas valstybes, kuriose sankcijos mažiau griežtos. Tokia padėtis negali ilgiau būti. Dėl kontrolės dažnumo skirtumų vairuotojams ir bendrovėms taip pat kyla didelių neaiškumų.

Labai skiriasi ne tik sankcijų lygis, bet ir jų rūšys bei atskirų pažeidimų skirstymas į kategorijas. Tokia padėtis negali ilgiau būti, nes šiomis taisyklėmis siekiama ne tik užtikrinti kelių saugumą ir apsaugoti darbuotojus, bet ir – to nederėtų pamiršti – įtvirtinti sąžiningą konkurenciją. Krizės laikotarpiu bendrovės patiria didesnį spaudimą. Daromas spaudimas dėl kainų. Todėl turi būti visiškai užtikrintas visų kelių eismo dalyvių, ypač tiesioginių kelių eismo dalyvių vairuotojų, saugumas.

Kaip visi žinome, tai galima įgyvendinti tik įdiegus veiksmingą sankcijų sistemą. Sankcijos turi būti aiškios, skaidrios ir, svarbiausia, palyginamos. Jei norime, kad reglamentas dėl vairavimo valandų ir poilsio laikotarpių būtų sėkmingai įgyvendintas, taisyklės taip pat turi būti protingai perkeltos į valstybių narių teisės aktus – tai yra svarbiausias šio pranešimo dalykas. Bet kuriuo atveju turime dažniau ir geriau atlikti kontrolę ir apie taikomas taisykles informuoti ne tik mūsų valstybių narių vairuotojus, bet ir vairuotojus iš trečiųjų šalių. Savaime suprantama, jie ne visada nusimano apie mūsų sistemas.

Todėl labai svarbu skatinti keistis informacija ir kad tai būtų nuspręsta Komisijoje. Už tai galėtų būti atsakinga agentūra, kurios bendrai kompetencijai būtų priskirtas kelių transportas. Turėdama tai omenyje manau, kad nesvarbu, kokia įstaiga turėtų atlikti kontrolę ir rinkti galutinius duomenis. Tačiau vienas dalykas aiškus: tokia įstaiga turi veikti. Pagal Lisabonos sutarties 83 straipsnio 2 dalį mums leidžiama kištis į atskirų valstybių narių taisykles ir tikrinti, ar teisės nuostatos atitinkamai suderintos. Komitete nekilo klausimų, – tuo niekas neabėjojo, – kad mūsų visų ir mūsų saugumo labui derėtų pasinaudoti šia galimybe.

Prieš baigdama dėstyti savo pastabas norėčiau paminėti dar vieną svarbų veiksnį. Jei norime, kad vairuotojai laikytųsi poilsio laikotarpių režimo, turime suteikti jiems galimybę naudotis būtina infrastruktūra. Daugybėje

valstybių narių iš tikrųjų nepakanka saugių stovėjimo aikštelių. Valstybės narės turi jas įrengti, nes tik tada taisyklės leis iš tikrųjų pasiekti norimų rezultatų.

Labai tikiuosi, kad Komisija ir toliau rimtai vertins šią problemą, ir esu įsitikinusi, kad Parlamentas turi laikytis ir iš tikrųjų laikysis tokios pat pozicijos. Šis pranešimas neturi tapti šio darbo pabaiga. Galbūt tai – tik pradžia. Tai – tikro jėgų suvienijimo siekiant įgyvendinti geresnę kontrolę ir suderinimą klausimas, ir tikiuosi, kad per ateinančius metus Komisija pateiks ataskaitą dėl galimų suderinimo priemonių, įskaitant tas, kurias galima taikyti vadovaujantis naująja Lisabonos sutarties nuostata.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Pone pirmininke, noriu pasveikinti pranešėją parengus puikų pranešimą. Tikra tiesa, kad vienoje valstybėje narėje taikomos sankcijos, jų rūšys, baudos ir jų skirstymas į kategorijas – būtent tai noriu pabrėžti – labai skiriasi nuo kitoje valstybėje taikomų sankcijų, jų rūšių, baudų ir jų klasifikavimo. Būtent todėl pranešime tiek daug dėmesio skiriama konkrečių Komisijos nustatytų derinimo priemonių poreikiui, ir pranešėja visiškai teisingai tai pažymi savo pranešimo pabaigoje.

Graikijoje įvyksta labai daug nelaimingų atsitikimų ir jie dažni, čia padaroma daug pažeidimų, ir akivaizdu, kad jei nesugebėsime koordinuoti teisės aktų Europos lygmeniu, jei nepavyks suderinti praktikos ir galiausiai užtikrinti tikslesnio ir labiau koordinuoto kontrolės vykdymo Europos lygmeniu, tuomet, deja, negalėsime sumažinti šios rimtos problemos.

Šis klausimas labai opus visų pirma Graikijai, todėl manome, kad šis pranešimas taps puikiu tolesnių veiksmų atskaitos tašku.

Antonio Tajani, *Komisijos pirmininko pavaduotojas.* – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau savo ir savo kolegos S. Kallaso, kurį pavaduoju, vardu padėkoti H. Ranner už jos pranešimą dėl labai svarbaus socialinių taisyklių kelių transporte aspekto.

Pradinėje Komisijos ataskaitoje pabrėžti labai svarbūs sankcijų, taikomų valstybėse narėse už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus, skirtumai. Skiriasi sankcijų rūšys, jų skirstymas į kategorijas pagal pažeidimo rimtumą ir skiriamų baudų lygis. Pvz., vairuotojui, viršijusiam kasdienio vairavimo trukmę, gresia piniginė bauda, kuri Ispanijoje gali būti dešimt kartų didesnė nei Graikijoje.

Komisija palankiai vertina Parlamento sprendimą įgyvendinti savo parengtą pranešimą. Parlamentas pabrėžia savo nepasitenkinimą dabartine padėtimi, kai vairuotojai ir vežėjai gali klaidingai manyti, jog taisyklių pažeidimas vienoje valstybėje narėje traktuojamas atlaidžiau nei kitoje. Akivaizdu, kad tai gali pakenkti kelių eismo saugumui ir konkurencijai. Todėl Parlamento pranešimas labai svariai prisidės prie Komisijos pastangų koordinuoti suderintą galiojančių taisyklių įgyvendinimą.

Parlamento pranešime siūloma, be kita ko, nustatyti didžiausius ir mažiausius už kiekvieną socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimą skiriamos sankcijos dydžius ir pabrėžiama, kad Lisabonos sutarties 83 straipsnyje numatyta galimybė nustatyti minimalias sankcijų taisykles, kaip sakė pranešėja. Komisija netrukus ištirs, kokiu mastu ir kaip galima pasinaudoti šiomis naujomis sutarties nuostatomis, kad būtų geriau įgyvendintos socialinės taisyklės kelių transporte.

Esu dėkingas jums už šį ypač dalykišką pranešimą ir galiu jus patikinti, kad Komisija išnagrinės Europos Parlamento iškeltus klausimus ir pateiktus pasiūlymus.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj (2010 m. gegužės 18 d., antradienį).

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Artur Zasada (PPE), *raštu.* – (*PL*) Šiandienos diskusijos mums leido suprasti, kaip smarkiai skiriasi 27 ES valstybių narių teisės aktuose numatytos sankcijos už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus. Todėl manau, kad sumanymas parengti daugiakalbę brošiūrą, kurioje vairuotojams ir įmonėms būtų pateikiama aiški informacija apie skirtingose valstybėse narėse taikomas socialines taisykles, – labai vertinga. Brošiūroje turėtų būti pateiktas sankcijų, kurios gali būti skirtos vairuotojui už tam tikros taisyklės pažeidimą, įvertinimo sąrašas. Kitas įdomus dalykas – pasiūlymas vietoj GPS įtaisų naudotis RDS-TMC technologijomis, kad vairuotojai būtų laiku informuojami apie šalyje, kurioje jie tuo metu yra, galiojančias sankcijas.

21. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokola)

22. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 21.40 val.)